

हुक्म श्री भगवान्

(निहकलंक हरि शब्द विच्चों)

पंचा नं

★ सगन ते शादियां	०३
★ सगनां दीआं वस्तुआं लई शब्द	१२
* अन्तिम संस्कार	१५
* अन्तिम संस्कार बारे शब्द	१९
★ मदिरा मास चाय आदि	२७
* मुच्छ दाढ़ी केस आदि	३१
★ बस्तर पहिनणे चिट्ठे	३२
★ लंगर	३४
★ लंगर (सतगुर धार)	३५
★ इष्ट पुरख अकाल	३८
★ सतगुर शब्द	४०
* जात पात दीन मज्हहब आदि	४१
* चुगली निन्दया	४३
* बिना नार कंतं तों बाकी सारे भाई भैण	४४
* दरवाजा	४६
★ सति कर मन्नो गुरु सुणाया	४७

ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ
 ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ

★ ★ ਸਗਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਦਿਆਂ ★ ★

“ਪਿਛਲੇ ਮੇਟ ਕੇ ਸਮਾਜ ਰਿਵਾਜ ਤਮਾਮ, ਧੁਰ ਦਾ ਮਾਰਗ ਇਕ ਵਰਖਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖੋ, ਰਿਹੋ ਨਾ ਕੋਈ ਅੱਜਾਨ, ਸੁਧ ਬੁਧ ਇਕਕੋ ਇਕ ਵਰਖਾਈਆ। ਏਹ ਹੁਕਮ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਟ ਮੇਟ ਮਿਟਾਈਆ। ਮਨਣਾ ਪਏ ਜਿਸੀਂ ਅਸਮਾਨ, ਬ੍ਰਹਮਿੰਦ ਖੰਡ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

“ਸਤ ਧਰਮ ਦਾ ਅਪਣਾ ਲਾਓ ਰਸਤਾ, ਰਹਬਰ ਇਕਕੋ ਇਕ ਮਨਾਈਆ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਬਨਨ ਦਿਓ ਬਸਤਾ, ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਗੇ ਵਧੋ ਚਾਈ ਚਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ ਸਂ ੩)

★ ਸਗਨਾਂ ਵਾਲਾ ਦਿਹਾੜਾ ★

ਤ) “ਸਚਚ ਪਧਾਰ ਦਾ ਸਗਨਾਂ ਵਾਲਾ ਦਿਹਾੜਾ ਇਕਕੋ ਮਿਥੋ, ਬਹੁਤੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਪੋਹ ਅਠਾਈ ਤੱਤਮ ਸ਼੍ਰੇ਷਼ਟ ਚਾਰ ਜੁਗ ਦੀ ਥਿਤਤੋ, ਥਿਤ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧੧)

ਅ) “ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕਨਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਦਾਨ, ਵਾਰ ਥਿਤ ਵੱਡੀ ਦਿਨਾਂ ਵਡ੍ਹਿਆਈਆ। ਜਿਸ ਪੁਤ੍ਰ ਦਾ ਵਥੌਣਾ ਹੋਵੇ ਮਾਣ, ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਖੁਣੀ ਜਣਾਈਆ। ਸੋ ਪਰਵਿ਷ਟਿਆਂ ਵਿਚਚੋ ਦਿਵਸ ਅਠਾਰਾਂ ਹਾਫ਼ ਚਤਰ ਸੁਜਾਨ, ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਇਕਕੋ ਰੂਪ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆ। ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਇਕ ਵਖਿਆਨ, ਸਤਯੁਗ ਸਾਚਾ ਅਂਦਰੋ ਅਂਦਰ ਮੰਗ ਮੰਗਾਈਆ। ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹਰਿ ਮੇਹਰਵਾਨ, ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤੇਰੀ ਆਸ ਤਕਾਈਆ। ਭਗਤ ਸੁਹੇਲੇ ਕਰ ਪਰਵਾਨ, ਦਰ ਠਾਂਡੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਅਠਾਈ ਪੋਹ ਚਤਰ ਸੁਜਾਨ, ਜਗਤ ਨਾਤੇ ਦੇ ਜੁੜਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਾਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਤ ਸਤਵਾਦੀ ਹੋ ਸਹਾਈਆ।” (੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

★ ਸਗਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ★

“ਜਨ ਭਗਤੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬ ਨੂੰ ਲਗਣਾ ਸਗਨ” :-

- ੧) ਦਸਤਾਰ : ਓਢਣ ਰੂਪ ਵਰਖਾਈਆ।
- ੨) ਇਕ ਰੂਪਈਆ : ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਹਥਥ ਦੇਣਾ ਟਿਕਾਈਆ।

- ੩) ਕੇਸਰ : ਸਾਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਟਿਕਕਾ ਲੈਣਾ ਮਸ਼ਤਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ,
ਸਵਾ ਰਤਤੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ ।
ਕੇਸਰ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਵਾ ਰਤਤੀ, ਟਿਕਕਾ ਭਗਤਾਂ ਦੇਣਾ ਲਗਾਈਆ । (੩-੪ ਅੱਸ੍ਥੂ ਦੀ ਰਾਤ)
੪) ਮਖਾਣੇ : ਮਖਾਣਿਆਂ ਵਾਲਾ ਰਸ ਅਪਾਰ, ਵਿਚ ਮਿਠਾ ਦੇਣਾ ਟਿਕਾਈਆ । (੨੦ ਤੋਲੇ)
੫) ਮੈਹਨਦੀ : ਮੈਹਨਦੀ ਵਾਲਾ ਰੰਗ ਚਾੜ, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਦੇਣਾ ਪਰਗਟਾਈਆ । (੫ ਤੋਲੇ)
੬) ਕਿਸ਼ਮਸ਼ : ਪੰਜਾਂ ਦੀ ਕਿਸ਼ਮਸ਼ ਨਾਲ ਲੈਣੀ ਉਠਾਲ, ਸੋਹਣੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈਆ ।
੭) ਬਾਦਾਮ : ਸੱਤਾਂ ਦਾ ਸਤ ਬਣੌਣਾ ਧਾਰ, ਬਾਦਾਮ ਛੁਹਾਰਾ ਝੋਲੀ ਢਾਹੀਆ । (ਸੱਤ)
੮) ਛੁਹਾਰਾ : (ਸੱਤ)
੯) ਗਿਰੀ* : ਗਿਰੀ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਬੰਦ ਖੋਲ ਦੇਣਾ ਕਿਵਾੜ, ਪਰਦਾ ਵਿਚਚੋਂ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਈਆ ।
੧੦) ਮੌਲੀ : ਮੌਲੀ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਇਕ ਅਵੂੰ ਦਾ ਵਿਹਾਰ, ਖਵੂੰ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲਾਈਆ ।
੧੧) ਲਾਲ ਕਪੜਾ : ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਹੇਠ ਲੈਣਾ ਵਿਛਾਲ, ਗੁਰਮੁਖ ਊਪਰ ਲੈਣੇ
ਬਹਾਈਆ । (ਸਵਾ ਗਜ)
(*ਸਗਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੁਆਂ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਪੰਨਾ ਨੰ ੧੫ ਤੇ)

“ਜੇਹੜੀ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੀ ਰਾਣੀ ਇਸ ਜਨਮ ਦੀ ਸੁਰਸਤੀ, ···· ਅਗੇ ਵਾਸਤੇ ਤਹ
ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਕ ਲਾਵੇ ਹਵਸਦੀ ਹਵਸਦੀ, ਮਾਂਗਣੀ ਵਿਆਹ ਵਿਚਚ ਮਸ਼ਤਕ ਰੰਗ ਚਢਾਈਆ । ···· ਤਿਲਕ
ਕਹੇ ਮੈਂ ਲਗਾਂ ਓਸ ਤੰਗਲੀ*, ਜੋ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚਚੋਂ ਵਡੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ···· ਤੰਗਲੀ ਕਹੇ ਜਿਸ
ਕੇਲੇ ਮੈਂ ਲਗਣਾ ਨਾਲ ਸਾਂਦੂਰ, ਸਣਦ ਸਾਚੀ ਦੇਣੀ ਬਣਾਈਆ । (੨ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਨ ੧) (*ਸਜ਼ੇ
ਹਥਥ ਦੀ)

★ ਇਸ਼ਨਾਨ ★

“ਸਤਯੁਗ ਸਚਚ ਬਣਾਏ ਵਿਧਾਨ, ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਡੇਰਾ ਢਾਹੀਆ । ਜਿਸ
ਕੇਲੇ ਅਨਾਂਦ ਕਾਰਜ ਹੋਯਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਹਾਨ, ਸੂ਷ਟ ਸਬਾਈ ਏਕਾ ਖੇਲ ਖਿਲਾਈਆ । ਪੰਜ ਗੁਰਮੁਖ
ਸਦਾ ਲਾੜੇ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਸਦਾ ਕਰਾਧਾ ਕਰਨ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਦੂਸਰ ਭੇਖ ਨਾ ਕੋਏ ਬਣਾਈਆ । ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ
ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਣੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਜਬਾਨ, ਮੁਕਖਾਂ ਕੂਕ ਕੂਕ ਸੁਣਾਈਆ । ਦਰਗਾਹ
ਸਾਚੀ ਸਚਚਖਾਂਡ ਹੋਵਣ ਪਰਵਾਨ, ਪਰਵਾਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਸਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੁਰੂ
ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲਏ ਮਿਲਾਈਆ ।”
(੧੭ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਨ ੬)

★ ਪਹਿਰਾਵਾ ★

“ਗੁਰਮੁਖੋ ਤੁਹਾਡਾ ਇਕਕੋ ਜਿਹਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਚਿਵੂਧਾਂ ਬਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਹਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਡ
ਸੈਂਡ ਸੰਨ ੯)

“ਸਾਚੀ ਵਸਤ ਮਾਂਗੇ ਪ੍ਰਭ ਵਸੀਏ ਚਰਨਾਂ ਪਾਸ, ਦੂਜਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਂਧਦਾ ।
ਪਤਿ ਪਤੀ ਹੋਵਣ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦਾਸੀ ਦਾਸ, ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਨਾ ਕੋਈ ਰਖਾਂਧਦਾ । ਦੁਖ ਰੋਗ ਸੋਗ
ਜਾਣ ਵਿਨਾਸ, ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਦਧਾ ਕਮਾਂਧਦਾ ।” (੨ ਫਗਣ ੨੦੧੯ ਬਿਨੋ)

★ सगन अਤੇ ਸ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ★

“ਸਾਚਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤੇ ਸੰਸਾਰ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਟੇ ਮੇਟ ਮਿਟਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੇ ਔਣਾ ਭਗਤ ਦੁਆਰ, ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਮੇਲਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਈਆ। ਜਿਥੇ ਨਾਤਾ ਜੁੜੇ ਅਗਮਮ ਅਪਾਰ, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਸੂਝੀ ਵਾਲੇ ਬਣ ਕੇ ਕਂਤ ਭਤਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇਕ ਮਨਾਈਆ। ਕਿਧੋਂ ਹਰ ਘਟ ਬੋਲੇ ਰਾਮ, ਰਮੈਆ ਸਥ ਦੇ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਲ ਸਦਾ ਜੁਗ ਚਾਰ, ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬੰਦ ਸੇਵਾ ਲਾਈਆ। ਅਤੇ ਕੇਖੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਲੇ ਆਪ ਬਹਾਰ, ਬਸਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆ। ਸੁਫਲ ਸਤਿ ਚਾਲੀ ਤੇ ਹੋਣਾ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰ ਭਗਤ ਰਹੇ ਪਰਗਟਾਈਆ। ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਫੂਲਣ ਬਾਰਖਾ ਪੱਧਰ ਪੱਧਰ ਮੁਠੀ ਲਏ ਪੱਧਰ ਪੱਧਰ ਵਾਰ, ਜੋੜੀ ਜੋੜੀ ਤੱਤੇ ਸੁਟਾਈਆ। ਹਰਿ ਸਾਂਗ ਬੋਲ ਕੇ ਜੈ ਜੈਕਾਰ, ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣ ਮਨਾਈਆ। ਸਾਢੇ ਦਸ ਨੂੰ ਖੜਾ ਹੋਣਾ ਤਥ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ, ਬੈਠਾ ਰੈਹਣ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਊਚੀ ਕੂਕ ਕੇ ਕੈਹਣਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਤੇਰਾ ਇਕ ਪਧਾਰ, ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਾ ਕੋਏ ਤਕਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਸਮਝਾਈਆ। (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੨)

★ ਰੀਤਿ ਅਨਨਦ ਕਾਰਜ ★

੧) “ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਪਚਮ ਪਚਮ ਪਚਮ ਵਾਰ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਪਢਨ, ਸਤਜੁਗ ਰੀਤੀ ਆਪ ਚਲਾਈਆ। ਗੁਰਦਰ ਮੰਦਰ ਮਸ਼ਿਜਦ ਗੁਰਸਿਖ ਕਦੇ ਨਾ ਵਡਨ, ਕਾਧਾ ਮੰਦਰ ਇਕ ਸੁਹਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਤਜੁਗ ਸਾਚੇ ਦਿਤਾ ਵਰ, ਨਾਰੀ ਪਿਰ ਵਿਖੇ ਏਕ ਘਰ, ਘਰ ਸਾਚੇ ਸਗਨ ਮਨਾਈਆ।”
(੧੬ ਹਾਫ਼ ੨੦੧੬ ਬਿ੦)

੨) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਗੁਰਸਿਖੋ ਜਨ ਭਗਤੋ ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਧਰਮ ਵਿਧਾਹ ਦਾ ਹੋਵੇ ਵਿਵਹਾਰਾ, ਪੱਧਾਂ ਦਾ ਲੇ ਖੇ ਲਗੇ ਜੈਕਾਰਾ, ਜੈਕਾਰੇ ਪੱਧਾਂ ਵਿਚਚ ਨਾਤਾ ਦਏ ਜੁੜਾਈਆ। ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੈਣੀ ਨਹੀਂ ਵਾਰਾ, ਵਰਕਾ ਵਰਕਾ ਨਾ ਕੋਏ ਤਲਟਾਈਆ।” (ਸਾਡੇ ੯ ਵਜੇ ੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੨)

੩) “ਅਨਨਦ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਭਗਤ ਸਿਰਫ ਲਾਯਾ ਕਰਨਗੇ ਪੱਧ ਜੈਕਾਰਾ, ਦੂਜੀ ਲਿਖਤ ਨਾ ਕੋਏ ਲਿਖਾਈਆ। ਏਹ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣਾ ਨਹੀਂ ਦੋਬਾਰਾ, ਏਕ ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਸੁਣਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੭)

੪) “ਸਾਚਾ ਮਾਰਗ ਇਕ ਸਮਝਾ, ਚਾਰ ਵਰਨ ਦਿਤਾ ਦਿਨਾਈਆ। ਜੋ ਪੱਧ ਜੈਕਾਰੇ ਦਿਤੇ ਲਗਾ, ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਧਿਆਈਆ। ਓਥੇ ਮੁਲਲਾ ਕਾੜੀ ਪੰਡਤ ਗ੍ਰਥੀ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕਕੋ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਹਰਿ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਅਨਨਦ ਕਾਰਜ ਦਏ ਕਰਾ, ਪੱਧਾਂ ਤਥਾਂ ਡੇਰਾ ਢਾਹੀਆ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੧)

੫) “ਸਤ ਧਰਮ ਵਿਚਚ ਬਿਨਾ ਗ੍ਰਥਾਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਥ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਦਿਆਂ, ਪੰਡਤ ਪਾਂਧਾ ਮੁਲਲਾ ਕਾੜੀ ਸ਼ੇਖ ਮੁਸਾਇਕ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਕੋਈ ਨਾ ਆਵੇ ਗਾਦੀਆਂ,”
(੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੧੧)

੬) “ਜਿਸ ਦਾ ਤਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਵਿਧਾਹ, ਅਤਰ ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਨਾਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਤਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਕਲਮੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਨਿਕਾਹ, ਮੁਲਲਾ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ।” (੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੧)

੭) “ਜਨ ਭਗਤ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਮਾਨਵ ਜ਼ਾਤੀ ਇਕਕੋ ਗਾਏਗੀ ਛੰਦ, ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ ਗਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੭ ਸ਼ਾਦਿਆਂ ਸਮੇਂ)

੮) “ਤਹ ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦਸਸ ਜੈਕਾਰਾ, ਨਾਤੇ ਜਗਤ ਵਾਲੇ ਬੰਧਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੋ ਇਕਢੂ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲੋ ਪੰਜ ਵਾਰਾ, ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦਏ ਸੁਕਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਥ ਮੰਦਰ ਨਾਲੋ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਗੁਰੂਦਾਰਾ, ਸ਼ਿਵਦਵਾਲਾ ਮਠ ਸੋਭਾ ਕੋਇ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਠਾਕਰ ਸ਼ਵਾਮੀ ਮਿਲੋ ਗ੍ਰਹ ਪੀਤਮ ਪਧਾਰਾ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕੇ ਕੇਖ ਵਰਖਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਬਾਵਨ ਨੇ ਤਕਕਧਾ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਨਜ਼਼ਰਿਆ ਤੁਹਾਡਾ ਦਏ ਬਦਲਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਗੁਰੂਆਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਪੈਂਗ਼ਬੰਦਰਾਂ ਮੂਲ ਚੁਕਾਏ ਤੁਧਾਰਾ, ਬਾਕੀ ਲੇਖਾ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ।

ਜਨ ਭਗਤੋ ਅਗੇ ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਹੋਵੇ ਵਿਧਾਹ, ਘਰ ਘਰ ਕਾਜ ਲੈਣਾ ਰਚਾਈਆ। ਪੰਜਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਚਚ ਜੈਕਾਰਾ ਲੈਣਾ ਲਾ, ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਸਨਮੁਖ ਨਜ਼ਾਰੀ ਆਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਸਤਗੁਰ ਹੋ ਕੇ ਬਣੇ ਗੁਵਾਹ, ਨਾਮ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਕ ਭੁਗਤਾਈਆ। ਲੱਡਕਾ ਲੱਡਕੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਲਵੇ ਪਰਨਾ, ਪਰਨੇ ਫੱਡਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੀ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਲਾਗੀ ਲਾਗਣ ਜਨ ਭਗਤੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਤਾ ਬਣਾ, ਨਾਮ ਵਸਤ ਤੁਹਾਡੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ।” (ਸਾਫ਼ੇ ੯ ਵਜੇ ੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੨)

੯) “ਜਨ ਭਗਤੋ ਅਗਲਾ ਸੁਣੋ ਹੁਕਮ ਅਥਾਹ, ਸਹਜ ਦਿਆਂ ਸਮਯਾਈਆ। ਜਿਥੇ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਵਿਧਾਹ, ਓਥੇ ਜਗਤ ਨਾਤਾ ਰੈਹਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਦੋ ਚਾਰ ਇਕ ਇਕਢੂ ਹੋ ਕੇ ਜਾਵੋ ਆ, ਆਮਦ ਵਿਚਚ ਵਜੇ ਵਰਧਾਈਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਲੈਹਣਾ ਦੇਣਾ ਨਾਲ ਬੇਪਰਵਾਹ, ਜੋ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਅਖਵਾਈਆ। ਭਗਤ ਭਗਤ ਨਾਲ ਕਰ ਲੈਣ ਹਾਂ, ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਕਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਘਰੋਂ ਦੇਣ ਕਛੂਈਆ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੨)

★ ਦਾਜ ਦੌਣ : ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ★

★ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਕੌਲ ਇਕਰਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ★

੧) “ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਕੂੜੀ ਛੜ੍ਹਣੀ ਆਸ, ਆਸਾ ਆਪ ਸੁਕਾਯੱਦਾ। ਦਾਜ ਦੌਣ ਦੀ ਰਹੇ ਨਾ ਪਧਾਸ, ਪਧਾਸ ਅਮੂਤ ਨਾਲ ਬੁਜ਼ਾਂਧਦਾ।” (੨ ਫਗਣ ੨੦੧੯ ਬਿ੦)

੨) “ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਮਾਂ, ਲਾਲਚ ਵਿਚਚ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਤ ਦੀ ਧਾਰ ਕਰਨੀ ਰਖਾਂ, ਭਗਤ ਜਗਤ ਵਿਚਚ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਮੋਹ ਵਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬੰਨਾ, ਹਦ ਪਿਛਲੀ ਦੇਣੀ ਗਵਾਈਆ। ਕੇਖਿਆ ਹਰਿਜਨ ਹੋ ਕੇ ਬਣਿਆ ਕੋਏ ਨਾ ਅਨ੍ਨਾਂ, ਨੇਤਰੀਣ ਨਾ ਕੋਏ ਅਖਵਾਈਆ। ਸਦੇਸਾ ਸੁਣੋ ਬਿਨਾ ਕਨਨਾ, ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਖੁਜਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੫)

੩) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਕੂੜੀ ਰੀਤੀ ਦਾ ਲਕਕ ਦੇਣਾ ਤੋਡੁ, ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਟੁਟ੍ਠੀ ਲੈਣੀ ਮਿਲਾਈਆ । ਸੁਰਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਨਾਤਾ ਲੈਣਾ ਜੋਡੁ, ਜੋੜੀ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਵਰਖਾਈਆ । ਆਤਮਾ ਮਨ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਮੋਡੁ, ਸ਼ਬਦ ਹੋਡੁ ਅਗੇ ਰਖਾਈਆ । ਤਹ ਜਗਤ ਮਾਧਾ ਰਸ ਮਿਠਾ ਕਦੀ ਨਾ ਸਮਯੋ ਕੌਡੁ, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ । ਕਲਪਣਾ ਪਿਚਛੇ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਣਾ ਦੌਡੁ, ਅਮੀਰਾਂ ਘਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਕਦੇ ਬਣਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕਕੋ ਮੱਜਲ ਤੇ ਇਕੋ ਸਤਗੁਰ ਦਾ ਪੌਡੁ, ਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਡੰਡਾ ਇਕੋ ਚਢੁ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਬਣਾਈਆ । ਇਕਕੋ ਗ੍ਰਹ ਵਿਚਚ ਇਕਕੋ ਘਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇ ਕਾਰਜ ਅਨੰਦਾ, ਅਨੰਦ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਮਿਲਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਧੁਰ ਦਾ ਵਰ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਵਰਤਾਈਆ ।” (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੋ ਸਂ ੮)

੪) “ਹਰਿ ਕਾ ਭਗਤ ਕੂੜੀ ਮਾਧਾ ਕਦੇ ਨਾ ਤਕਕੇ, ਵਾਸਨਾ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।”
(੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

੫) “ਸਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕਹੋ ਜਗਤ ਜਹਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਮਾਰਾਂਗੇ ਡੰਡਾ, ਦੇਵਣ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲੋ ਨਾਤਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤੁਡਾਈਆ । (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੮)

੬) ਮਾਧਾ ਮਮਤਾ ਕੂੜੀ ਤ੃ਣਾ ਘਰ ਘਰ ਲਗੀ ਭੁਕਖ, ਤਾਅਨਧਾਈਂ ਵਿਚਚ ਲੋਕਾਈਆ । ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲੇ ਧੀਆਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਲੁਛੁ, ਲੁਟੇਰੇ ਬਣ ਕੇ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਨ ਦਿਨ ਭਗਤ ਸੁਹੇ ਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ੍ਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਉਠਾਈਆ । ਅਗੇ ਸੂਝਟੀ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਰੁਖ, ਚਾਰ ਵਰਨ ਦੇਣੇ ਸਮਯਾਈਆ । ਨਾ ਕੋਈ ਪੱਡਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਲੁਕ, ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਕਛੂਈਆ । ਭਾਂਵੇ ਸਤ੍ਰੀ ਹੋਵੇ ਭਾਂਵੇ ਮਨੁਖ, ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਇਕਕੋ ਹਕਕ ਬਣਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਉਠਾਈਆ । (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

੭) “ਜੋ ਪਕਿਕਿਆਂ ਟਿਕਿਕਿਆਂ ਪਿਚਛੇ ਰਹੇ ਝਾਖ ਮਾਰ, ਓਹਨਾਂ ਦੇਵਾਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜਾਈਆ ।”
(੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

੮) “ਲਾਲਚ ਛੁਣਾ ਨਰ ਨਾਰ, ਨਰ ਨਰਾਧਨ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੯)

੯) “ਲੋਕ ਲਜ਼ਯਾ ਛੁਣੋ ਕਰ ਕੇ ਵੜ੍ਹਾ ਜੇਰਾ, ਜੇਰਜ ਅੰਡ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆੱਧਦਾ । ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ਪਿਚਛੇ ਬਥੇਰਾ,”

੧੦) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਕੇਖਿਆ ਕਿਤੇ ਫਸਧੋ ਨਾ ਵਰਨ ਗੋਤ, ਸਚਚ ਦੀ ਗੋਤ ਗੋਤਮ ਬੁਧ ਗਿਆ ਸਮਯਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੩)

੧੧) “ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਸਾਚਾ ਕਰਨਾ ਕੌਲ, ਇਕਰਾਰ ਇਕ ਅਖਵਾਈਆ । ਸਾਂਦੇਸਾ ਦੇਣਾ ਤਪਰ ਧਰਨੀ ਧੌਲ, ਧਰਤ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਣਾ ਮੌਲ, ਮੌਲਾ ਕੇਖਣਾ ਥਾਓਂ

ਥਾਈਆ । ਸਤ ਧਰਮ ਦੇ ਤੁਲਣਾ ਪੂਰੇ ਤੋਲ, ਤਕਕਡੁ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਕੇਵਲ ਕਿਤੇ ਵਾਯਦੇ ਤੋਂ ਨਾ ਜਾਓ ਡੋਲ, ਅਨਡੋਲਤ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਅਗੇ ਸੀਸ਼ ਨਿਵਾਈਆ । ਜਗਤ ਭਾਂਤ ਪਰਦਾ ਲੈਣਾ ਖੋਲ, ਅਤੰਤ ਨਿਰਟੰਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ । ਸਚਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਦਾ ਜਨ ਭਗਤੀ ਵਜੈਣਾ ਢੋਲ, ਢੋਲਾ ਤ੍ਰੂਂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗਾਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵਸ੍ਥੇ ਕੋਲ, ਨਿੜ ਘਰ ਬੈਠਾ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕਕ ਵਰਤਾਈਆ ।

ਜਨ ਭਗਤੀ ਝੂਠੀ ਛੁਣ੍ਣੀ ਜਗਤ ਦਾਤ, ਮਾਧਾ ਦੁਨੀ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਅਤੰਤ ਆਪਣੇ ਮਾਰ ਕੇ ਕੇਖੋ ਜ਼ਾਤ, ਪਰਦਾ ਪਰਦਿਆਂ ਵਿਚਚੋਂ ਉਠਾਈਆ । ਸਚਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੁਰਤੀ ਸ਼ਬਦੀ ਜੋਡੇ ਨਾਤ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਮੇਲਾ ਮੇਲੋ ਚਾਈ ਚਾਈਆ । ਧਾਦ ਰਕਖਣੀ ਸਤਾਰਾਂ ਹਾਢੁ ਦੀ ਰਾਤ, ਰੁਤਡੀ ਭੇਵ ਵਿਚ ਮਹਿਕਾਈਆ । ਵਾਯਦਾ ਕਰੋ ਝਗੜਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ, ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਵਰਨ ਬਰਨ ਸ਼ਰਅ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਏ ਵੱਡਾਈਆ । ਧਨੰ ਦੌਲਤ ਦਾ ਕਲਿਅਗ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਧਾ ਕੂਡਾ ਖਾਤ, ਸਚਚ ਧਰਮ ਵਾਸ਼ਟੇ ਲੋਡੁ ਰਹੀ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਤੁਸੀਂ ਆਤਮ ਧਾਰ ਸਚਚ ਬਣ ਜਾਓ ਪਾਰਜ਼ਾਤ, ਜਗਤ ਮਾਧਾ ਮਲਮਾ ਦੇਣਾ ਤਜਾਈਆ । ਸਾਰੇ ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਕਰੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜਗਤ ਵਿ਷ਧਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਢਾਹੀਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਆਸ, ਪਧਾਰ ਸੁਹਿਲਤ ਨਾਤਾ ਲੈਣਾ ਜੁਡਾਈਆ । ਖੇਲੇ ਖੇਲ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਆਪ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਸਥਾਨ ਨੇ ਨਾਂ ਸੌ ਚੁਰਾਨਕੇਂ ਚੌਕੜੀ ਜੁਗ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕਰਨਾ ਪੂਰਾ ਭਵਿਖਤ ਵਾਕ, ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈਆਂ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਲੇਖੇ ਲਾਈਆ । ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਮੋਹਤਾਜ, ਲੋਡਵੱਦ ਜਗਤ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਆਪਣੀ ਹਿੱਮਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕਰਨਾ ਕਮਮ ਕਾਜ, ਸੇਵਕ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ । ਕਨਾਂ ਵਾਲੇ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਿਆ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਜੋਡਨਾ ਸਦ੍ਵ ਕੇ ਨਾਲ, ਜਗਤ ਮਾਧਾ ਆਸ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।” (੧੭ ਹਾਢੁ ਸ਼ੈਂ ਸੱਠੋ ੮)

੧੨) “ਸੱਤ ਰੰਗ ਪਗੜੀ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਤਜੁਗ ਵਾਲੀ ਰੀਤ, ਚਾਰ ਵਰਨ ਲੈਣੀ ਅਪਣਾਈਆ । ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਚੋਲਾ ਇਕਕ ਇਕ ਮੀਤ, ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਅਖਵਾਈਆ । ਸਥਾਨ ਨੇ ਸਾਫ ਰਖਣੀ ਨੀਤ, ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੁਂਕਾਰ ਦੇਣਾ ਤਜਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਧਾ ਰਹੇ ਠਾਂਡੀ ਸੀਤ, ਅਗਨੀ ਤਤ ਨਾ ਕੋਏ ਤਪਾਈਆ । ਤੁਹਾਡਾ ਖੈਫੜਾ ਛੁਟ ਗਿਆ ਮੰਦਰ ਮਸੀਤ, ਸ਼ਿਵਦਵਾਲੇ ਮਠ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਏ ਵੱਡਾਈਆ । ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਗਾ ਲਾਉ ਗੀਤ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਚੋਂ ਵਡਿਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਮੇਲਾ ਲਾਏ ਮਿਲਾਈਆ ।”

ਜਨ ਭਗਤ ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਕੁਝਮ ਕਰੋ ਕੁਝਮਾਈ, ਕੁਝਮੇਟਾ ਬੰਸ ਸੋਬਾ ਪਾਈਆ । ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਆਸਾ ਤ੃ਣਾ ਦੇਣੀ ਤਜਾਈ, ਅੰਦਰ ਮੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਮੰਗਾਈਆ । ਨਾਤਾ ਰਕਖਣਾ ਭੈਣ ਭਾਈ, ਘਰ ਸਾਚੇ ਵਜੜੇ ਵਧਾਈਆ । ਖੁਸ਼ਿਆਂ ਮੰਗਲ ਲੈਣਾ ਗਾਈ, ਸੋਹਲਾ ਅਗਮਮ ਅਥਾਹੀਆ । ਕਲਜੁਗ ਮਾਧਾ ਝੂਠਾ ਲਾਲਚ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈ, ਧਨੰ ਦੌਲਤ ਨਾ ਕੋਏ ਚਤੁਰਾਈਆ । ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਲੀ ਹਥਥ ਜਾਂਦੇ ਰਾਏ ਧਰਮ ਦਏ ਸਜਾਈ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਏ ਬਚਾਈਆ । ਤੁਸਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤਯੁਗ ਦੀ ਰੀਤੀ ਚਲਾਈ, ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਡੇਰਾ ਢਾਹੀਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਰੰਗ ਇਕ ਰੰਗਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸੱਠੋ ੫)

- ੧੩) “ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਚਢੇ ਸ਼ਬਦ ਘੋੜਾ, ਜਗਤ ਘੋੜਿਆਂ ਵਾਲੀ ਰੀਤੀ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੪)

੧੪) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਇਕਕੋ ਬੋਲੀ, ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਨਾਰ ਕਂਤ ਤਨ ਸ਼ਰੀਰ ਵਾਲੇ ਏਕੋ ਰੰਗ ਬਣਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੮)

੧੫) “ਅਜਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਏਹ ਰਿਵਾਜ ਨਵਾਂ, ਅਤੇ ਸ੍ਰ਷ਟ ਸਬਾਈ ਲੈਣਾ ਅਪਨਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੯)

੧੬) “ਅਠਾਰਾਂ ਹਾਫ਼ ਕਹੇਂ . . . ਜਨ ਭਗਤੋਂ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਸ਼ਾਦਿਆਂ ਜਗਤ ਦਾ ਸੂਲ, ਨੌ ਖੰਡ ਪ੃ਥਮੀ ਰਾਹ ਤਕਾਈਆ । ਸਤਾਂ ਦੀਪਾਂ ਦਾ ਇਕਕੋ ਹੋਰੇ ਅਸੂਲ, ਨੌ ਖੰਡ ਪ੃ਥਮੀ ਰਾਹ ਤਕਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੧੧)

੧੭) “ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੋਰੇ ਕਾਰਜ ਅਨਦਾ, ਅਨਦ ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਕੇਖ ਵਖਾਈਆ । ਬਿਨਾ ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਣੇ ਤਹ ਬੰਦਾ, ਜੋ ਬੰਧਨ ਜਗਤ ਵਾਲੇ ਤੁਝਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੪)

੧੮) “ਸ਼ਾਦਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਸੁਣ ਲਾਓ ਕਨਨ ਲਾਈ, ਇਕ ਦ੍ਰੂਜੇ ਨਾਲੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਜੁਦਾਈ, ਨਾਰ ਕਂਤ ਸਾਂਝਾ ਮਿਲ ਕੇ ਝਣ੍ਠ ਲਿੰਧਾਈਆ । ਸੇਵਾ ਵਿਚਚ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਏ ਊਣਤਾਈ, ਪਤਿਵਰਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਚਾ ਮਾਰਗ ਦੇਣਾ ਵਖਾਈਆ । ਪਤਿ ਨੇ ਕਦੀ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕਸਾਈ, ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਆਪਣੀ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਦਾਏ ਸਤਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੩)

੧੯) “ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਗਤ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚਚ ਜੇ ਪਥੀ ਹੋਰੇ ਗਾਂਦੀ, ਪਤਿ ਵੀ ਓਹੋ ਰਾਗ ਅਲਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੩)

੨੦) “ਕੇਖਿਆ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁਦੀ ਦੀ ਦਸਸਿਆਂ ਕੋਈ ਨਾ ਲਿਯਾਕਤ, ਅਕਲ ਦੀ ਅਕਲ ਨਾ ਕੋਏ ਦਿੜਾਈਆ । ਸਦਾ ਰੈਹਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਤਾਬਕ, ਮਤਲਾ ਕਰ ਕੇ ਦਿਆਂ ਦਿੜਾਈਆ । ਜੇ ਪਿਛੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਦਤ, ਅਗੇ ਲਾਓ ਬਦਲਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੪)

੨੧) “ਨਾਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜਜਮਾਨਾਂ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਆ, ਵਿਚਚੋਲੇ ਵਾਧੂ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ । ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਖਾ, ਭੋਜਨ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਛੁਹਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੧)

੨੨) “ਜਨ ਭਗਤੋਂ ਪ੍ਰਭ ਤੋਂ ਕਰਿਆਂ ਕੋਏ ਨਾ ਚੋਰੀ, ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਖ ਵਿਚਚ ਮੋਹਰ ਦਿੱਤੀ ਲਗਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਰਸਨਾ ਦੀ ਅਵਾਜ ਥੋੜੀ, ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਵੜਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਏਂਕੇਂ ਜੁਬਾਨ ਨਾ ਕਰਿਆਂ ਕੌਡੀ, ਕੂਡ ਕਿਰਿਆ ਰੰਗ ਚਢਾਈਆ । ਮਨ ਮਨੂਆ ਲੈਣਾ ਹੋਡੀ, ਹੋਡੇ ਸਸ਼ਿਸੇ ਵਾਲਾ ਸੰਗ ਰਖਾਈਆ । ਤੁਸੀਂ ਸਚਚ ਧਰਮ ਦੀ ਚਢ ਗਏ ਥੋੜੀ, ਵਾਗ ਆਪਣੇ ਹਥ ਤਠਾਈਆ । ਜਗਤ ਧਾਰ ਪਤਿ ਪਥੀ ਦੀ ਬਣ ਜਾਏ ਜੋਡੀ, ਜੋਡ ਜੋਡੇ ਥਾਓਂ ਥਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਸਚਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਸੁਣਾਈਆ ।” (੧੭-੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂ ਸਂ ੭)

੨੩) “ਸਿਰ ਕਹੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਲਵਾਰਨਾ, ਸਵਾ ਲਖ ਦੀ ਰੀਤੀ ਪੂਰ ਕਰਾਈਆ । ਗੋਬਿੰਦ ਸਤ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰਨਾ, ਲੋਕਮਾਤ ਹੁਕਮੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਇਕਕੇ ਨੂੰ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰਨਾ, ਦ੍ਰੌਜੀ ਓਟ ਨਾ ਕੋਏ ਜਣਾਈਆ । ਅਜ ਆਂਸੇ ਉਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮਾਈ ਭੈਣ ਭਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਵਾਰਨਾ, ਗੁਰਮੁਖੋ ਏਹ ਵੀ ਰੀਤ ਤੁਹਾਡੇ ਹਥਥ ਫਡਾਈਆ ।” (੧੯ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੧)

੨੪) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਥ ਦਾ ਇਕ ਪਧਾਰ, ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਾਹਵਾਂ ਲਾਓ ਤਠਾ । ਗੁਰਸਿਖ ਹੋ ਕੇ ਬਣਯੋ ਨਾ ਕੋਏ ਬੁਰਧਾਰ, ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਫਿਕਕਾ ਬੋਲ ਕਰਧਾ ਨਾ ਕੋਏ ਗੁਨਾਹ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੫)

੨੫) “ਭਗਤੋ, ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸਥ ਤੋਂ ਕਢੁੰ ਭਗਤ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਮਿਲਣੀ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਈਆ । ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਅਨਾਂ ਕਾਰਜ ਹੋਵਣ ਸਾਰੇ, ਸ਼ਾਦਿਆਨੇ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਵਜਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੯)

੨੬) “ਤਹ ਭਗਤ ਤਹ ਗੁਰਸਿਖ ਜੇਹਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਵਾਰੇ ਬਣਨ ਪਤਿ ਤੇ ਪਤੀ, ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਮੀਤ ਨਾ ਕੋਏ ਅਖਵਾਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੬)

੨੭) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਜਗਤ ਦਾ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਚਲੇਗਾ ਸਮਾਜ, ਸਮਗ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦੇਣੀ ਵਰਤਾਈਆ । ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਰ ਵਰਨ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਕ ਰਿਵਾਜ, ਮਜ਼ਹਬੀ ਵੰਡ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਸਾਰੀ ਦੀਨ ਦੁਨਿਆਂ ਜਾਏਗੀ ਜਾਗ,” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੧੦)

੨੮) “ਹਿੰਦੂ ਮੁਸ਼ਲਿਮ ਸਿਖ ਈਸਾਈ ਸ਼ਤਾਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼੍ਰੂਦ ਵੈਸ਼ ਸਾਰੇ ਬੈਠਣ ਇਕ ਅਸਥਾਨ, ਜਗਾਹ ਇਕਕੋ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੧੧)

੨੯) “ਹੁਣ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਤਮਰ ਨਾ ਰਹ ਗੈਂਦ ਬਾਹਲੀ, ਸਮਾਂ ਥੋੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸਮਝਾਈਆ । ਤੁਸਾਂ ਭਗਤ ਬਣਨਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਬਣੌਣੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ, ਵਕਖਰੀ ਜਗਤ ਵੰਡ ਵੰਡਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੧੧)

੩੦) “ਕੇਲਾਂ ਏਂਕੇਂ ਖਾਲੀ ਏਥਥੋਂ ਖਾ ਕੇ ਨਾ ਜਾਯੋ ਜ਼ਰਦਾ, ਮਠਿਆਈਆਂ ਵਿਚਚੋਂ ਮਿਠਾ ਰਸ ਹਥਥ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੨)

੩੧) “ਜਗਤ ਰੀਤੀ ਵਾਸਤੇ ਨਾਨਕ ਅਰਜਨ ਨਹੀਂ ਲਾਂਵ ਲਿਖਾਈ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਪਿਛੇ ਧਰਥਾਰ ਗਏ ਲਿਖਾਈਆ ।” (੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੧)

੩੨) “ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਦੀ ਲਾਂਵ ਚੌਥੀ ਨਾਨਕ ਬੋਲੀ ਜਗਤ ਵਾਸਨਾ ਖੇਲ ਨਾ ਖੇਲਣਾ ਇਲਲਤ, ਧੂਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਈਆ । ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਜੋੜਾਂ ਅੰਦਰ ਹੁਂਦੀ ਜ਼ਿਲਲਤ, ਜਾਮਨ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠ ੨)

੩੩) “ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋ ਜਾਓ ਸਾਚੇ ਹੱਸ, ਬੁਦਿ ਕਾਗ ਦੇਣੀ ਗੁਵਾਈਆ । ਇਕ ਸਮਝ ਲਾਓ

ਅਨਕ, ਕਾਧਾ ਕੇਖੋ ਦਵਾਰਾ ਬਂਕ, ਜਿਥੇ ਬੈਠਾ ਨਿਰਲੇਪ ਅਟਂਕ, ਵਜਾਏ ਸਚਚ ਨਾਮ ਦਾ ਡਂਕ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਬਾਰ ਅਨਕ, ਅਨਕ ਕਲਧਾਰੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਭਦੇ ਫਿਰਨ ਅਨੱਤ, ਖੋਜਦੇ ਫਿਰਨ ਸਾਧ ਸੱਤ, ਰਸਨਾ ਜਿਹਾ ਗੌਦੇ ਫਿਰਦੇ ਮੱਤ, ਸੋ ਸ਼ਵਾਮੀ ਸਾਹਿਬ ਬੇਅਤ, ਬੇਪਰਵਾਹ ਇਕਕ ਅਖਵਾਈਆ। ਸਥ ਨੇ ਧਰਮ ਪੁਜਾਰੀ ਬਣ ਕੇ ਬੁਦ्धਿ ਦੇ ਬਣਨਾ ਪੰਡਤ, ਮਨ ਦੀ ਕਰੇ ਨਾ ਕੋਏ ਪਢਾਈਆ। ਗਢ ਤੋਡ ਦਿਓ ਹੈਮੇ ਹੁੰਗਤ, ਬਣ ਜਾਓ ਸਾਚੀ ਸੱਗਤ, ਜਿਸ ਸੱਗਤ ਵਿਚਚ ਅਕਖ ਨਾਲ ਅਕਖ ਨਾ ਕੋਏ ਰਲਾਈਆ। ਇਕ ਦੀ ਕਰੋ ਮਿਨ੍ਨਤ, ਜੋ ਸਥ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਹਿੰਮਤ, ਤੁਹਾਡੀ ਵਸੀਹ ਹੋ ਜਾਏ ਸਿੰਮਤ, ਸੀਮਾ ਵਿਚਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਦ ਨਾ ਕੋਏ ਕਰਾਈਆ। ਕੇਖ੍ਯੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਦੇ ਨਾ ਬਣਧੋ ਨਿੰਦਕ, ਮਨ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਵਿਚਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰਧੋ ਚਿੰਤ, ਚਿੰਤਾ ਗਮ ਨੇਡੇ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਵਿਕਾਰ ਵਿਚਚ ਸ਼ਰਅ ਵਿਚਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਵਿਚਚ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚਚ ਨਵੀਅਤ ਵਿਚਚ ਵਲਦੀਅਤ ਵਿਚਚ ਅਕਲੀਅਤ ਵਿਚਚ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰਧੋ ਇਲਲਤ, ਆਲਮਾਂ ਵਿਚਚ ਫਾਜ਼ਲਾਂ ਵਿਚਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਵਿਜ਼ਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਜ਼ਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਧਿਆਨਾਂ ਵਿਚਚ ਮੇਹਰਬਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਨਿਸ਼ਤਾ ਵਿਚਚ ਆਪਣਾ ਝੜ੍ਹ ਲੰਘਾਈਆ। ਮਨੁਖ ਮਨੁਸ਼ ਮਾਨਵ ਸਮਝੀ ਨਾ ਕੋਈ ਬੇਗਾਨਾ, ਸਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕਕੋ ਵਸੇ ਭਗਵਾਨਾ, ਜੋ ਸਥ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਖਵਾਈਆ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੩)

੩੪) “ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਜਗਤ ਜਹਾਨ ਬਣੇ ਸੰਸਾਰਾ, ਸੰਸਾਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਸੰਧਾਰੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। ਜਗਤ ਨਾਤਾ ਜੋਡੇ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ, ਮੇਲਾ ਮੇਲੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਈਆ। ਮਾਣ ਦੇਵੇ ਸ਼ਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸ਼੍ਰੂਦ ਵੈਂਸ ਇਕਕੋ ਰੰਗ ਰੰਗਾਏ ਗਾਡਾ, ਅਗੇ ਉਤਰ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਡੀ ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਡਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਜੜੇ ਵਧਾਈਆ। ਕਲਜੁਗ ਮਾਰੇ ਕੋਏ ਨਾ ਧਾਡਾ, ਮਾਧਾ ਮਮਤਾ ਵਜੜੇ ਨਾ ਕੋਏ ਵਧਾਈਆ। ਏਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੰਨਣਾਂ ਘਰ ਨਾਲ ਪਧਾਰਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚਚ ਰਖਾਈਆ। ਹਾਡ ਕਹੇ ਮੈਂ ਦੋਏ ਜੋਡੇ ਕਰਾਂ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰਾ, ਨਿਅੋਂ ਨਿਅੋਂ ਲਾਗਾਂ ਪਾਈਆ। ਪ੍ਰਭੂ ਤੂਂ ਆਦਿ ਅੰਤ ਸਥ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਧਾਰਾ, ਮੀਤ ਮੁਰਾਰਾ ਇਕਕ ਅਖਵਾਈਆ। ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚਚ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗਾ ਜਗਤ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ, ਸ਼ਰਅ ਸ਼ਰਅ ਨਾਲੋਂ ਬਦਲਾਈਆ। ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬਰ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਹਕਕ ਦਾ ਬੋਲਣ ਜੈਕਾਰਾ, ਤੂਂ ਹੀ ਦਾਤਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਏਕਾ ਦੇਣਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਸਚਚ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈਆ।” (੧੮ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੮)

੩੫) “ਸਤਜੁਗ ਕਹੇ ਮੈਂ ਮੰਗਾਂ ਹੋਰ ਦਾਤ, ਝੋਲੀ ਖਾਲੀ ਅਗੇ ਢਾਹੀਆ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਦਰ ਦਰਬਾਰ ਜਨ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲੀ ਹੋਏ ਬਰਾਤ, ਦ੍ਰਿੜ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਥ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਸੁਗਾਤ, ਵਸਤ ਅਨਮੁਲਲੀ ਦੇ ਵਰਤਾਈਆ। ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਖੋਲ ਕੇ ਤਾਕ, ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਦੇਣਾ ਸਮਝਾਈਆ। ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਤਨ ਮਾਟੀ ਰੂਹ ਬੁਤਤ ਕਰਨਾ ਪਾਕ, ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਲੇਖਾ ਲੇਖੇ ਵਿਚਚ ਪਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਹਥਥ ਰਖਾਈਆ।

ਸਤਜੁਗ ਕਹੇ ਮੇਰੀ ਹੋਰ ਇਕ ਆਸਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਦਿਆਂ ਜਣਾਈਆ। ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਰਵਾਸਾ, ਆਹੋਨਾਂ ਦੀ ਲੋਡੇ ਮੈਨੂੰ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਤਹ ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਵੇਖਣ ਆ ਕੇ ਜਗਤ ਤਮਾਸਾ, ਮਾਨਸ ਹੋ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਕੋਏ ਲਗਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਉਠਾਈਆ।” (੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੧)

੩੬) “ਸਤਜੁਗ ਕਹੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਦੀ ਦਸ਼ਸੀ ਰੀਤੀ, ਰਾਹ ਧੁਰ ਦਾ ਦਿਤਾ ਜਣਾਈਆ । ਨਾ ਮਦਰ ਨਾ ਮਸੀਤੀ, ਗੀਤਾ ਜਾਨ ਅੰਜੀਲ ਕੁਰਾਨ ਨਾ ਕੋਏ ਪਢਾਈਆ । ਪ੍ਰੇਮ ਪਧਾਰ ਦੀ ਸਾਚੀ ਦਸ਼ਸ ਕੇ ਨੀਤੀ, ਨੀਤੀਵਾਨ ਰਿਹਾ ਵਖਾਈਆ । ਇਕਕੋ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਹਸਤ ਕੀਟੀ, ਚਿਟ੍ਠੇ ਬਸ਼ਤਰ ਦਏ ਛੁਹਾਈਆ । ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮ ਆਤਮ ਸਾਚੀ ਦਸ਼ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਦ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਡਿਆਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੧)

੩੭) “ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਜਨ ਭਗਤਾਂ ਦੇਵਣ ਆਯਾ ਵਧਾਈ, ਵਦੀ ਸੁਦੀ ਵੀ ਲੋਡ ਰਹੀ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਵਦੀ ਸੁਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਵਾਰ, ਨਖਤਤਰ ਨਛਤਤਰ ਘੜੀ ਪਲ ਨਾ ਕਵਂ ਵੰਡਾਈਆ । ਜਗਤ ਗ੍ਰਹ ਕੀਤੇ ਖ਼ਵਾਰ, ਮਾਂਗਲ ਛਨਿਚਰ ਨਾ ਕੋਏ ਦੁਹਾਈਆ । ਜਿਸ ਪੋਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੈਹਨਦੇ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਵਿਹਾਰ, ਓਸੇ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਅਚਛਾ ਦਿਤਾ ਬਣਾਈਆ । ਜਿਸ ਦੀ ਰੀਤੀ ਚਲਦੀ ਰਹੇ ਜੁਗ ਚਾਰ, ਜੋਡੀਆਂ ਦੇ ਜੋਡੇ ਜੁਡੇ ਰਹਣ ਸਾਂਸਾਰ, ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਅਠਾਈ ਪੋਹ ਦਿਤਾ ਲਿਖਾਈਆ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਆਪ ਨਿਰਕਾਰ, ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਈਆ ।” (੨ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੧)

★ ਸਗਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੁਆਂ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ★

ਸ਼ਬਦ ਦ੍ਰੂਤ ਕਹੇ ਅਠਾਸੀਆਂ ਵੀ ਪੁਕਾਰ, ਅਠਾਂ ਤਤਾਂ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ । ਅਜਜ ਕੇਲਾ ਆਯਾ ਬਦਲ ਦੇ ਵਿਹਾਰ, ਰੀਤੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਤੇਰੇ ਸਮਾਂ ਦਾ ਪਹਲਾ ਦਰਬਾਰ, ਧੁਰ ਦਰਬਾਰੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਸਾਡੀ ਮਨਨ ਸਚਚੀ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ, ਨਮੋ ਨਮੋ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ । ਜੇਹੜੀ ਤ੍ਰੂਂ ਇਕਕੋ ਬਖ਼਼ਸ਼ੀ ਦਸ਼ਤਾਰ, ਓਫ਼ਣ ਰੂਪ ਵਖਾਈਆ । ਬਾਕੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਕੇਖ ਖੁਆਰ, ਬਹੁਤਆਂ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲੀ ਧਾਈਆ । ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸਚਚੀ ਸਰਕਾਰ, ਦਰ ਤੇਰੇ ਅਰਜ ਸੁਣਾਈਆ । ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਦੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਬਾਹਰੋਂ ਸਗਨਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਵਖਾਈਆ । ਨੌ ਦਵਾਰੇ ਦਾ ਰਸ ਨੌ ਦੇਣ ਮਾਰ, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਬਾਹਰ ਕਢਾਈਆ । ਸਾਚੇ ਭਗਤਾਂ ਕਰ ਪਧਾਰ, ਰੀਤੀ ਇਕਕੋ ਦੇ ਜਣਾਈਆ । ਲਾਲ ਕਪਡਾ ਰੋਧਾ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ, ਕੂਕ ਕੂਕ ਸੁਣਾਈਆ । ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾ ਮੁਡਿਆ ਜੇਹੜਾ ਆਯਾ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ, ਧੁਰ ਦੇ ਧਾਰ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ । ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਹੇਠ ਲੈਣਾ ਵਿਛਾਲ, ਗੁਰਮੁਖ ਤੱਥ ਲੈਣੇ ਬਹਾਈਆ । ਮੌਲੀ ਕਹੇ ਗਾਨੀ ਬਨੀ ਸਾਂਝੇ ਧਾਰ, ਤਨ ਖਾਕੀ ਦੇਣੀ ਵਡਿਆਈਆ । ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਾਦਾਮ, ਗਿਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਸੋਹਣਾ ਮੇਲਾ ਲਈ ਮਿਲਾਈਆ । ਸਖਾਣਾਂ ਵਾਲਾ ਰਸ ਅਪਾਰ, ਵਿਚਚ ਮਿਠਾ ਦੇਣਾ ਟਿਕਾਈਆ । ਮੈਹਨਦੀ ਵਾਲਾ ਰੰਗ ਚਾਫ਼, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ । ਇਕ ਰੂਪਈਆ ਜੋ ਭਗਤ ਦਵਾਰੇ ਨੀਹਾਂ ਹੇਠ ਰਖ ਕੇ ਦਿਤਾ ਤਸਾਰ, ਤਹ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਹਥਥ ਦੇਣਾ ਟਿਕਾਈਆ । ਸਾਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਟਿਕਕਾ ਲੈਣਾ ਮਸ਼ਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ, ਸਵਾ ਰੱਤੀ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ । ਇਕਕੋ ਰੰਗ ਚਾਫ਼ਨਾ ਸ਼ਾਹ ਕੰਗਾਲ, ਨਾਥ ਅਨਾਥਾਂ ਹੋਣਾ ਸਹਾਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਜਨ ਅਪਾਰ, ਵਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਮਝਾਈਆ । ਬੀਸ ਤੋਲੇ ਮਿਠੀ ਧਾਰ, ਪੰਜ ਮੈਹਨਦੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਪੰਜਾਂ ਵੀ ਕਿਸ਼ਮਸ਼ ਨਾਲ ਲੈਣੀ ਤਠਾਲ, ਸੋਹਣੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈਆ । ਸਤਾਂ ਦਾ ਸਤ ਬਣੌਣਾ ਧਾਰ, ਬਾਦਾਮ ਛੁਹਾਰਾ ਝੋਲੀ ਡਾਹੀਆ । ਗਿਰੀ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਬੰਦ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਕਿਵਾਡ, ਪਰਦਾ ਵਿਚਚੋਂ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਈਆ । ਮੌਲੀ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਇਕ ਅਟ੍ਰੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ, ਖਵੜੀ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲਾਈਆ । ਲਾਲ ਰੰਗ ਕਹੇ ਸਵਾ ਗਜ ਮੇਰਾ ਕਪਡਾ ਲੈਣਾ ਪਾਡ, ਜਨ ਭਗਤਾਂ ਸੇਜ ਸੁਹਾਈਆ । ਏਹ ਨੌ ਵਸਤੁ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸਗਨ ਦਾ ਵਿਹਾਰ,

ਚਾਰ ਵਰਨਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਜਣਾਈਆ । ਧੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਸੱਚੀ ਦਸ਼ਤਾਰ, ਸੀਸ ਆਡਣ ਦਏ ਬਣਾਈਆ । ਸ਼ਬਦ ਦੂਤ ਕਹੇ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਸਰਬ ਪੁਕਾਰ, ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਣਾਈਆ । ਮਰਦਾਂ ਵਿਚਚੋਂ ਸੌ ਵਿਚਚੋਂ ਦਸ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾ ਉਧਾਰ, ਨਥੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਢੁਲਾਈਆ । ਸ਼੍ਰੀਯਾਂ ਦਾ ਸੌ ਵਿਚਚੋਂ ਦੋ ਦਾ ਕੇਖਿਆ ਪਧਾਰ, ਜੇਹੜੀ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆ । ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਸੁਤ ਕਹੇ ਮੈਂ ਹੋਯਾ ਮਦਦਗਾਰ, ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੇਸ ਵਟਾਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰ ਦਵਾਰਿਆਂ ਦਿਤਾ ਦੁਰਕਾਰ, ਤਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੇਖੇ ਲਏ ਲਗਾਈਆ । ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਵਿਹਾਰ, ਵਿਵਹਾਰੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ । ਖਾਲੀ ਦਰ ਤੋਂ ਨਾ ਦੁਰਕਾਰ, ਕੂਕ ਕੂਕ ਰਹੇ ਕੁਰਲਾਈਆ । ਸਾਡਾ ਵਜਨ ਮਣਾਂ ਵਿਚਚ ਨਹੀਂ ਸ਼ਸ਼ਮਾਰ, ਗਿਣਤੀ ਤੋਲਿਆਂ ਵਿਚਚ ਰਖਾਈਆ । ਮਾਂਗਦੇ ਮਾਂਗ ਅਠਾਰਾਂ ਹਾਫ਼, ਹਾਫ਼ ਕਛੂ ਕੇ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈਆ । ਸਾਹਿਬ ਸਤਗੁਰ ਜਿਨਾਂ ਵਸਿਆ ਤੂੰ ਨਾਲ, ਓਥੇ ਚਲੇ ਨਾ ਕੋਏ ਚਤੁਰਾਈਆ । ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੋ ਕਗਾਲ, ਦਰ ਠਾਂਡੇ ਮਾਂਗ ਮਾਂਗਾਈਆ । ਸਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਬਹਾਲ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਲਈ ਕਮਾਈਆ । ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਧਾਰੇ ਲਗੇ ਤੇਰੇ ਲਾਲ, ਸੋਹਣੇ ਸੁਨਕਖੇ ਬੈਠੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ । ਅਸੀਂ ਕੀ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋਇ ਕੁਰਬਾਨ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਭੇਟ ਚਢਾਈਆ । ਮਾਂਗਤੇ ਖੱਡੇ ਦਰ ਦਰਬਾਨ, ਦਰ ਠਾਂਡੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ । ਕਰਨੀ ਦੇ ਕਰਤੇ ਕਰ ਪਰਵਾਨ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇਰੀ ਇਕ ਸਰਨਾਈਆ । ਇਕਲਲਿਆਂ ਇਕਲਲਿਆਂ ਦਾ ਲੈ ਬਧਾਨ, ਬੇਨਨਤੀ ਸੱਚ ਦੜੇ ਜਣਾਈਆ । ਜਿਸ ਘਰ ਤੂੰ ਵਿਸੇ ਭਗਵਾਨ, ਓਥੇ ਕਿਧੁਂ ਨਾ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆ । ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਤੇਰਾ ਫੁਰਮਾਨ, ਬੌਹੜੀ ਕਿਧੁਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜੁਵਾਈਆ । ਅਗੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਹੋਇ ਨਾ ਕੇਈਮਾਨ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ । ਤੂੰ ਸਥਾਨ ਦਾ ਇਕ ਅਮਾਮ, ਮੌਲੀ ਮੈਹਨਦੀ ਰਹੀ ਕੁਰਲਾਈਆ । ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਸਾਚਾ ਸ਼ਾਮ, ਗਿਰੀ ਬਦਾਮ ਛੁਹਾਰੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ । ਤੂੰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿਠਾ ਰਾਮ, ਮਖਾਣੇ ਨਿਅੋਂ ਨਿਅੋਂ ਲਾਗਣ ਪਾਈਆ । ਕਿਸਮਸ਼ ਕਹੇ ਤੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਨੌਜਵਾਨ, ਜਿਹੜਾ ਨਿੱਜ ਨਵਿਜ ਮੈਨੂੰ ਭੋਗ ਲਗਾਈਆ । ਇਕ ਰੂਪਈਆ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਸੌਦਾ ਹੋਯਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਚਚ ਜਹਾਨ, ਭਗਤ ਦਵਾਰੇ ਦਿੱਤਾ ਦਬਾਈਆ । ਤੇਰਾ ਖੇਤ ਕੇਖੀਏ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਇਕਕੇ ਆਟ ਰਖਾਈਆ । ਦਰ ਦੇ ਬਰਦੇ ਬਣੀਏ ਗੁਲਾਮ, ਨਿਸਤਾ ਵਿਚਚ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ । ਬਿਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਕਿਤੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਅਰਾਮ, ਸਾਂਤਕ ਸਤ ਨਾ ਕੋਏ ਕਰਾਈਆ । ਅਸੀਂ ਛੜ੍ਹ ਕੇ ਜਗਤ ਜਹਾਨ, ਸਰਨੀ ਤੇਰੀ ਡਿਗ ਆਈਆ । ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾਈਆ । ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਣ, ਜੋ ਹਾਫ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਆ । ਪੈਹਲੇ ਸਮਮਤ ਦਾ ਪੈਹਲਾ ਦੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ, ਫਰਮਾਬਰਦਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ । ਤੇਰੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਦੇ ਦਾਨ, ਖਾਲੀ ਝੋਲੀ ਅਗੇ ਢਾਹੀਆ । ਤੂੰ ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਣਾਂ ਅਨਾਥਾਂ ਦਾ ਕਾਹਨ, ਦੀਨਾਂ ਦਏ ਵਡਿਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਚੇ ਦਰ ਤੇਰੀ ਆਸ ਰਖਾਈਆ ।

ਨੌ ਵਸਤ ਕੈਹਣ ਦਸਵੀ ਦੇ ਮੀਤੇ, ਮਿਤੀ ਪਧਾਰੇ ਤੇਰੀ ਆਸ ਰਖਾਈਆ । ਅਸੀਂ ਸਥਾਨ ਨੇ ਮਤੇ ਪਕਕੇ ਕੀਤੇ, ਇਕ ਸਲਾਹ ਲਈ ਬਣਾਈਆ । ਜੇਹੜੀ ਵਸਤੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋਲ ਰਕਖੀ ਸੀ ਵਿਚ ਬੈਹਣ ਲਗੇ ਅੰਗੀਠੇ, ਨਦੇਡ ਤਦੇਡ ਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹੀਆ । ਭਾਂਵੇਂ ਤੁਸ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮਮਤ ਬੀਤੇ, ਸਦਿਧਾਂ ਦੇਣ ਗਵਾਹੀਆ । ਅਜ਼ਜ ਤੁਸੇ ਦੀ ਬਨਨਾਵਣ ਆਏ ਰੀਤੇ, ਰੀਤੀਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰਸਿਖ ਆਪਣੇ ਜਿਹੇ ਕੀਤੇ, ਕਰਨੀ ਧੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ । ਝਾਗੜਾ ਚੁਕਾਯਾ ਬੀਸ ਇਕਕੀਸੇ, ਸਮਮਤ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਵਡਿਆਈਆ । ਤੁਸ ਦੇ ਛੱਤਰ ਕੇਖਿਆ ਸੀਸੇ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਅਸੀਂ ਬਾਲੇ ਨਢੂ ਬਣ ਕੇ ਨੀਕੇ, ਨਿਅੋਂ ਨਿਅੋਂ ਸੀਸ ਦਿੱਤਾ ਝੁਕਾਈਆ । ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਅਸੀਂ

ਕੋਈ ਭੁਗਤਣ ਆਇ ਨਹੀਂ ਜਗਤ ਤਰੀਕੇ, ਤਤਾਂ ਵਾਲੀ ਨਾ ਕੋਏ ਲੜਾਈਆ । ਪੂਰੇ ਕੌਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ, ਕਰਤਾਬ ਨਾਲ ਦੇ ਸਮਝਾਈਆ । ਜੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਰੈਹਨਦੇ ਚੁਪ ਚਪੀਤੇ, ਫੇਰ ਲੇਖਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਰੈਹਨਦੀ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਆਪੇ ਕਰਦੇ ਤਸਦੀਕੇ, ਧੁਰ ਫਰਮਾਣਾ ਇਕ ਸੁਣਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਉਠਾਈਆ ।

ਦਸ ਵਸਤੁ ਕਹਣ ਅਸੀਂ ਚਰਨੀ ਗੱਈਆਂ ਲਗ, ਚਰਨ ਛੋਹ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈਆ । ਖਾਲੀ ਦਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਭਜ਼, ਆਪਣਾ ਮੁਖ ਭੁਆਈਆ । ਅਸੀਂ ਆ ਗਏ ਤਸ ਦੀ ਹਫ਼ਤ, ਜੇਹੜਾ ਹਫ਼ਤਾਂ ਰਿਹਾ ਮਿਟਾਈਆ । ਜੇ ਸਾਡੀ ਲਜ਼ਯਾ ਨਾ ਸਕਕਾਂ ਰਕਖ, ਪਰਤਕਖ ਰੂਪ ਗੁਸਾਈਆ । ਫੇਰ ਜਿਸ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਿਏ ਨਾਲ ਅਕਖ, ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਕੇਖ ਵਖਾਈਆ । ਅਸੀਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਮੁੜ ਕੇ ਸਖ, ਸੁਖਨ ਦਿੱਤਾ ਸੁਣਾਈਆ । ਸਾਰੇ ਕੈਹਣ ਰਲ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੱਤੇ ਗਏ ਢਠ, ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੇਟ ਕਰਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਨੂੰ ਦੇਵੇ ਮਾਣ ਵਡਿਆਈਆ ।

ਦਸ ਵਸਤੁ ਕਹੇ ਅਸਾਂ ਲਭਭਯਾ ਦਸਤਗੀਰ, ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਚਚਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਰਅ ਦੀ ਤੋੜ੍ਹ ਜੰਜ਼ੀਰ, ਭਗਤ ਸੁਹੇਲੇ ਲਏ ਪਰਗਟਾਈਆ । ਤਨਾਂ ਦੀ ਅਂਦਰੋਂ ਬਦਲ ਜਮੀਰ, ਦਾਮਨੀ ਆਪਣੀ ਕੇਖ ਵਖਾਈਆ । ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਹ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਾਲ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਮੀਰ, ਸਥ ਦੀ ਵਸਤੁ ਇਕਕੋ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਪਿਛਲੇ ਬੋਲੇ ਤੱਤੇ ਫੇਰ ਦਿਤੀ ਲਕੀਰ, ਤਕਰੀਰ ਨੂੰ ਤਹਰੀਰ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਬਦਲਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਚਚ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਡਿਆਈਆ ।

ਦਸ ਵਸਤੁ ਕਹਣ ਅਸੀਂ ਆ ਗਏ ਤਸ ਦੇ ਦਸਤ, ਜੋ ਸਥ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹਥਥ ਟਿਕਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਛਿਨ ਵਿਚ ਸਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਕੇ ਗਸ਼ਤ, ਰੁਚੀ ਸਥ ਦੀ ਕੇਖ ਵਖਾਈਆ । ਸੌ ਵਿਚ ਬਾਰਾਂ ਲਭਭੇ ਮਸ਼ਤ, ਦੋ ਦਸ ਦੀ ਕਾਂਡ ਕਵਣਾਈਆ । ਬਾਕਿਧਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਅੰਦਰ ਆ ਗੱਈ ਹਸਤ, ਕੀ ਵਕਖਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੁਣਾਈਆ । ਦੀਨ ਦਿਨ ਹਰ ਘਟ ਨਿਵਾਸੀ ਤੱਤੇ ਕੇਲੇ ਗਿਆ ਸਮਝ, ਅਭੁਲ ਭੁਲ ਰਹੀ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਪੈਹਲਾਂ ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਸੀ ਰਮੜ, ਕਲਮ ਸ਼ਾਹੀ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਬਿਨਾ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਪੁਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਦਮ, ਜਬਾਨੀ ਕਲਾਸੀ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ । ਜਨ ਭਗਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਨਾਲ ਸਥ ਨੂੰ ਲਗਣਾ ਸਗਨ, ਸਾਂਗੀ ਇਕਫੁੰਦੇ ਦਿੱਤੇ ਕਰਾਈਆ । ਧੁਰ ਦਰਗਾਹੀ ਕਰਨਹਾਰਾ ਅਦਲ, ਦਰ ਆਯਾਂ ਲੇਖਾ ਲੇਖੇ ਵਿਚਚ ਜਣਾਈਆ ।
(੧੮ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂ ਸੋਂ ੧)

* * अन्तिम संस्कार * *

“जीवन नालो चंगा समझो मरन, जिस मरन तो पिछ्ठो प्रभ दे विच समाईआ ।”

* सब दा इक्को जिहा होवे विहारा *

“भावें कोई वियाएआ होवे भावे होवे कुआरा, बिरध बाल ना कोए वड्डुआईआ ।
सब दा इक्को जिहा होवे विहारा,”

* वेले अंत *

“वेले अंत ना मारे कोई नाअरा, नेत्र नीर ना कोए वहाँयदा ।”

“सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान पंज वेर जैकारा देणा ला”

“भगत शरीर छड्हे ते गुरमुखां ने हस्सणा, रोण वाली रीत देणी बदलाईआ ।”

* इशनान *

“पंज गुरमुख लैण नुहाल, छेवां हथ्थ ना कोए लगाईआ ।” (इशनान वास्ते सवा सेर
दहीं जरूरी नहीं)

* बस्तर *

‘उस नूं पीले बस्तर देणे डार, धुर दा हुक्म हुक्म प्रगटाईआ ।’

* सीड़ी *

“मांवां पुत्रां गल हार पौणा, पिता फड़े सीड़ी दए टिकाईआ ।”

“बुढयां उत्तो कोई सद्वटे ना बादाम छुहारा, मखाणा हथ्थ ना कोए रखाईआ । कागजां नाल
करे ना कोए शिंगारा, कोड़मां जगत ना कोए बुलाईआ ।”

* दस्तार *

“जांदी वारी इनां दे सीस उत्ते ऐसे रंग दी होवे दस्तार, खुद मुखतिआर दए
बणाईआ ।” (लाल)

* सुनहरी टिक्का *

“गुरमुखां दे मस्तक लाया जाएगा टिक्का, सुनहरी रंग सुहाईआ ।”

* हार *

“मावां कोलो पुत्तरां गलीं हार पुवावांगा । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान जैकार लगावांगा ।”

“मात पित भाई भैण साक सज्जण नार कंत करे प्यारा, एका हुक्म जणाँयदा । सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान बोल जैकारा, अगला पैंडा पंध मुकाँयदा । गल पाओ इक इक हारा, पुरख अबिनाशी वेख वखाँयदा ।”

* रुमाल *

“सज्जे गुट्ठ नू बन्नण रुमाल, गंदां तिन्न तिन्न बंधाईआ ।”

* कपफण *

“उत्ते लीडा पावण लाल, जो गुरमुख गुरमुख वास्ते लै के आईआ ।” (ढाई गज)

* अरथी नाल *

“अरथी कहे दस्स साची रीत, रीतीवान दया कमाईआ । की मेरे नाल चल गौण तेरे गीत, तेरा नाम धिआईआ ?”

“नेतर मूँहो रसना बोल कोई ना मारे चीक, बौहड़ी बौहड़ी ना कोए सुणाईआ ।”

* जद मढ़ी उत्ते टिकौणगे *

“मुख नंगा कर वखौणगे । सोहँ गीत सुहागी गौणगे । बण वैरागी शुकर मनौणगे ।”

* अन्तिम संस्कार *

“पंज तत्त धरनी कोई ना ढब्बे”

“एका अग्नि भेट चढ़ौणा, मात गर्भ बाहर जो आईआ ।”

“मढ़ी गौर ना किसे दबौणा, ना कोई खाक खाक दबाया । एका मठ हरि तपौणा, लैहणा देणा बाकी दए चुकाया ।”

* प्रशाद *

(शरीर अग्नि भेट करन तो बाद, संस्कार वाली जगा उसे समे ही देग दा प्रशाद वरतौणा । सब कोशिशां तो बाद, सारे हीले वसीले वरत के, बहुत ही मजबूरी वस जे कर देग दा प्रशाद ना हो सके तां फिर दूसरा प्रशाद वरतौण दी इजाजहृत है ।) (सतगुरां दे बचन गुरसिखां तों सुण के)

* मसाण *

“ਪੰਜ ਤਤ ਖ਼ਾਕ ਕਰਨਾ ਫੇਰ, ਹਣ੍ਹੀ ਹਣ੍ਹ ਨਾ ਕੋਏ ਉਠਾਈਆ । ਜੋ ਜਨ ਕਰੇ ਹੇਰ ਫੇਰ,
ਪ੍ਰਭ ਜੂਨੀ ਦਾ ਫਿਰਾਈਆ ।”

“ਗੁਰਸਿਖ ਤੇਰੀਆਂ ਹਣ੍ਹਿਆਂ ਨਾ ਜਾਏ ਕੋਈ ਉਠਾਲਣ, ਜਲ ਧਾਰ ਨਾ ਕੋਈ ਰੁਢਾਈਆ ।”
“ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਮਸਾਣ ਫੇਰ ਫੋਲਣ ਕੋਏ ਨਾ ਜਾਈਆ ।”

“ਸਫ੍ਰੀ ਸਥ ਫੋਲੇ ਨਾ ਵਿਚਚ ਸੰਸਾਰਾ, ਹਣ੍ਹੀ ਹਣ੍ਹ ਨਾ ਕੋਏ ਗਣਾਂਧਦਾ ।”

“ਜਨ ਭਗਤੇ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੁਗਣੀ ਨਹੀਂ ਸਵਾਹ, ਸਵਾਹ ਰੂਪ ਲੋਕਾਈਆ ।”

* ਕੀਲਲਧਾ *

“ਕੀਲਲਧਾਂ ਗੁਝੁਣ ਦੀ ਰੀਤ ਹਟਾਵਾਂਗਾ ।”
“ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਹਥਥ ਚਾਰ ਕੁਟੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੋਈ ਨਾ ਮਾਰੇ ਲਕਾਰ, ਕਿਲਲੀ ਮਾਤ ਨਾ ਕੋਏ
ਗਡਾਂਧਦਾ ।”

* ਮਕਾਣ ਅਤੇ ਸਥਥਰ *

“ਕੇਖਾਂ ਜਨ ਭਗਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਗਤ ਦੀ ਕਦੇ ਲੌਹਣ ਨਾ ਜਾਧੋ ਸੁਕਾਣ,”
“ਗੁਰਸਿਖ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਨਾ ਆਏ ਸੁਕਾਣ, ਤੇਰਾ ਸਥਥਰ ਨਾ ਕੋਏ ਵਿਛਾਈਆ ।”

* ਕਾਜ *

“ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਾਜ ਨਹੀਂ ਰਚੈਣਾ, ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਗਲ ਪਲਲ੍ਹੂ
ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ”

“ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਮਾਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਨਾਅਰਾ, ਨੇਤ੍ਰ ਨੀਰ ਨਾ ਕੋਏ ਵਹਾਈਆ । ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ
ਵਿਆਏਧ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਕੁੱਅਰਾ, ਬਿਰਧ ਬਾਲ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ ।”

“ਸਤਵੇਂ ਅਠਵੇਂ ਜਗਾਏ ਨਾ ਕੋਈ ਜੋਤਾ, ਆਤਮ ਜੋਤ ਡਗਮਗਾਂਧਦਾ । ਪੀਰ ਫ਼ਕੀਰ
ਨਾ ਦੇਵੇ ਕੋਈ ਰੋਟਾ,”

“ਕਿਸੇ ਸਾਧ ਸਤਨ ਨੂੰ ਥਾਲਿਧਾਂ ਛੱਨ੍ਹੇ ਗਲਾਸ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਵੇ ਦੇਣ, ਬਸਤਰ ਭੇਟ ਨਾ ਕੋਏ
ਕਰਾਈਆ ।”

“ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਥਾਲੀ ਗਲਾਸ, ਗੜਵੀ ਹਥਥ ਨਾ ਕਿਸੇ ਫੜਾਈਆ ।
ਤੁਹਾਡੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿਚਚ ਕੋਈ ਖਾ ਨਾ ਜਾਵੇ ਮਾਸ, ਤੁਹਾਡੀ ਕੀਤੀ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ ।”

“ਕਿਸੇ ਭਗਤ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਛੁਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਬੜਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦਾਤ, ਮੰਜਾ ਪੀਢਾ ਲੀਡਾ ਭਾਂਡਾ ਬਸ਼ਟਰ ਗਲਾਸ ਭੇਟਾ ਕਦੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਰਾਈਆ ।”

“ਮੁਰਦਾ ਗਿਲਲਤ* ਕਰਨ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਈਆ ।” (*ਸ਼ਰੀਰ ਤੋਂ ਉਤਾਰੇ ਬਸ਼ਟਰ ਇਤਿਹਾਸ)

“ਦੂਜਾ ਦਰ ਨਾ ਕੋਈ ਟੇਕਨ ਜਾਏ ਮਥਥੇ, ਏਕਾ ਪੁਰਖ ਮਿਲੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਨਿਗਹਵਾਨਿਆ ।”

“ਕੋਡਮਾਂ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਬੁਲਾਈਆ ।”

* ਰੋਣ ਦੀ ਸਜਾ *

“ਜੋ ਜਨ ਰੋਵੇ ਜਗਤ ਪਰਾਣੀ, ਤਿਸ ਦਰਗਹ ਠੌਰ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਮਿਲੇ ਦਰ ਨਾ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨੀ, ਜੂਨੀ ਜੂਨ ਭੁਵਾਈਆ । ਜਨਮ ਜਨਮ ਵਿਚਚ ਆਏ ਹਾਨੀ, ਧੀਰਜ ਧੀਰ ਨਾ ਕੋਏ ਧਰਾਈਆ ।”

“ਗੁਰਸਿਖ ਜੋ ਅੰਤਰ ਰੋਵੇ, ਤਿਸ ਮਿਲੇ ਨਾ ਮੇਲ ਭਗਵਾਨਾ । ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਜਗ ਵਿਚ ਖੋਵੇ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਹੋਏ ਹੈਰਾਨਾ ।”

“ਜੋ ਦਰ ਆਏ ਰੋਏ ਰੋ ਕਰੇ ਕੁਰਲਾਨ, ਤਿਸ ਦਵਾਰਾਯਾਂ ਬਾਹਰ ਦਾਏ ਕਛੂਈਆ ।”

* अन्तिम संस्कार वारे कुछ कु शब्द *

०१) सच्च कहांगी जन भगतो मरन दी करयो ना कोए उदासी, बिना मरन तो जीवण कम्म किसे ना आईआ। जिनां नूँ मिल्या पुरख अबिनाशी, हरि करता धुरदरगाहीआ। उह चढ़ आओ छेती मंज़ल घाटी, मातलोक विच्च रहण दी लोड़ रहे ना राईआ। (२ चेत शै० सं० ५)

०२) सच्च संदेशा इक्को दस्सणा, सब नूँ आप सुणाईआ। भगत शरीर छड़े ते गुरमुखां ने हस्सणा, रोण वाली नीत देणी बदलाईआ। एह लेखा समझा के गया जिस ने जन्म लिया पटना, बच्चे नींहां हेठ दबाईआ। (१४ फग्गण शै० सं० ३)

०३) जो जन रोवे जगत पराणी, तिस दरगाह ठौर ना राईआ। मिले दर ना शाह सुलतानी, जूनी जून भुवाईआ। जन्म जन्म विच आऐ हानी, धीरज धीर ना कोए धराईआ। एका वज्जदी रहे कानी, चिंता दुःख वखाईआ। किसे कम्म ना आऐ पढ़ी बाणी, जो अंत नेत्र नैणां नीर वहाईआ। सतगुर पूरे नूँ आवे हानी, जिस दा कीता पिछले रहे उल्टाईआ। जिस दी वस्त तिस अंत संभाली, भरमे भुल्ली सरब लोकाईआ। आपे बूटा आपे माली, आपे एथ्थे ओथ्थे रिहा लगाईआ। घर घर वेखो हथ्थ सब दे दिस्सण खाली, साचा नांओं हथ्थ ना कोए रखाईआ। जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, कलजुग तेरी अंतम वर, कूड़ी किरिया दए मिटाईआ।

गुरसिख जो अंतर रोवे, तिस मिले ना मेल भगवाना। मानस जन्म जग विच्च खोवे, जन्म जन्म होए हैराना। दुरमत मैल ना तन दी धोवे, पढ़े वेद पाठ पुराना। अग्ग मिले ना कोई ढोए, राए धर्म मारे तीर निशाना। पारब्रहम दी साची सोए, प्रभ देवे धुर फ़रमाना। गुरमुख अंत सतगुर जेहा होए, मिले जोत श्री भगवाना। जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल दो जहानां।

हरि संगत सतयुग सच्च विहारा, नौ खंड पृथमी आप जणाँयदा। चार वरन इक वरतारा, अठारां बरन आप वखाँयदा। वेले अंत ना मारे कोई नाअरा, नेत्र नीर ना कोए वहाँयदा। मात पित भाई भैण साक सज्जण नार कंत करे प्यारा, एका हुक्म जणाँयदा। सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान बोल जैकारा, अगला पैँडा पंध मुकाँयदा। गल पाओ इक इक हारा, पुरख अबिनाशी वेख वखाँयदा। जिस घर होए एह विहारा, सो दर सोभा पाँयदा। विशन ब्रहमा शिव आ के करन निमस्कारा, गुर गोबिंद खुशी मनाँयदा। हड्डियाँ बाल्ण कर संस्कारा, धूआंधार असमान चढँाँयदा। मढ़ी मठ फोले ना विच्च संसारा, हड्डी हड्डी ना कोए गणाँयदा। किसे पार ना करे कोई जल धारा, बिन सतगुर पूरे बेड़ा बन्ने ना कोए लगाँयदा। गुरसिखां दवारे आए आप करतारा, आप आपणी गोद बहाँयदा। आदि जुगादि सच्चा शाह सवारा, साचा अश्व आप दौडँाँयदा। जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, नारी नर आप समझाँयदा।

नारी नर इक ज्ञान, बोध ज्ञान जणाईआ । अंतम लेखा हथ्थ भगवान, दूसर अवर ना कोए सहाईआ । गुरसिख तजे जो प्राण, घर मंगल वज्जे वधाईआ । जो दर आए रोए रो करे कुलान, तिस दवारियों बाहर दए कट्टाईआ । भैण भाई साक सज्जण ना कोए जहान, वेले अंत ना कोए छुड्डाईआ । गुरसिख तेरी कोई ना आए मुकाण, तेरा सथर ना कोए विछाईआ । तेरे गीत सारे गाण, जिस दवारे गया तिस जाणा चाई चाईआ । कवण वेला मिले श्री भगवान, आपणा मेला लए मिलाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, आपणा मार्ग आपे लाईआ । (१०-८२४)

०४) “वेले अंत ना मारे कोई नाअरा, नेत्र नीर ना कोए वहाँयदा । मात पित भाई भैण साक सज्जण नार कंत करे प्यारा, एका हुक्म जणाँयदा । सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान बोल जैकारा, अगला पैँडा पंध मुकाँयदा ।

०५) “सतगुर शब्द कहे मैं सतजुग दस्सां धार, सच्च नाल समझाईआ । जिस वेले गुरमुख छड़े मातलोक संसार, तन वजूद नाता रहे ना राईआ । उस नूं पीले बस्तर देणे डार, धुर दा हुक्म हुक्म प्रगटाईआ । पंज गुरमुख लैण नुवाल, छेवां हथ्थ ना कोए लगाईआ । सज्जे गुट्ठ नूं बन्नण रुमाल, गन्ढां तिन्न तिन्न बंधाईआ । उत्ते लीङ्गा पावण लाल, जो गुरमुख गुरमुख वास्ते लै के आईआ । एह शब्दी खेल कमाल, लुधिआणे वाले देण गवाहीआ । लोक लज्जया रहे ना विच्च जहान, समाज राज ना कोए चतुराईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, सद आपणा रंग रंगाईआ ।” (१८ हाढ़ शै० सं० ५)

०६) “लाल रंग कहे मैं मंगी मंग इक, इक अग्गे कर अरज़ोइआ । गोबिंद लेखा दे लिख, लिख्या ना कोए मिटाईआ । जेहङ्गा तेरा सच्चा सुच्चा पूरा होवे गुरसिख, उस उत्ते मैनूं पाईआ । मैं उत्तो वेखां उहदा मुख, आपणा ध्यान लगाईआ ।” (१६-३८६)

०७) “सतारां हाढ़ कहे भगतां दा विहार, भगवन दए द्रिढ़ाईआ । गुरमुख साचे लाल, संत सुहेले लए उठाईआ । जिनां दे उत्ते कपफण देण लाल, दीन दयाल दया कमाईआ । अग्गे वक्खरी चल के चाल, हुक्म दए समझाईआ । गुरमुख रूप होए गुलाल, सोहणा रूप वटाईआ । जिनां दा प्रभू होए दलाल, विच्चोला इक अखवाईआ । इन्हां पोह ना सके काल, राए धर्म ना दए सजाईआ । सतारां हाढ़ कहे साचे भगत प्रभ दे बण गए लाल, पिता इक्को नज़रां आईआ । जांदी वारी इन्हां दे सीस उत्ते एसे रंग दी होवे दस्तार, खुद मुखतिआर दए बणाईआ । सत्त रंग निशाना कहे मैं लै के जाणा ओस दरबार, जिथे वसे शहिनशाहीआ । भुल्ल के गुरमुखो एह छड़यो ना विहार, साची सिख्या दिती समझाईआ । एह गुरमुख दी दस्तार, एह गुरसिख दा विहार, एह भगत दा उधार, एह जोत दा उजियार, आदि शकत दा शिंगार, सोहणा रूप देणा चढ़ाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, एस पगड़ी दी खातर खतरे तुहाडे दिते गवाईआ ।” (१८-६७३)

०८) “बावन किहा अंतर विचार, विचरन दी लोड़ रही ना राईआ । कवारी कन्या घर भंडार, सवा सेर दहीं नज़री आईआ । जिस दा कलजुग अंत होणा विहार, भंडारा देणा भराईआ । जिस बेले जीव तन छड़े विच्च संसार, अंत सारे दहीं नाल उस दा इशनान देण कराईआ । उह दहीं दुरमत मैल ना सके उतार, पापां पार ना कोए कराईआ । बावन किहा एह किरपा करे आप निरंकार, निरवैर आपणा फेरा पाईआ । सवा सेर नाल इक्के बार सारे भगत दऐ नुहाल, मरन तो पिच्छों मुड़ के नुहौण दी लोड़ रहे ना राईआ ।”

(२०-९०२)

०९) “लाश कहे भगतो अगली रीती होर गुरमुखां दे मस्तक लाया जाएगा टिक्का, सुन्हरी रंग सुहाईआ । जो साहिब दवारे विका, कीमत हर घट पाईआ । जिथ्थे लेखा नहीं बड़ा निकका, बिरध बाल ना कोए अखवाईआ । जो आदि जुगादी सब दा पिता, पुरख अकाल अगम्म अथाहीआ । सो भगतां करे हिता, हितकारी धुरदरगाहीआ । जिस गुरमुख चढ़न नहीं दित्ता ऊपर चिता, बिना चिखा तो लिया बचाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, सद आपणा हुक्म वरताईआ ।” (२३-९६६)

१०) “सतजुग साचा राह वखावांगा । मावां कोलों पुत्रां गली हार पुवावांगा । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान जैकार लगावांगा । साढे तिन्न हथ्थ मूल मुकावांगा । किल्लियां गड्ढुण दी रीत हटावांगा । कफकन लाल रंग दा पावांगा । लभ्भण विच्च होर किसे नूं वाल ना वखावांगा ।” (१४-३४)

११) “पुत्र धी मात पिता भैण ब्रा जो प्राणी प्राण हारे, नेत्र नीर ना किसे वगावणा । . . . बिरध बाल जवान गोर विच्च ना किसे दबौणा, ख़ाकी ढेर ना कोए रखाईआ । एका अग्नि भेट चढ़ौणा, मात गर्भ बाहर जो आईआ । नेत्र नीर ना किसे वहौणा, घर वज्जदी रहे वधाईआ । सोहँ शब्द चाई चाई गौणा, जुग विछड़े प्रभ अंतम रिहा मिलाईआ । जूठा झूठा नाता जगत रखौणा, माया ममता बंधन कोए ना पाईआ । मांवां पुत्रां गल हार पौणा, पिता फड़े सीड़ी दए टिकाईआ । भैण भरावां साचा मंगल गौणा, प्रभ देवे वड बड़ुआईआ । नारी कंत विछोड़ा ना कोए जणौणा, गल पल्लु कोए ना पाईआ । दो हथ्थ ना अंग लगौणा, दोए जोड़ सीस हरि चरन कँवल निवाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, साची रीती रिहा समझाईआ ।

पंज तत्त अग्नि जाए सङ्, ब्रह्म पारब्रह्म समाईआ । हरिजन हरि हरि विद्या लए पढ़, प्रभ साचा शब्द जणाईआ । पंज तत्त ख़ाक करना ढेर, हड्डी हड्डी ना कोए उठाईआ । जो जन करे हेर फेर, प्रभ जूनी दए फिराईआ । जो जन मंगे दर घर सच्चे मेहर, मेहरवान सिर आपणा हथ्थ टिकाईआ । लैहणा देणा चुकाए अंडज जेर, जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, आप आपणे रंग रंगाईआ ।” (८-८२९, ८३०)

१२) “अरथी कहे दस्स साची रीत, रीतीवान दया कमाईआ । की मेरे नाल चल गौण तेरे गीत, तेरा नाम धिआईआ । मैनूं तसल्ली ना आवे ठीक, जुग चौकड़ी वेखी तेरी लोकाईआ । सतजुग त्रेता दुआपर कलजुग गया बीत, बेला अंत रिहा कुरलाईआ । श्री भगवान कहे अतीत, सत सतजुग आप जणाईआ । जिनां भगतां बख्खशां आपणी प्रीत, सो मेरे दुआरे आवण चाई चाईआ । नेत्र मूँहो रसना बोल कोई ना मारे चीक, बौहड़ी बौहड़ी ना कोए सुणाईआ । खुशीआं नाल कैहण हरि भगत प्रभ घर जाए जिस दी रक्खी उडीक, सो मेला लए मिलाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी जोत धर, नेहकलंक नरायण नर, महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, लेखा सब दा लेखे लाईआ ।” (१६—६०)

१३) “जद मढ़ी उते टिकौणगे । मुख नंगा कर बखौणगे । सोहँ गीत सुहागी गौणगे । बण वैरागी शुकर मनौणगे ।” (१६—२४०)

१४) “हरि का सिक्ख छड़े संसार, हरि हरि रूप समाया । मात पिता ना नेत्र वहाए कोई धार, घर सथर ना कोई विछाया । गाओ गीत गोबिंद करतार, जिस दा लैहणा उस दी झोली पाया । . . . साचा राह जोत अकाल्ण, एका एक चलाईआ । गुरसिख तेरीआं हड्डीआं ना जाए कोई उठाल्ण, जल धार ना कोई रुद्धाईआ । . . . सतयुग साचा मार्ग लौणा, चार वरन जणाया । मढ़ी गौर ना किसे दबौणा, ना कोई खाक खाक दबाया । एका मठ हरि तपौणा, लैहणा देणा बाकी दए चुकाया । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी जोत धर, वीह सौ गियारा नींह धर, सतारां हाड़ी दिवस सुहाया ।”

१५) “मेहर नज़र रक्ख करतार, आपणी दया कमाँयदा । सच्च दुपट्टे दे आधार, सतयुग साचा राह वखाँयदा । साढे तिन्न हथ्थ चार कुंट गुरसिख कोई ना मारे लकार, किल्ली मात ना कोए गडाँयदा । मढ़ी मसाण ना सके कोई उठाल, जिस जन आपणी दया कमाँयदा । लख चुरासी विच्चो कर बहाल, सच्च दुआरे आप वसाँयदा । निरगुण हो के चले नाल नाल, दूजा नज़र कोए ना आँयदा । भेटा दे के साचा लाल, लालन आपणे रंग रंगाँयदा । पूरब लेखा जाणे घाल, करनी कीती झोली पाँयदा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, साची दया आप कमाँयदा । (१४-३०)

१६) सोलां मध्घर चड़िआ चा, साचे दिवस वज्जी वधाईआ । छोटा बाला बणया जगत मलाह, मावां पुत्रां रिहा समझाईआ । अग्गे मिले सच्चा थां, दरगह साची बड वडिआईआ । प्रभ करन आया सच्च नियां, पैहलो छोटे अग्गे लाईआ । जवान बिरध कलयुग डरन ना, मौत लाड़ी ना भै वखाईआ । प्रभ आया अग्गे पकड़े बांह, जो जांदे चाई चाईआ । हरि संगत पुत्र धीआं भैण भरा खुशी नाल दए करा, नीर नीर ना कोए वहाईआ । सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, पंज वेर जैकारा देणा ला, लख चुरासी रैहण ना पाईआ । आपणी वस्त आपणे घर लए टिका, थाओं वस्त लुट्ट कोए लै ना जाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, सोलां मध्घर वज्जे वधाईआ ।” (८-८३१)

੧੭) “ਸਦੀ ਚੌਥੀਵੀ ਕਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਸਤਿਗੁਗ ਚਲੇ ਧਾਰਾ, ਧਰਮ ਧਾਰ ਦਿਢਾਈਆ । ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਮਾਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਨਾਅਰਾ, ਨੇਤ੍ਰ ਨੀਰ ਨਾ ਕੋਏ ਵਹਾਈਆ । ਭਾਂਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਆਏਆ ਹੋਵੇ ਭਾਂਵੇਂ ਹੋਵੇ ਕੁਆਰਾ, ਬਿਰਥ ਬਾਲ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ । ਸਥਾਨ ਦਾ ਇਕਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਵਿਹਾਰਾ, ਸਾਰੇ ਚਲਣ ਹੁਕਮ ਰਜਾਈਆ । ਬੁਝ੍ਯਾਂ ਤੱਤੀਂ ਕੋਈ ਸੁਫੇ ਨਾ ਬਾਦਾਮ ਛੁਹਾਰਾ, ਮਖਾਣਾ ਹਥਥ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਕਾਗੜਾਂ ਨਾਲ ਕਰੇ ਨਾ ਕੋਏ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ, ਕੋਡਮਾਂ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਬੁਲਾਈਆ । ਸਾਰੇ ਲਾਵਣ ਇਕਕੋ ਨਾਅਰਾ, ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਡਿਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਏਕਾ ਦੇਣਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਮੇਰੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰ ਕਰਾਈਆ । ਛੱਬੀ ਪੋਹ ਨੂੰ ਚਲਣ ਨਾਲ ਚਾ, ਹਥਥਾਂ ਵਿਚਚ ਹਿਲਾਈਆ । ਸੁਖੋਂ ਕਹਣ ਸਾਡਾ ਭਾਂਵੇਂ ਮਰ ਜਾਏ ਪਿਓ ਮਾਂ, ਵਡਾ ਕਰਨ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਅਤੁ ਜੈਕਾਰਾ ਦੇਣਾ ਲਾ, ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਛੁ ਭਗਵਾਨ ਜੈ ਕਰਾਈਆ । ਛੱਬੀ ਪੋਹ ਨੂੰ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸੋਗਥ ਲੰਈ ਖੁਵਾ, ਘਰ ਆ ਕੇ ਸੁਕਰ ਕੋਏ ਨਾ ਜਾਈਆ । ਤੇਰੀ ਸੰਗਤ ਤੇਰੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਣੇ ਗਵਾਹ, ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਏ ਭੁਗਤਾਈਆ । . . . ਨੇਤ੍ਰ ਰੋਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਂਵੇਂ ਸਜ਼ਜ਼ਰੀ ਧੀ ਵਿਆਹੀ ਦਾ ਪਤਿ ਮਰੇ ਜੰਵਾਈ, ਜੋਕਨਵਤਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਜਿਸ ਭੇਜਯਾ ਤਹ ਸਥਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਗੋਸਾਂਈ, ਜੁਸ਼ਮੇਵਾਰ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਜੇ ਭਗਤ ਬਣਨਾ ਤੇ ਬਣਧੇ ਚਾਈ ਚਾਈ, ਲੋਕ ਲਜ਼ਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਤਜਾਈਆ । ਜੇ ਸਾਂਤ ਬਣਨਾ ਤੇ ਖੜੀਆ ਕਰਿਆਂ ਬਾਹੀਂ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਬਲ ਧਰਾਈਆ । ਜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਨਾ ਤੇ ਹੁਕਮ ਮਨਨਾ ਧੁਰਦਗਾਹੀ, ਦੂਜਾ ਭਯ ਨਾ ਕੋਏ ਵਖਾਈਆ । ਜੇ ਸਿਕਖ ਬਣਨਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਛਾਵਰ ਦੇਣਾ ਕਰਾਈ, ਤਨ ਵਜੂਦ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਜੇ ਮਨਮੁਖ ਹੋਣਾ ਛੱਬੀ ਪੋਹ ਨੂੰ ਪਲਲੇ ਆਧੇ ਛੁਡਾਈ, ਅਗੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਜੇਬ ਦੀ ਪਰਚੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਵਣ ਵਾਲੀ ਗਵਾਹੀ, ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਹਥਥ ਲੈਣੀ ਫੜਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਧੁਰ ਦਾ ਹਰਿ, ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਇਕ ਅਖਵਾਈਆ ।” (੨੧-੫੧੮, ੫੧੯)

੧੮) “ਮਾਲਵੇ ਵਾਲਧੇ ਧਾਰ ਰਕਖਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਸਾਣਾਂ ਵਾਲੀ ਫੌਹੜੀ, ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਮਸਾਣ ਫੇਰ ਫੋਲਣ ਕੋਏ ਨਾ ਜਾਈਆ ।” (੨੧-੫੫੨)

੧੯) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਾਜ ਨਹੀਂ ਰਚੈਣਾ, ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਗਲ ਪਲਲ੍ਹੂ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ, ਜੀਵਨਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸਿਆਪਾ ਛੱਬੀ ਪੋਹ ਤੇ ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਦਿਤਾ ਕਰਾਈਆ । ਜੇ ਜੀਕੀ ਤਾ ਸੋਹਾਂ ਢੋਲਾ ਗੈਣਾ, ਜੇ ਮਰੇ ਸੋਹਾਂ ਢੋਲਾ ਗੈਣਾ, ਬਿਨਾ ਸੋਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੨੧-੫੬੯)

੨੦) “ਕੇਖਧੇ ਜਨ ਭਗਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਗਤ ਦੀ ਕਦੇ ਲੌਹਣ ਨਾ ਜਾਧੇ ਸੁਕਾਣ, ਜਗਤ ਰੀਤੀ ਨਾ ਕਵਣ ਕਵਣਾਈਆ । ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਗ੍ਰਨਥੀ ਪਥੀ ਪਾਂਧਾ ਮੁਲਲਾ ਸ਼ੇਖ ਨਾ ਕੋਏ ਛੁਡਾਈਆ । ਸਭ ਦਾ ਨਾਤਾ ਪੀਣ ਖਾਣ, ਬਸ਼ਟਰ ਓਫਣ ਲੈ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆ । ਮਾਘ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕੇਖ ਹੋਧਾ ਹੈਰਾਨ, ਗੋਬਿੰਦ ਫਰਮਾਣ ਭੁਲਲੀ ਸਰਬ ਲੋਕਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਚਚ ਰੀਤ ਰਿਹਾ ਬਦਲਾਈਆ । ਜੀਵਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਸਮਝਿਆਂ ਮਰਨ, ਜਿਸ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ । ਸਾਚੀ ਮੰਜ਼ਲ ਪੈਂਡੀ ਸਿਖਧੇ ਚਢਨ, ਆਪਣਾ ਬਲ ਵਰਧਾਈਆ । ਜੇ ਕੋਈ ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਵੇ ਲਡਨ,

उहदे बल्ल ना अक्ख उठाईआ । जो कोई तुहाडा धर्म सत आवे हरन, उस दा मुखड़ा दिओ भुवाईआ । पुरख अबिनाशी इको बग्गशे साची सरन, सिर सिर आपणा हथथ रखाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, मेहर नज्जर इक उठाईआ ।” (१९-१५३)

२१) “नारी नर इक ज्ञान, बोध ज्ञान जणाईआ । अंतम लेखा हथथ भगवान, दूसर अवर ना कोए सहाईआ । गुरसिख तजे जो प्राण, घर मंगल वज्जे वधाईआ । जो दर आए रोए रो करे कुरलान, तिस दवारिओं बाहर दए कट्ठाईआ । भैण भाई साक सज्जण ना कोए जहान, वेले अंत ना कोए छुडाईआ । गुरसिख तेरी कोई ना आए मुकाण, तेरा सथ्थर ना कोए विछाईआ । तेरे गीत सारे गाण, जिस दवारे गया तिस जाणा चाई चाईआ । कवण वेला मिले श्री भगवान, आपणा मेला लए मिलाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, आपणा मार्ग आपे लाईआ ।” (१०-८२४)

२२) “गुरसिख साचे आपणी गोद आपे रक्खे, देवे पद इक निरबानीआ । दूसर दर ना कोई टेकन जाए मथ्थे, एका पुरख मिले पुरख अकाल निगहबानीआ । धरती जल अंदर मेघ रसना जल कोई ना लक्के, अमृत आत्म देवे ठंडा पाणीआ । जगत मठ ना कोई वजाए ढोल ढमक्के, अंदर अनहद वज्जे साचा तालीआ । आपणा सीस हरि जगदीस गुरमुखां चरनां अगे रक्खे, अगे बणे आप सवालीआ । करम धर्म शर्म वरन बरन खाण धक्के, प्रभ चले चाल निरालीआ । बिन हरि निरंकार दूसर घर ना कोई तक्के, ना कोई पूजे जोत ज्वालीआ । एका मंदर एका अंदर एका गुरुद्वार एका मस्जिद एका मठ एका घर बैहण सभे, एका दरस दिखाए आप आपणा मेल मिलानीआ । पंज तत्त धरनी कोई ना दब्बे, जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी जोत धर, जुग जुग आदि जुगादि बीजणहारा साचा बीज वेख फुल्ल फुलवाड़ी आप आपणा निगहबानीआ ।” (३० पोह २०१५ बि ८-८६)

२३) “सत्तवे अठवे जगाए ना कोई जोता, आत्म जोत डगमगाँयदा । पीर फ़कीर ना देवे कोई रोटा, पकवान आपणे पेटे पाँयदा । जांदे पुत्र वेख ना कोए रोवण रोणा, रोवण धोवण मूल चुकाँयदा ।” (१०-८१५)

२४) “भैण भरा गुरमुखो इक दूजे दे पिच्छे पाए कोई ना वैण, नैणां नीर वहाईआ । किसे साध संत नूं थालीआं छन्ने ग्लास कोई ना जावे देण, बस्तर भेट ना कोए कराईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, सच्च दा हुक्म इक्क सुणाईआ ।

कुलवंत कहे दुआबे वाल्यां मैनूं होण नहीं दिता उदास, मेरी आसा पूर कराईआ । जन भगतो सारे इक दूजे नूं दियो शाबाश, खुशीआं नाल सुणाईआ । इक दूजे नूं दियो आख, हुक्म धुरदरगाहीआ । किसे दे मरन पिच्छों किसे नूं देणा नहीं थाली ग्लास, गड़वी हथथ ना किसे फड़ाईआ । तुहाडे वरतनां विच्च कोई खा ना जावे मास, तुहाडी कीती कम्म किसे ना आईआ । जे इक प्रभ दी आस, भरोसा इक रखाईआ । ओसे ते रख्खो विश्वाश,

विशा अवर ना कोए जणाईआ । जिस दा नूर जोत प्रकाश, आत्म परमात्म रंग रंगाईआ । इक्को वार सभ ने कर लैणा याद, याददाशत लैणी बणाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, सच्च दा हुक्म इक वरताईआ । जन भगतो मरन पिच्छों किसे ने चुक्कणी नहीं सवाह, सवाह रुप लोकाईआ ।” . . . (२२-१५२)

२५) जन भगतो अज्ज तो समझ लैणी इक्को बात, अग्गे भुल्ल रहे ना राईआ । किसे भगत दे सरीर छड्ण तों पिच्छों किसे नूं कोई किसे बख्शणी नहीं दात, मंजा पीढ़ा लीड़ा भांडा बस्तर ग्लास भेटा कदे ना किसे नुं कराईआ । अज्ज तों तुहाडे धर्म दा बदल गया राज, कलयुग दी कूड़ी किरिआ देणी गवाईआ । हुण तुहाडे सतगुर शब्द ने नवां साजणा साज, साजण इक्को इक अखवाईआ । जन भगतो आपणे सीस तो लाह के ताज, दस्तारां पंजां प्यारयां सिर टिकाईआ । जे पिच्छे सुत्ते रहे ते हुण जाणा जाग, अग्गे सौंण दा लेखा मुकाईआ । हुण भगत ते भगवान दा बणना समाज, जगत वंड ना कोए वर्खाईआ । अज्ज तों समझ लैणा कि तुहाडे नालों वड्हा संत ना कोई साध, संत जो आपणे प्रभ नूं मिल के आपणा रंग लए रंगाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, मेहर नज़र इक उठाईआ । (२२-१०४)

२६) पूरी आसा दीन दयाल, प्रभ मेरी अंत कराईआ । जन भगतां पिच्छे करां इक सवाल, श्री भगवान अग्गे झोली डाहीआ । किरपा कर मेरे मेहरवान, महबूब तेरी सरनाईआ । जो तेरी चरनी डिग्गे आण, तिस जम पोह ना सके राईआ । तिस दी ख़ाक ना उड्हे विच्च जहान, मङ्गी मसाण ना कोई भुवाईआ । गोर विच्च दब्बे कोई ना पढ़ कलाम, कलमा तेरा इक नज़री आईआ । खुशियाँ नाल वीहवीं सदी सद्द के देवां पैगाम, पीर पैग़ांबरां आख सुणाईआ । वेखो पुरख अकाल बदल्या इंतजाम, नौबत आपणा नाम वजाईआ । भगत सुहेले कर परवान, सच्चा आपणा राह वर्खाईआ । आवण जावण लख चुरासी मुका के काण, करम कांड डेरा ढाहीआ । वासा देवे सच्च मकान, जिस घर बैह बैह खुशी नाल सोभा पाईआ । पिछले मरे अगले जम्मे जीवदे करे परवान, जिनां विच्चों गुरमुख गुरसिख नज़री आईआ । एहो किरपा करे महान, जिस दी निशानी मात ना कोए वर्खाईआ । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, जीव्यां जीवन्दयां मरयां मरदयां मदद करे आण, मुरदा गिल्लत करन कोई ना पाईआ ।” (९ मध्यर २०२० बि०)

२७) भगत आत्मा कहे मैं संदेश देवण आई सच्चा, सच्च दिआं जणाईआ । वेख्यो गुरमुख रहे कोई ना कच्चा, भावे दुट्ठ जाए लोकाईआ । माई बाप भैण भाई किसे दा नहीं कोई सक्का, अंत होवे सरब जुदाईआ । माया कारन मेलदे अँखां, अंतर आत्म प्रेम ना कोए बणाईआ । अंतम साड़ के औण विच्च कख्वां, अग्नि अग्ग भेट कराईआ । जन भगत परगट होवे कोटां विच्चों लख्वां, लखमी नरायण दए सरनाईआ । मैं बणया ओस दा बच्चा, जो बच्चे नींहां हेठ दबाईआ । प्रीती अंदर होवे पक्का, पक्की यारी तोड़ निभाईआ । तुहाडे कारन आया नट्ठा, पंज पोह फेरा पाईआ । भगत दवारे भगतां होया इकट्ठा,

ਇਕਟੁ ਸੋਹਣਾ ਕੇਖ ਕਖਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਧਰ, ਧੁਰ ਦਾ
ਹੁਕਮ ਇਕ ਮਨਾਈਆ ।

ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਵਾਂ ਇਕ, ਏਕੱਕਾਰ ਰਿਹਾ ਜਣਾਈਆ । ਗੁਰਮੁਖੇ ਪ੍ਰਭ ਸ਼ਰਨ ਆ ਕੇ
ਬਣ ਜਾਓ ਤਹ ਸਿਖ, ਜੋ ਸਾਖਾਤ ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਆ । ਜਗਤ ਦੁਨੀ ਕਖਾ ਦਿਓ ਪਿਠ,
ਕਰਵਟ ਆਪੇ ਲਏ ਬਦਲਾਈਆ । ਸਾਚੇ ਭਗਤ ਕੋਈ ਨਾ ਲਵੇ ਪਿਟ੍ਹ, ਨੇਤ੍ਰ ਨੀਰ ਨਾ ਕੋਈ ਵਹਾਈਆ ।
ਸੀਸ ਨਿਵੌਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਪਥਰ ਇਛੁਕ, ਇ਷ਟ ਇਕਕੋ ਇਕ ਜਣਾਈਆ । ਜਿਧਰ ਕੇਖੋ ਆਂਧਰ ਪਏ
ਦਿਸ਼ਸ, ਦੈਹ ਦਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਸਮਾਈਆ । ਜੇ ਹੋਰ ਜਾਣੋ ਤੇ ਕਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਚ, ਬਾਹਰ ਲਭਣ ਦੀ
ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਹਥਥ
ਰਖਾਈਆ ।” (੧੯-੧੫੨, ੧੫੩)

੨੮) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਅਤੰਮ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਕਖਾ ਦਿਆ ਕਰਾਂਗਾ
ਸੰਸਕਾਰ, ਫੇਰ ਸਚਚਖਾਂਡ ਲੈ ਕੇ ਜਾਈਆ । ਅਠ ਘੰਟੇ ਸੁਵਾਸ ਛੁਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰਖਾਂਗਾ ਤੁਥੇ
ਵਿਚਚ ਘਰ ਬਾਹਰ, ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਜੋਤ ਨਾਲ ਰਲਾਈਆ । ਏਹ ਖੇਲ ਹੋਣਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ, ਜਿਸ
ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਕੋਏ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਸਤਯੁਗ ਸਾਚਾ ਕਰ ਗਿਆ ਪਸਾਰ, ਚਾਰੋਂ ਕੁਟੁੰਬ ਨੜੀ
ਆਈਆ । ਫੇਰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਤੋਂ ਜਨ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲਾਂ ਸੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਵੇਗੀ ਜੈਕਾਰ,
ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਢੋਲਾ ਗਾਈਆ । ਫੇਰ ਬਿਨਾ ਸ਼ਰੀਰ ਤੋਂ ਬੇਨਜੀਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਰਨਗੇ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ, ਕਲ
ਕਲਕੀ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ । ਏਹ ਚੌਬੀਸਾ ਹਰਿ ਜਗਦੀਸਾ ਨੂਰ ਅਲਾਹੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਅਮਾਮਾ
ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਧਾਰ, ਧਾਰਡਾ ਇਕ ਅਖਵਾਈਆ । ਜਿਸ ਦੀ ਗੁਪਤ ਸ਼ਨੀਦ ਗੁਪਤਾਰ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ
ਜਬਾਂ ਰਿਹਾ ਸੁਣਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ
ਵਰ, ਸਚਚ ਦੀ ਕਰਨੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਆ ।” (੨੩-੧੬੫)

੨੯) “ਜਨ ਭਗਤੋ ਅਨਤ ਜਦ ਆਵੇਗਾ । ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸੀ ਦਰਸ ਦਖਾਵੇਗਾ ।” (੧੬-੫੩੮)

੩੦) “ਅਗੇ ਸਾਗਰਾਂ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਰ ਛੁਣ ਤੋਂ ਪੈਹਲਾਂ ਤਕਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਨਾਲ ਗੌਰ, ਘਰ
ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਕੇਖ ਕਖਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ
ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਰੰਗ ਇਕ ਰੰਗਾਈਆ ।” (੨੨-੧੯੫)

★ मदिरा मास चाह आदि ★

१) “मदिरा मास चाह जो जन लाए रसन दवारा, दरगह धाम ना कोए वखावणा । धृग धृग धृग जीवण संसारा, जिस जन गुर तो मुख भुवावणा । अंतम बेड़ा डुब्बे विच्च मंझधारा, किसे ना पार करावणा । मानस जन्म मिल्या एका वारा, दूजी वार ना किसे वखावणा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, नेहकलंक नरायण नर, महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, आपणा खंडा आपणे हथ्थ, शब्द धार हो उजियार, नर निरंकार लोकमात चमकावणा ।

मदिरा मास मुख लगे चाय, हरि संगत विच्च रहण ना पाईआ । हरि संगत धक्का देणा ला, मनमुख कोए दिस ना आईआ । इक्की सिख बणे गवाह, ना सके कोए मिटाईआ ।” (०८-३७७)

२) “रसना चाह जो गुरसिख लाए, दर दरबार ना आए, मुख काला मात कराए, गुर संगत धक्के लाईआ । नौं दरवाजे फिरे हलकाए, गुर पीर ना कोए सहाईआ ।” (१९ हाढ़ २०१३ बिं०)

३) जो जन खाए पीए मास शराब, हरि जू देवे आप सजाईआ । एथ्थे ओथ्थे दए अज्ञाब, अज्ञमत आपणे हथ्थ रखाईआ । छुडा सके ना कोई नवाब, पीर पैगंबर ना कोई सहाईआ । चार युग मानस जन्म मिले ना विच खुवाब, जूनी जून विच भुवाईआ । मुख रसना विष्टा रखे पेशाब, साचा रस ना कोई चखाईआ । जन्म जन्म रहे बेताब, आबेहयात ना कोई पिआईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, कलयुग तेरी अंतम वर, त्रैगुण अतीता फेरा पाईआ ।

जे कोई रसना लाए चाह, सतगुर साचा आख सुणाँयदा । वेखो धर्म राए देवणहारा फाह, गल फांसी आप लटकाँयदा । लाड़ी मौत नाल करे नकाह, फातिहा इक्को वार पढँाँयदा । सतगुर पूरा फेर ना पुच्छे सलाह, साचा हुक्म आप सुणाँयदा । पिछला लेखा एका वार लिया पढ़वा, दूजी वार पढ़वावण फेर कोई ना आँयदा । पुरख अबिनाशी फड़ फड़ दरवाजिओं बाहर देवे कढा, अग्गे हो ना कोई छुडँयदा । गुरमुख हो जो चोरी चोरी लाए दाअ, लगा दाअ कम्म किसे ना आँयदा । वीह सौ वीह बिक्रमी पंदरां कत्तक गुरमुखां नाल आप करे नकाह, गुरमुख आपणे अंग लगाँयदा । जिस जन रसना मास शराब चाह लिआ लगा, मुख काला दर दुआरा रैहण कोई ना पाँयदा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, अगला हुक्म आपणे हथ्थ रखाँयदा ।

सतारां हाढ़ वीह सौ उन्नी, गुर अवतार पीर पैगंबर लेखा गए चुकाईआ । सभ दी चोटी हरि जी मुन्नी, मुनी रिखी देण दुहाईआ । भगत भगवान पुकार इन्को सुणी, सुण सुण खुशी मनाईआ । पारब्रह्म पतिपरमेश्वर आदि जुगादि गुण गुणी, गुणवंता बेपरवाहीआ ।

भुवावणहारा जून जूनी, अजूनी रैहत वेस वर्टाईआ । साचे दर ना बणे कोई कानूनी, जगत कानून दए खपाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, आपणा हुक्म आप वरताईआ ।

आपणा हुक्म रखे लाअ, लाशरीक आप जणाँयदा । किसे कोलो ना लए सलाह, सलाहगीर ना कोई रखाँयदा । फड़ फड़ देवे अंत आप सज्जा, जो गुरसिख गुरमुख हुक्म उलटाँयदा । निरगुण बैठा आप मलाह, सरगुण बेड़ा पार कराँयदा । मास शराब दित्ती छुडा, पल्लू आपणा आप फड़ाँयदा । जो जन कलजुग अंतम रसना लाए चाह, तिस आपणी चाह ना कोई रखाँयदा । फड़ फड़ देवे आप सज्जा, जो गुरमुख गुरसिख हुक्म उलटाँयदा । वेखो करे की खेल बेपरवाह, बेपरवाही आपणे हथ्थ रखाँयदा । अगे भुल्ल ना सके कोई बख्शा, पिछली भुल्ल आपणे लेखे लाँयदा । महाराज शेर सिंध विष्णु भगवान, गुरमुख साचे लोकमात लए प्रगटा, हीरे लाल माणक मोती निरमल जोती आप जगाँयदा ॥” (१७ हाढ़ २०१९)

४) “किसे दे मुख लगी रहणी नहीं बीड़ी, बीड़ा पान खाण वाला नज़ार कोए ना आईआ । कलजुग तेरे विच्च सतिजुग दी बदल जाणी पीढ़ी, पीढ़ा डौहण वाली कूड़ी किरिआ देणी बाहर कड्डाईआ ।” (२२-१११५)

५) “जगत तृष्णा छुट्टे पीण खाण, मदरा मास ना रसन लगाईआ । सिगरट बीड़ा ना कोई पान, जेह्हा जेह्ह ना होए हलकाईआ । एका एक एक गान, चरन कँवल इक सरनाईआ ।” (०८-७३५)

६) “तेरे भगत धुर दे होण साधू, साधना सच्च देणी समझाईआ । जो जन सरन सरनाई तेरी लागू, लग मातर दा डेरा देणा ढाहीआ । तेरे धर्म दुवारे सतजुग विच्च कोए ना पीए तमाकू, मुहम्मद रो के रिहा सुणाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, मेहर निगाह इक उठाईआ । (२३ फग्गण शै० सं० ४)

७) “कोई ना लाए रसना मुख मदरा मास गंद, बीड़ी सिगरट पान ना कोई मुख छुहाईआ । कोई ना करे किसे निन्द, मुख ना थुक्क भराईआ ।” (०८-७३५)

८) “जो सूरां वाँगूं सूकण, सारे साध उठाईआ । जो पीवण भंग बूटन, सभ दी जड़ उखड़ाईआ । जो सुल्फ्यां लावण सूटन, तिनां करे सफाईआ । जो तमाकू पी पी नशा झूटण, झटका सभ दा दए कराईआ । जो ऊची बोल बोल मंदर मस्जिद शिवदआले मठ कूकण, कूकर सूकर जून भुआईआ । हरि भुल्लआं दे सिर विच्च अंत कुत्ते मूतण, किते ना मिले थाईआं । जामा भुआए हाकन डाकन बैताल भूतन, अंचनी कंचनी नांओं धराईआ । कलासोदरी होए उतन, इजिया बिजिया दए दुहाईआ ।” (१३-२०५ २०८)

९) प्रभ अबिनाशी चरन लग जाओ । दिवस रैण सद रसना गाओ । घर दर गुर आपणा पाओ । वड दाता वड देवी देव, एक सरन ओट रखाओ । मिटे आत्म भेव, सैहिंसा भरम सरब चुकाओ । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, कर दरस मदरा मास रसन तजाओ ।

मदरा मास ना रसन लगाणा । आपणा मूल ना आप गंवाणा । कलयुग वरते अंतम भाणा । कोई ना छुट्टे राजा राणा । फड़ फड़ डन्न सरब लगाणा । बेले अंत सारे दिस्सण खाली, नाल कुछ नहीं जाणा । गुरमुख विरले बेड़ा आपणा बन्नण प्रभ अबिनाशी ओट रखाणा । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, आपे देवे आत्म ब्रहम ज्ञाना ।”

(०२-२४५)

१०) दिवस रैण जिस जस गाया । प्रभ अबिनाशी रिद्धे वसाया । सरब घट वासी होए सहाया । मदरा मासी विच्च संगत रहण ना पाया । आत्म रक्खे सदा उदासी, दर दर फिरे जिँ सुंजे घर काया । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, बन्न बन्न जूङ जूङ दे सजाया ।

मदरा मासी विच्च संगत आए । ना कोई बोले ना बोल बुलाए । हाहाकार दर दर बिल्लाए । पूरा गुर विच्च मात दे सजाए । अगे कोई थाओं ना पाए । एथथे ओथथे गया पत्त गंवाए । सो जन उधरे पार, जो हरि साचे पाए । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, एका रंगत नाम गुर संगत आप चढ़ाए ।” (०२-२४९)

११) “रक्ख चित पारब्रहम, एका हुक्म वरताए, एका शब्द चलाए, एका मार कराए, कोई ना पीवे हुक्का नड़ी । रक्ख चित पारब्रहम, साची कार कराए मदरा मासी मार खपाए, भंग पोसत किते रहे ना अड़ी । रक्ख चित पारब्रहम, वड मेहरवान आप मिटाए सिगरट तमाकू पान, शब्द वाड़ कर खड़ी । रक्ख चित पारब्रहम, साचा जगत धर्म मिले हरि पारब्रहम, सोहँ शब्द लाए झड़ी ।” (०२-२६६)

१२) “गुरुद्वारा जूठ झूठ ना होवे पीण खाण, सच्च सुच्च इक समझाईआ । मदिरा करे ना कोए पान, रस अमृत इक चखाईआ । विभचार ना कोए कमाण, धी भैण ना कोए तकाईआ । जे कोई भुल्ल गया विच्च जहान, गोबिंद देवणहार सज्जाईआ । माया ममता ना कोए अभिमान, लोभ हँकार ना कोए लड़ाईआ । गुर दर वडे ना कोए शैतान, शहिनशाह साचा गया समझाईआ । गुरसिख हिरस ना रखणी पीण खाण, गुर सेवा सेव कर्माईआ । गोबिंद रखणा चरन ध्यान, चरन ध्यान मिले वड्हुआईआ । भुल्ल ना जाणा बण अन्जाण, कलजुग काला रिहा डराईआ । गोबिंद खंडा रखे विच्च मियान, मुठ आपणा हथ्थ टिकाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, जुग जुग आपणी कार कर्माईआ ।” (१२-५४६ -५४८)

੧੩) “ਪਰ ਤਹ ਨਹੀਂ ਛੁਡਣਾ ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਧਾ ਸੂਰ ਗਾਂ ਤੇ ਢਾਂਡਾ, ਢਾਂਡੀਆਂ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਫੋਰ ਦੇਣੇ ਬਣਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿਖ ਹਰਿਜਨ ਹਰਿਭਗਤ ਸਦਾ ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਾਂਦਾ, ਬਿਨਾਂ ਬਾਂਦਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਤਗੁਰੂ ਬੰਦਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਣਾਈਆ।” (੧੮ ਕਤਕ ਸ਼ੈ੦ ਸੰ੦ ੫)

੧੪) “ਧ੍ਰਿਗ ਗੁਰਸਿਖ ਜੋ ਖਾਵੇ ਹੜ੍ਹੀ, ਏਹ ਗੋਬਿੰਦ ਗਥਾ ਸਮਝਾਈਆ। ਗੋਬਿੰਦ ਦੀ ਕ੃ਪਾਨ ਧਾਰ ਕਿਸੇ ਬਕਰੇ ਦੀ ਗੰਦਨ ਨਹੀਂ ਵੜ੍ਹੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਰਤ ਨਾਲ ਖੱਡਾ ਦਿਤਾ ਰੰਗਾਈਆ।” (੧੯-੧੨੮)

੧੫) “ਹਰਿ ਸ਼ਾਂਤ ਰਸਨਾ ਤਜੌਣਾ ਮਦਿਰਾ ਮਾਸ ਗੰਦ, ਸਾਚੀ ਸਿਖਵਾ ਸਿਖ ਸਮਝਾਯਾ।”
(੨੬ ਮਘਾਰ ੨੦੧੬ ਬਿ੦)

੧੬) ਗੁਰ ਸ਼ਾਂਤ ਸਾਚਾ ਕਰਮ ਕਮਾਉਣਾ। ਮਦਿਰਾ ਮਾਸ ਹਥ ਨਾ ਲੈਣਾ। ਬੇਮੁਖ ਹੋਏ ਨਾ ਮੁਖ ਲਗੈਣਾ। ਲਗੇ ਦੁੱਖ ਨਾ ਕਿਸੇ ਛੁਡੌਣਾ। ਸੁਕਕ ਜਾਏ ਕੁਖ, ਨਾ ਹਰੀ ਕਿਸੇ ਕਰੈਣਾ। ਛਾਹੀ ਲਗੇ ਮੁਖ, ਨਾ ਦਾਗ ਕਿਸੇ ਮਿਟੈਣਾ। ਤਲਟਾ ਹੋਧਾ ਜੀਵ ਮਨੁਕਖ, ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚ ਫਿਰੈਣਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਦੇ ਮਤਤ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਆਪ ਸਮਝੈਣਾ।

ਮਦਿਰਾ ਮਾਸ ਜੇ ਰਸਨ ਲਗਾਓ। ਸੁਡ ਫੇਰਾ ਇਸ ਘਰ ਨਾ ਪਾਓ। ਝੇੜਾ ਸਚਚੇ ਦਰਦਾ, ਆਪਣੀ ਹਥਥੀ ਆਪ ਚੁਕਾਓ। ਕਾਧਾ ਨਗਰ ਖੇੜਾ ਬੇਮੁਖ ਆਪਣੀ ਹਥਥੀ ਆਪੇ ਢਾਹੋ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਦੇ ਮਤਤ ਸਮਝਾਵੇ ਦੇਵੇ ਠੰਡੀ ਛਾਅਂ।” (੦੩-੩੧੨)

੧੭) ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਰਾਏ ਧਰਮ ਹਥ ਛੁਰੀ ਰਿਹਾ ਫੱਡਾ, ਏਕਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਈਆ। ਝਟਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇਣਾ ਝਟਕਾ, ਹਲਾਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਹਲਕਾ ਹਲਕਾ ਊਪਰ ਭਾਰ ਪਾਈਆ। ਤਰਸਾ ਤਰਸਾ ਕਢਣੀ ਜਾਨ, ਤਰਸ ਕਿਸੇ ਤੱਤੇ ਨਾ ਖਾਈਆ। ਕੋਈ ਗੁਰ ਪੀਰ ਅਵਤਾਰ ਅੰਗੇ ਹੋ ਨਾ ਸਕੇ ਛੁੜਾ, ਦੇਵੇ ਅੰਤ ਨਾ ਕੋਏ ਗਵਾਹੀਆ। ਨਾਨਕ ਹੁਕਮ ਗਏ ਭੁਲਾ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਰੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਚਢਾਈਆ। ਅੰਤ ਸਭ ਨੇ ਹੋਣਾ ਫਨਾਹ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਲਜੁਗ ਤੇਰੀ ਅੰਤਮ ਵਰ, ਨੇਹਕਲਕ ਨਰਾਧਣ ਨਰ, ਸਾਚਾ ਮਾਰਗ ਏਕਾ ਲਾਈਆ।” (੧੧-੭੦੮)

੧੮) “ਪੰਜ ਜੇਠ ਕਹੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਹ ਲੈਣ ਦਿਓ ਚਾਅ, ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਦਿਆ ਰਿਹਾ ਕਮਾਈਆ। ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਖਾਧਾ ਸੂਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਖਾਧੀ ਗਾਂ, ਗਾਹਕ ਤਨਾਂ ਦੇ ਲਵਾਂ ਬਣਾਈਆ। ਤਨਾਂ ਦੀ ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਮਾਤਾ ਦਿਆਂ ਬਣਾ, ਜੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਵਿਚਚ ਭੁਵਾਈਆ।” (੧੮-੫੭੦-੫੭੨)

੧੯) “ਜਿਨਾਂ ਸੂਰ ਗਾਂ ਖਾਧੀ ਵੱਡੀ, ਮਚਿਛਾਂ ਮਾਸ ਕਟਾਈਆ। ਤਹ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਹੋ ਗਏ ਅੜ੍ਹੇ, ਰਾਏ ਧਰਮ ਦਏ ਸਜ਼ਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਦੇਣਾ ਗੜ੍ਹ, ਸਤਜੁਗ ਸਾਚੀ ਧਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਤਹ ਸਭ ਤੋਂ ਖੇਲ ਕਰੇ ਅਲਗਗ, ਕਕਖਰੀ ਨੀਤਿ ਦਏ ਬਣਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਚਾ ਰਾਹ ਇਕ ਸਮਝਾਈਆ।” (੨੧ ੦੨੧)

੨੦) “ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਤੋਡੋ ਹਦ, ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ। ਸਤਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਅਮੂਰਤ

ਮਦ, ਜਗਤ ਮਦ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਖਾਣੇ ਛੜ੍ਹੋ ਜੀਵਾਂ ਹੜ੍ਹ, ਹਰਿਜੂ ਹੜ੍ਹੀ ਹੜ੍ਹੀ ਦਾਏ
ਤੁੜਾਈਆ । ਸਚਚ ਦੁਵਾਰਾਂ ਦੇਵੇ ਕਡੂ, ਨਾਨਕ ਦੇਵੇ ਨਾ ਕੋਈ ਗਵਾਹੀਆ ।” (੧੩-੭੭੪)

੨੧) “ਮਾਣਸ ਹੋ ਕੇ ਮਾਸ ਜੋ ਖਾਵੇ । ਕੂਕਰ ਸ਼ੂਕਰ ਦੀ ਜੂਨ ਨਿਤ ਪਾਵੇ । ਪੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਹੋਵੇ ਮਸ਼ਟਾਨਾ । ਪਸੂ ਜੂਨ ਵਿਚਚ ਤਸੇ ਹੈ ਜਾਣਾ ।” (੦੧-੧੧)

* * मुच्छ दाढ़ी केस * *

- ੧) “ਗੁਰਸਿਕਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ਨਾ । ਰਕਖੋ ਲਾਜ ਆਪਣੇ ਕੇਸਨਾ ।” (੦੩-੨੩੧)
- ੨) “ਨੌ ਖੱਡ ਪੂਰਥਮੀ ਸਤਤ ਦੀਪ ਅੰਤਮ ਸਭ ਨੇ ਹੋਣਾ ਧਾਰੀ ਕੇਸ, ਧਰਮ ਦਾ ਧਰਮ ਇਕ
ਬਣਾਵੇਗਾ । ਹੁਕਮੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਲੈਣੇ ਲਪੇਟ, ਸ਼ਬਦੀ ਗੁਰ ਖੇਲ ਖਿਲਾਵੇਗਾ ।” (੧੯-੧੧੯)
- ੩) “ਤੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਮੁਚਛ ਦਾਢ਼ੀ ਕੇਸਾ, ਅੰਗ ਭੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਕਰਾਈਆ ।” (੧੨-੫੪੬ -੫੪੮)
- ੪) “ਮੁਚਛ ਦਾਢ਼ੀ ਕੇਸ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਨੌਣਾ, ਨੌ ਖੱਡ ਪੂਰਥਮੀ ਏਹ ਸਮਯਾਇਂਦਾ ।” (੦੮-੬੦੬)
- ੫) “ਅਗੇ ਸਮਾਂ ਥੋੜਾ ਰੈਹ ਗਿਆ ਕੋਈ ਸੀਸ ਤੋ ਬਾਲ ਨਾ ਸਕੇ ਕਾਟ, ਜੋ ਕਵੇਂ ਤਿਸ
ਦੇਵੇ ਸਜਾਈਆ ।” (੧੩-੭੪੪)
- ੬) “ਸਭ ਨੇ ਲਾਜ ਰਖਣੀ ਗੋਬਿੰਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾ, ਕੇਸਗੜ ਦਾ ਮੂਲ ਚੁਕਾਈਆ । ਸ਼ਬਦ ਸਤਗੁਰ
ਚਲਿਆ ਜਾਣਾ ਵਿਚਚ ਪਰਦੇਸਾ, ਪਰਦੇਸਕ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਈਆ ।” (੨੨-੧੦੧੯)
- ੭) ਚਾਰ ਵਰਨਾਂ ਇਕ ਜਣਾ ਕੇ ਭੇਸ, ਮਾਰਗ ਇਕਕੋ ਇਕ ਲਗਾਈਆ । ਸਤਸਾਂਗ ਦਸ਼ਸਾਂਧ ਮੁਚਛ
ਦਾਢ਼ੀ ਰਖਣਾ ਕੇਸ, ਕੇਸਗੜ ਦਿੱਤੀ ਵਡਿਆਈਆ । ਬੁੜੀ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਏ ਮਲੇਸ਼, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ
ਬਾਹਰ ਕਹੂਈਆ । (੨੪-੩੯੦)
- ੮) ਅਗੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਜਗਤ ਹਜਾਮਤ, ਹੁਕਮ ਹਕਕ ਹਕਕ ਸੁਣਾਈਆ । (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸਾਂ ੪)

੧) ਹਰਿ ਜੂ ਪਢੇ ਬਿਨ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਪੇਪਰ ਸ਼ਾਹੀ ਇੰਕ, ਅਕਖਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਪਰਗਟਾਂਧਦਾ। ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਹੇ ਥੈਂਕ੍ਯੂ ਥੈਂਕ, ਥੇਟਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵਰਖਾਂਧਦਾ। ਚਿਟ੍ਟੇ ਕਾਲੇ ਜੋ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਪੇਂਟ, ਵਾਇਟ ਬਲੈਕ ਆਲ ਰਾਇਟ ਕਹ ਸੁਣਾਂਧਦਾ। ਕਿਸੇ ਹੇਅਰ ਫੇਸ ਲੌਣ ਨਾ ਦੇਵੇ ਸੈਂਟ, ਖਾਕੀ ਖਾਕ ਸਰਬ ਰੁਲਾਂਧਦਾ। ਹੁਕਮ ਹਾਕਮ ਦੇਵੇ ਸੈਂਟ, ਸਾਦਰ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਂਧਦਾ। ਅਤਮ ਸਭ ਦਾ ਕਰੇ ਏਨਡ, ਇਨਡੈਕਸ ਆਪਣੇ ਹਥ ਰਖਾਂਧਦਾ। ਮੁਗੱਗ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਵਿਚਚ ਰਖਾਏ ਕਾਕ ਹੈਨ, ਐਂਗ ਸਭ ਦੇ ਭਨਨ ਵਰਖਾਂਧਦਾ। ਲੇਖਾ ਜਾਣੇ ਸ਼ੀ ਹੀ ਮੈਨ, ਮੈਨ ਆਪਣਾ ਭੇਵ ਖੁਲਾਂਧਦਾ। ਦੀ ਦੋਜ਼ ਦੈਨ, ਦੈਟ ਆਪਣਾ ਪਰਦਾ ਲਾਹਿੰਦਾ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਵਰਖਾਏ ਇਕਕ ਘਰ, ਲੜੀ ਲੜੀ ਨਾਲ ਗਂਢਾਂਧਦਾ।'' (੧੩-੧੬੦)

* * *

☆ ☆ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਣੇ ਚਿਟ੍ਟੇ ☆ ☆

੧) ਸਾਚਾ ਹੁਕਮ ਸਚਚ ਗੁਰ ਮਨਤਰ। ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਹਰਿ ਜਾਣੇ ਅਨਤਰ। ਆਪ ਬਣਾਏ ਸਤਜੁਗ ਤੇਰੀ ਪੰਚਮ ਜੇਠ ਬਣਤਰ। ਸਾਚਾ ਖੰਡਾ ਕੰਡਾ ਹਥਥ ਤਠਾਏ, ਸੋਹੱ ਸਾਚਾ ਸ਼ਸਤਰ। ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਹਰਿ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਏ, ਚਿਟ੍ਟੇ ਬਣਾਓ ਸਾਰੇ ਬਸਤਰ। ਬੇਮੁਖਾਂ ਹਰਿ ਬਿਨਨ ਵਰਖਾਏ, ਜਿਓਂ ਫੋਡਾ ਨਾਈ ਨਸ਼ਤਰ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਜੋਤ ਸਰੂਪੀ ਖੇਲ ਰਚਾਏ, ਸ਼ਬਦ ਸਰੂਪੀ ਜਾਂਗ ਕਰਾਏ, ਗੁਰਸਿਖ ਨਾ ਤਠਾਏ ਕੋਈ ਸ਼ਸਤਰ।

ਗੁਰਸਿਖ ਚਿਟ੍ਟੇ ਬਾਣੇ ਲੈਣ ਬਣਾ। ਨੇਤਰ ਕੇਖ ਦੂਰੋਂ ਹਰਿ ਜੀ ਖੁਸ਼ਿਆਂ ਲਏ ਮਨਾ। ਸਤਜੁਗ ਤੇਰਾ ਵਕਤ ਸੁਹਾਏ ਪੰਚਮ ਜੇਠੀ ਜੇਠਾ ਪੁਤ ਗੁਰ ਸਾਂਗ ਲਏ ਬਣਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਸਾਚਾ ਗੀਤ ਸਤਜੁਗ ਤੇਰੀ ਸਾਚੀ ਰੀਤ, ਸ੍ਰੂ਷ਟ ਸਬਾਈ ਦਏ ਸੁਣਾ।

ਸਾਚਾ ਬਾਣਾ ਪਾ ਕੇ ਔਣਾ। ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਦਰਸਨ ਪੈਣਾ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਨ ਮਨੌਣਾ। ਸੌਂ ਕੇ ਮੂਲ ਨਾ ਵਕਤ ਲੰਘੌਣਾ। ਸਾਚਾ ਸ਼ਬਦ ਸਚਚ ਜਾਨ ਸਚਚ ਧਿਆਨ ਇਕ ਰਖੌਣਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਸਤ ਧਰਮ ਦਾ ਸਾਚਾ ਝੰਡਾ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਝੁਲੌਣਾ।

ਗੁਰਸਿਖ ਪਾਧਣ ਚਿਟ੍ਟੇ ਬਾਣੇ। ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਸਾਚਾ ਸ਼ਾਹੀ ਕੇਖ ਖੁਸ਼ਿਆਂ ਮਾਣੇ। ਸਜ਼ੇ ਖਬ਼ੇ ਅਗੇ ਪਿਚਛੇ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਹਰਿ ਜੀ ਫਿਰਦਾ, ਫਿਰ ਖੜਾ ਰਹੇ ਸਰਹਾਣੇ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚੇ ਸਤ ਜਨ ਵਿਚਚ ਮਾਤ ਆਪ ਪਛਾਣ ਪੁਵਾਏ ਚਿਟ੍ਟੇ ਬਾਣੇ। ਚਿਟ੍ਟੇ ਬਾਣੇ ਦਏ ਪੁਵਾ। ਸਾਚਾ ਖੇਲ ਲਏ ਵਰਤਾ। ਦੇਵੇ ਮਾਣ ਨਿਥਾਵਾਂ ਥਾਂ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਸਦਾ ਦੇਵੇ ਆਪਣੀ ਠੰਡੀ ਛਾਂ।'' (੬ ਮਾਘ ੨੦੧੦ ਬਿ੦)

੨) “ਸਭ ਨੇ ਬਸ਼ਤਰ ਪਹਨਣੇ ਚਿਟ੍ਠੇ, ਚਿਟ੍ਠੀ ਧਾਰ ਸਮਾਈਆ । ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੂਜਣੇ ਨਹੀਂ ਪਥਰ ਵਹੁੰ, ਇਵਾਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ । ਕਿਸੇ ਚੜ੍ਹਾਣੇ ਨਹੀਂ ਟਕੇ, ਭੇਟਾ ਵਿਚਚ ਵਡ੍ਹਿਆਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਕੇ, ਸਜ਼ਣ ਇਕਕੋ ਦਿੱਤਾ ਸਮਯਾਈਆ । ਬਾਕੀ ਚੁਕਕ ਗਏ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ਰਹ੍ਵੇ, ਰਹਣ ਇਕਕੋ ਲੈਣੀ ਲਗਾਈਆ । ਮਾਣਕ ਹੋ ਕੇ ਰੁਲਣਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚ ਘਹ੍ਵੇ, ਮਾਟੀ ਖਾਕ ਖਾਕ ਸੀਸ ਪੁਵਾਈਆ । ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਸੀਂ ਓਸ ਦਵਾਰੇ ਵਸੇ, ਜਿਥੇ ਵਸੇ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੈਹਣਾ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਵੇ ਹਕਕੇ, ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਖਲਕ ਦਾ ਖਾਲਕ ਇਕਕੋ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ ॥” (੨੧ ੦੨੪)

੩) “ਕੇਖਿਆ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਚਿਟ੍ਠੇ ਬਸ਼ਤਰ ਨਾ ਲਿਅੈਣੇ ਮਾਂਗ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਹਥਥੀਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ । ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਚਨਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਕਖਰੇ ਜਗਤ ਚਮਕਾਵਾਂਗਾ ॥” (੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੧)

੪) “ਹਾਫ਼ ਕਹੇ ਬਸ਼ਤਰਾਂ ਵਾਲਿਆ ਜਾਓ ਜਾਗ, ਲੈਹਣੇ ਸਭ ਦੇ ਫੋਲ ਫੁਲਾਈਆ । ਚਿਟ੍ਠੇ ਹੱਸ ਨਾ ਬਣਿਆ ਕਾਗ, ਬਗਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਕਟਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਛੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਲਗੇ ਦਾਗ, ਜੋ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਹਿਸਸਾ ਤੁਹਾਡੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ ॥” (੧੮-੬੭੨)

੫) “ਕਟਣਾ ਮਜਨ ਤਨ ਲਗਾਓ । ਗੀਤ ਸੁਹਾਗੀ ਸਾਰੇ ਗਾਓ । ਚਿਟ੍ਠੇ ਬਾਣੇ ਸਾਰੇ ਪਾਓ । ਸੁਘੜ ਸਿਆਣੇ ਸਾਰੇ ਬਣ ਜਾਓ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਣੁ ਭਗਵਾਨ, ਸਾਚਾ ਸਾਂਗ ਇਕ ਨਿਭਾਓ ॥” (੧੪ ਮਾਘ ੨੦੧੦ ਬਿ੦)

੬) “ਹੁਕਮ ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਦੇਵੇ ਅੰਤਮ, ਧੁਰ ਦਰਬਾਰੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਹਾਫ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਸਭ ਨੇ ਚਿਟ੍ਠੇ ਪਹਨ ਕੇ ਔਣਾ ਬਸ਼ਤਰ, ਕਾਧਾ ਬਸਤੀ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚਚ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇਵੇ ਬਦਲਾਈਆ । ਏਹ ਖੇਲ ਹੋਣਾ ਅਕਸਰ, ਆਖਰ ਆਪਣਾ ਪਰਦਾ ਲਾਹੀਆ । ਜਿਸ ਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰ ਕੇ ਗਿਆ ਦਸ਼ਤ, ਸ਼ਹਾਦਤ ਆਪਣੀ ਦਾਏ ਭੁਗਤਾਈਆ । ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੇਲਾ ਅੱਖੀਰੀ ਆਧਾ ਵਕਤ, ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਵਜੇ ਵਧਾਈਆ । ਫੇਰ ਰੀਤੀ ਚਲੇ ਜਗਤ, ਜਾਗਰਤ ਜੋਤ ਕਰੇ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲਭਾ ਦੇਵੇ ਵਸਤ, ਵਸਤ ਆਪਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿਖ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੇ ਹਸਦ, ਦੂਰੀ ਦਵੈਤੀ ਡੇਰਾ ਢਾਈਆ । ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਚਾਫ਼ ਕੇ ਮਸਤ, ਅਲਮਸਤ ਰੂਪ ਕਟਾਈਆ ॥” (੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੧)

- ੧) “ਸਵਾ ਸੇਰ ਸਚਚ ਭੰਡਾਰ, ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਦਏ ਲਗਾਈਆ ।” (੦੮-੮੩੫)
- ੨) “ਲਾਂਗਰ ਪਕੌਣ ਤੋ ਪੈਹਲਾਂ ਪੱਜ ਵੇਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਜੈਕਾਰਾ, ਬਿਨ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਚਪਾਤੀ ਹਥਥ ਨਾ ਕੋਏ ਸੁਹਾਈਆ । ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋ ਬਾਦ ਫੇਰ ਏਹੋ ਹੁਕਮ ਦੁਬਾਰਾ, ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸੁਣਾਈਆ । ਅਜ਼ਜ ਤੋ ਏਹ ਭੁਲਲਣਾ ਨਹੀਂ ਵਿਛਾਰਾ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕਕ ਸੁਣਾਈਆ । ਤਥ ਵੇਲੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਜਰ ਹੋਵੇ ਨਿਰਕਾਰਾ, ਨਿਰਗੁਣ ਆਪਣੀ ਦਿਆ ਕਮਾਈਆ ।” (੯ ਅਸ੍ਥੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੫)
- ੩) “ਆਟਾ ਗੁਨਣਾ ਨਹੀਂ ਖੁਲਲੇ ਝਾਟੇ, ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਥੀ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੨੧-੦੨੪)
- ੪) “ਜੋ ਤਜ਼ਮ ਪਕਵਾਨ ਪ੍ਰਭ ਰਸ ਚਾਖੇ, ਤਿਸ ਦਾ ਦਵੈਤ ਦਲਿਦ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਓਸ ਅਨੱਨ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਨਾ ਕੋਏ ਖੁਲਲੇ ਝਾਟੇ, ਵੇਸਵਾ ਰੂਪ ਨਾ ਕੋਏ ਬਣਾਈਆ ।” (੨੧-੦੨੫)
- ੫) “ਜੋ ਲਾਂਗਰ ਵਿਚਚ ਹੋਵਣ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਮਾਈਆ । ਮੁਖੋਂ ਕੁਕੁਚਨ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ ਤਚਾਰ, ਰਸਨਾ ਫਿਕ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।” (੯ ਅਸ੍ਥੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੫)
- ੬) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਮਥੇ ਟੇਕਣ ਨਾਲੋਂ ਲਾਂਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਹਾਨ, ਮਹਿਮਾਂ ਅਕਥਥ ਅਕਥਥ ਅਕਥਥ ਨਾ ਕੋਏ ਫਿਛਾਈਆ ।” (੯ ਅਸ੍ਥੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੫)
- ੭) “ਵਿ਷ਨੁ ਕਹੇ ਸਾਹਿਬ ਸਤਗੁਰ ਦਾ ਜਿਥੇ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇ ਲਾਂਗਰ, ਲਾਂਗਰੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਮਾਈਆ । ਹਿਰਦੇ ਅਂਦਰੋਂ ਗਾਵਣ ਚਾਰਮਙਲ, ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚਚੋਂ ਪਰਗਟਾਈਆ । ਕੋਈ ਗੰਦੀ ਰਖੇ ਨਾ ਤੱਗਲ, ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ । ਸਤਗੁਰ ਦੇ ਲਾਂਗਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਰੇ ਕਦੇ ਨਾ ਚੁਗਲੀ ਚੁਗਲ, ਮਾੜਾ ਕਹ ਨਾ ਕੋਏ ਸੁਣਾਈਆ ।” (੯ ਅਸ੍ਥੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੫)
- ੮) “ਜਿਸ ਪਕਵਾਨ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਕੇਹਾ ਕਦੇ ਨਾ ਕਹੇ, ਸਦ ਅਮ੃ਤ ਰੂਪ ਕਰਖਾਈਆ । ਏਥੇ ਓਥੇ ਇਕਕੋ ਜੇਹਾ ਰਹੇ, ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਲਾਂਗਰ ਕੂਕਰਾਂ ਸ਼ੂਕਰਾਂ ਅਗੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਟਾਈਆ । ਓਸ ਲਾਂਗਰ ਵਿਚਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਹੇ, ਅਗ ਤੱਤੇ ਸਡ ਕੇ ਤਵੇ ਤਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਤਲ ਕੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚਚ ਰਲ ਕੇ, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਕਰਖਾਈਆ ।” (੨੫ ਮਾਘ ੨੦੨੦ ਬਿੱਠ)
- ੯) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਤਥ ਚਿਟਿਠਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੱਤੇ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਲਾਂਗਰ ਵਰਤੌਣ ਤੋ ਪੈਹਲਾਂ ਤੇ ਲਾਂਗਰ ਵਰਤੌਣ ਤੋ ਬਾਦ ਸਦਾ ਬੋਲਣੀ ਸੋਹੱ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਵੀ ਜੈ, ਜੈ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਸੁਣਾਈਆ । ਏਹ ਲੇਖਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਦੁਵਾਰ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹ ਗ੍ਰਹ, ਬਚਚਿਆ ਰੈਹਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ । (੩ ਸਾਵਣ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਠੋ ੮)
- ੧੦) “ਲਾਂਗਰ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਖ਼ਬਰਦਾਰ, ਬੇਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇਣਾ ਜਣਾਈਆ । ਛੱਬੀ ਪੋਹ ਨੂੰ ਕੈਹਣਾ ਪੁਕਾਰ, ਉਚਚੀ ਕੂਕ ਕੂਕ ਜਣਾਈਆ । ਜਿਸ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਬੈਹ ਕੇ ਲਾਂਗਰ ਛਕ ਕੇ ਪਰਮ

ਪੁਰਖ ਜਾਣਾ ਵਿਸਾਰ, ਤਹ ਇਕਕੋ ਕਾਰ ਹੁਣੇ ਪਲਲ੍ਹ ਜਾਓ ਛੁਡਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਰਸਨਾ ਲੈਣਾ ਮਦਰਾ ਮਾਸ ਫੇਰੇ ਕਰਨਾ ਅਹਾਰ, ਤਹ ਪਲਲ੍ਹ ਜਾਤ ਛੁਡਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਚਾਹ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪਧਾਰ, ਤਹ ਚਾਰੇ ਕੂਟ ਭਜ਼ੋ ਵਾਹੋ ਦਾਹੀਆ । ਮੈਂ ਭਗਤ ਸੁਹੇਲੇ ਕਰਨੇ ਹੋਰ ਤੈਧਾਰ, ਜੋ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚ ਸਮਾਈਆ । ਸਚਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਤੇ ਸਚਚ ਹੋਵੇ ਸਿਕਦਾਰ, ਸਚਚ ਦੀ ਸਚਚ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ ।”

(੨੩-੨੭੫)

੧੧) ਕਲਜੁਗ ਕਹੇ ਇਨਾਂ ਦਾ ਹਕੀਕੀ ਹੋਵੇ ਲਬਾਸ, ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜਣਾਈਆ । ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪਗੜੀ ਕਾਲੀ ਹੋਯਾ ਕਰੇ ਖਾਸ, ਬੀਬੀਆਂ ਕਾਲੇ ਲੀਡੇ ਰੰਗ ਰਿੰਗਾਈਆ ।”

(੧ ਅੱਸਥੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੬ ਸਤਤਾਂ ਲਾਂਗਰੀਆਂ ਨਵਿਤ)

੧੨) “ਤੁਸਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਪਧਾਰ ਵਿਚ ਸਤਕਾਰ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲੈਣਾ ਖਾ, ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਾਈਆ ।” (੨੩-੧੧੩੯)

★ ਲੰਗਰ (ਸਤਗੁਰ ਧਾਰ : ਸਤਜੁਗ ਧਾਰ : ਧਰਮ ਧਾਰ) ★

ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇਕੋ ਪਿਅੇ ਦਾਦਾ, ਯਦ ਇਕੋ ਇਕ ਸੁਹਾਈਆ । ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਲ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਰਾਧਾ, ਨਿਵ ਨਿਵ ਲਾਗੇ ਪਾਈਆ । ਕਿਸ ਡੌਰ ਨਾਲ ਚੌਰ ਹੋ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਂਧਾ, ਬੰਧਨ ਆਪਣਾ ਰਿਹਾ ਪਾਈਆ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਵਦਵ ਸੰਤਨ ਸਾਧਾ, ਸਤ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰਿੰਗਾਈਆ । ਪਰ ਯਾਦ ਕਰ ਲਾਓ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਛੂ ਦਿਓ ਹੌਤਮੇ ਵਾਲੀ ਆਗਾ, ਅਗਨੀ ਤਤ ਨਾ ਕੋਇ ਤਪਾਈਆ । ਵੇਖੋ ਖੇਲ ਕਾਂਤ ਸੁਹਾਗਾ, ਕੀ ਕਰਨੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਆ । ਯਾਦ ਰਕਖਣਾ ਹਾਢ ਸਤਾਰਾਂ ਸਭ ਨੇ ਇਕੋ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਣਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ, ਵਕਖਰੀ ਕੰਡ ਨਾ ਕੋਇ ਕਵਿਂਡਾਈਆ । ਹਥਥਾਂ ਉਤੇ ਤੁਸ ਦਾ ਲੈਣਾ ਸਕਾਦਾ, ਬਰਤਨ ਜੋੜ ਨਾ ਕੋਇ ਜੁਡਾਈਆ । ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਹੋਵੇ ਲਾਡਾ, ਸੁਹਿਬਤ ਵਿਚ ਤ੍ਰੂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਢੋਲਾ ਗਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਤ਷ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਵਾਦਾ, ਮਨਸਾ ਮਨ ਦੀ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਸੁਣਾਈਆ ।

ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਸਭ ਨੇ ਪਧਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਟਿਕ, ਆਪਣਾ ਆਸਣ ਲਾਈਆ । ਪੰਗਤ ਬਹੇਗੀ ਗੁਰਸਿਖ ਇਕ ਸੌ ਇਕ, ਜੀਰੇ ਇਕ ਨਾਲ ਵਡਿਆਈਆ । ਸਭ ਦੇ ਹਥਥਾਂ ਉਤੇ ਪੂਰਨ ਨਾਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਕਖੀ ਜਾਏਗੀ ਚਿਟ, ਖ਼ਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਫੇਰ ਹਥ ਲਾਏਗਾ ਉਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿਠ, ਪੁਸ਼ਤ ਪੁਨਾਂਹ ਆਪ ਟਿਕਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਵਰਤਾਈਆ ।

ਨਾਰਦ ਕਹੇ **ਸਤਗੁਰ ਧਾਰ** ਦਾ ਲੰਗਰ ਕਰਤੇ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਤਾਈਆ । ਨਿਸ਼ਕਾਰ ਕਰੇ

धरती धरते, धबल सीस झुकाईआ । अवतार पैगंबर गुरु करन चरचे, चारों कुँट मता पकाईआ । सानूं लालच दित्ता दीनां मज्ज़बां विच रहे परचे, प्राचीन दा लेखा वेख वर्खाईआ । छोटे छोटे नाम दे दे के खरचे, जगत रहिबर दित्ता द्विद्वाईआ । साथों लथ्थे मूल ना करजे, मकरूज हो के वेखीए थाॐ थाईआ । अंत इक अरदास बेनंती अरजे, आरजू इक सुणाईआ । प्रभू जे तेरा भगत थोड़ा जिहा समां होर ज़र जाए, फेर जग्हा जग्हा तेरे नाम दी वज्जे वधाईआ । तेरा दरस कीतिआं दीन दुनी सभ तर जाए, माला मणके दी लोड़ रहे ना राईआ । जिस दी याद विच कोट्टन कोट याद करदे मर गए, मिरगशाला देण दुहाईआ । कई धूणीआं उत्ते सड़ गए, खल्लां खल्ल लुहाईआ । कई सिर कदमां उत्ते धर गए, निओं निओं लागण पाईआ । पर मैं हैरान हो गिआ कई तेरे भगत तेरे हुकम अगे अड़ गए, अड़िक्का तेरे प्रेम वाला जणाईआ । जोती जोत सूरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, एका देणा साचा वर, सच दे मालक दया कमाईआ ।

नारद कहे जन भगतो तुहाडा की इरादा, मन मनसा दिओ जणाईआ । सच दस्सओ तत्त गुरु मन्णा कि शब्द गुरु वाला बाजा, जो बाजी दो जहान आपणे हथ्थ रखाईआ । जिस ने लहिणा देणा पूरा करना तख़त ताजा, तख़त निवासी जग फ़ासी दए कटाईआ । गरीब निमाणिआं रख्खे लाजा, कोझिआं कमलिआं सिर आपणा हथ्थ टिकाईआ । हंस बणाए कागा, सोहं धुर दी चोग चुगाईआ । जोती जोत सूरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल धुर दा हरि, सच दा मेला लए मिलाईआ ।

हाढ़ कहे जन भगतो मेरा प्रविष्टा पहिला, पहिली वालिआ तुहानूं अख़ीर दी लोड़ रहे ना राईआ । तुसां जाणा उस प्रभू दिआं विच मैंहलां, जिस महल नूं सचखंड कहि के सारे गाईआ । मैं वी उस दे दवारे उते टहिलां, बिनां कदमां चलां चाई चाईआ । पर याद कर लओ, तुहानूं मारग मिल गिआ सहिला, कोटन कोट मर मर के आपणा आप गइ गवाईआ । ओह वेखो राए धरम सभ दे लेखे दा चुक्की फिरदा थैला, गुरमुखां नूं निओं निओं सीस निवाईआ । राए धरम कहे मेरी रही कोझी ना जेहला, चुरासी बंधन ना कोइ भुआईआ । जोती जोत सूरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, सच दा हुकम इक वरताईआ । (१ हाढ़ शै० सं० ८)

हाढ़ कहे मेरा लेखा इक हकीकी, हुकमां तो बाहर जणाईआ । मेरा मालक लाशरीकी, नूर नुराना नूर अलाहीआ । जिस दे विच हक्क तौफीकी, ताकतवर बेपरवाहीआ । उस ने बदल दित्ती नीती, नीतीवान वेख वर्खाईआ । वेखो कलजुग धार रही चीकी, चीक चिहाड़ा रही पाईआ । मेरी प्रेम धार होणी फीकी, रस अगम्म ना कोए चुआईआ । सरिष्टी जाए मूल ना जीती, मैं रो रो के दिआं दुहाईआ । इक्को प्रभू दी सच प्रीती, जो प्रीतम हो के वेख विखाईआ । जन भगतो पिछली याद ना करिओ बीती, अगे अगला कदम उठाईआ । सभ ने बदल लैणी नीती, नीतीवान वेख वर्खाईआ । तुहाडी प्रफुल्लत होवे निकी जिही बगीची, बाग धुर दा दए महिकाईआ । जोती जोत सूरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, सच दा रंग आप रंगाईआ ।

ਸਤਾਰਾਂ ਹਾਡ਼ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਵਧਾਈ, ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਜਗਤ ਵਡਿਆਈ, ਹਰਿ ਵਡਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਕਾਥਾ ਰੰਗ ਰਿਹਾ ਚਢਾਈ, ਦੂਸਰ ਸੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਬਣਾਈਆ। ਅੰਤਰ ਪਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤਠਾਈ, ਨੂਰ ਨੁਰਾਨਾ ਨੂਰ ਅਲਾਹੀਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਬਦਲ ਦੇਣੀ ਸ਼ਾਹੀ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਈਆ। ਚਾਰੇ ਕੁਟੁੰਬਕਣੀ ਦੁਹਾਈ, ਦੋਹਰੀ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਜਿਸ ਤੁਹਾਡੀ ਕੂਡ਼ ਦੀ ਮੇਟਣੀ ਸ਼ਾਹੀ, ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮਿਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਤੁਠਾਈਆ।

ਹਾਡ਼ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਤੀ, ਬਿਨ ਪਰਦਾ ਪਰਦਾ ਚੁਕਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇ ਸਤਿ ਦੀ ਰੀਤੀ, ਰੀਤੀਵਾਨ ਕੇਖ ਵਖਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਰਹੇ ਅਤੀਤੀ, ਤੈਗੁਣ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਇ ਬਂਧਾਈਆ। ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਰੇ ਬਲਵਾਈ, ਰਹਿਮਤ ਨਾਮ ਵਰਤਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਸਚ ਦਾ ਰੰਗ ਆਪ ਰੰਗਾਈਆ।

ਹਾਡ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਕਹੇ ਤੁਸਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਖਾਹਧਾ ਪ੍ਰਸਾਦਾ, ਖਾਣਾ ਜਗਤ ਵਾਲਾ ਸਮਯਾਈਆ। ਏਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਾਧਾ, ਕਿਸ਼ਨ ਹਸ਼ਸ ਕੇ ਫਿਰ ਰਾਧਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ। ਕਲਜੁਗ ਮਾਣ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸੰਤਨ ਸਾਧਾ, ਸਚ ਸਾਧਨਾ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਉਸ ਕੇਲੇ ਪੂਰਾ ਕੌਲ ਕਰਾਵਾਂਗਾ ਵਾਅਦਾ, ਅਭੁਲਲ ਭੁਲਲ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਤੇਰਾ ਲੇਖਾ ਮੁਕਾਵਾਂਗਾ ਬਕਾਯਦਾ, ਕਾਧਦਗੀ ਧੁਰ ਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਸਚ ਦਾ ਮੰਦਰ ਇਕ ਸੁਹਾਈਆ।

ਹਾਡ਼ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਦਾ, ਨਿਐਂ ਨਿਐਂ ਲਾਗਾਂ ਪਾਈਆ। ਕਲਜੁਗ ਖੇਲ ਕੇਖੋ ਕੂਡ਼ ਕੁਡਿਆਰੀ ਅਗ ਦਾ, ਤਤਤਵ ਤਤ ਰਹੀ ਜਲਾਈਆ। ਕਪਟ ਵਿਕਾਰ ਕੇਖੋ ਜਗ ਦਾ, ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਰੋਵੇ ਮਾਰੇ ਧਾਹੀਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮ ਆਪ ਸਦਦਾ, ਸਦਾ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਜਣਾਈਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਕਿੱਥੇ ਹੁਣ ਅਗੇ ਜਾਣਾ ਵਧਦਾ, ਜਗਤ ਜਹਾਨ ਨਾ ਕੋਏ ਅਟਕਾਈਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਪਧਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਸਜਦਾ, ਜੋ ਸਜ਼ਜਣ ਨੂਰ ਅਲਾਹੀਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਪਧ ਮੁਕਾਵਾ ਸ਼ਾਹ ਰਗ ਦਾ, ਨੌ ਦਵਾਰੇ ਡੇਰਾ ਢਾਹੀਆ। ਤੁਸਾਂ ਸ਼ਾਬਦ ਰਾਗ ਸੁਜਣਾ ਅਨਹਦ ਦਾ, ਅਨਰਾਗੀ ਆਪ ਸੁਣਾਈਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਫਿਰੇ ਲਖਭਦਾ, ਦੂਰ ਦੁਰਾਡਾ ਪਧ ਮੁਕਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਵਰਤਾਈਆ।

ਹਾਡ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਜੁਗ ਦੀ ਧਾਰ ਖਾਹਧਾ ਲਾਂਗਰ, ਕਲਜੁਗ ਰੋਵੇ ਮਾਰੇ ਧਾਹੀਆ। ਜਿਸ ਲੇਖਾ ਮੁਕਾਤਣਾ ਢੋਰਾਂ ਡਾਂਗਰ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ। ਓਹ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਡਨਾ ਅੰਦਰ, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ। ਬਜ਼ਰ ਕਪਾਟੀ ਤੋਡੇ ਜਦੰਦਰ, ਤੈਗੁਣ ਲੇਖਾ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਮਨੂਆ ਮਨ ਨਾ ਦੌਡੇ ਬੰਦਰ, ਦਹਿ ਦਿਸਾ ਨਾ ਤਠ ਤਠ ਧਾਈਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਸੂਰੀਆ ਚੰਦਰ, ਨਿਰਗੁਣ ਨੂਰ ਜੋਤ ਕਰੇ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ। ਤੁਸਾਂ ਕਿਸੇ ਦਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਮਾਂਗਣ, ਮਾਂਗਤ ਹੋ ਨਾ ਝੋਲੀ ਢਾਹੀਆ। ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੂਰਾ ਸਰਬਕਾਰ, ਸਿਰ ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਹਥ ਰਖਾਈਆ। ਸਭ ਦੀ ਪਰਵਾਨ ਕਰੇ ਬੰਦਨ, ਹਰਿਜਨ ਆਪਣੇ ਲੇਖੇ ਲਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਨਿਹਕਲਕ ਨਰਾਯਣ ਨਰ, ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਖੜ੍ਹੇ ਭਗਵਾਨ, ਜੁਗ ਜਨਮ ਦੇ ਵਿਛੜ੍ਹਾਂ ਟੁਟ੍ਠੀ ਆਧਾ ਗਣਣ, ਗਣ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਪੁਆਈਆ। (੧੭ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਚ ਸੱਚ)

★ ★ इष्ट पुरख अकाल ★ ★

੧) “जिस ਕੇਲੇ ਆਵੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਲੇਖੇ ਸਭ ਦੇ ਦਾਏ ਸੁਕਾਈਆ। ਸ਼ਰਅ ਲੱਡੇ ਨਾ ਕੋਏ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਸ਼ਰੀਯਤ ਨਾ ਕੋਏ ਚਤੁਰਾਈਆ। ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਨਾ ਕੋਈ ਆਣ, ਦੂਜਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ। ਇਕਕੋ ਹੁਕਮ ਇਕ ਫਰਮਾਣ, ਇਕਕੋ ਹਾਕਮ ਦਾਏ ਸੁਣਾਈਆ। ਇਕ ਗੋਬਿੰਦ ਲੇਖਾ ਲਿਖ ਕੇ ਗਿਆ ਮਹਾਨ, ਸੂਣਾ ਸਬਾਈ ਭੇਵ ਚੁਕਾਈਆ। ਸਾਚੀ ਸਿਕਖੀ ਲੋਕਮਾਤ ਹੋਣੀ ਪ੍ਰਥਾਨ, ਚਾਰ ਵਰਸਾਂ ਰੰਗ ਚੜਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇ਷ਟ ਈਮਾਨ, ਦੂਜਾ ਗੁਰਦੇਵ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਤੀਰਥ ਤਟ ਮੂਲ ਨਾ ਜਾਣ, ਸਰ ਸਰੋਵਰ ਨਾ ਕੋਏ ਨਹਾਈਆ। ਨਾਤਾ ਤੋਡੁ ਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮਰਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ, ਇਕਕੋ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਮਨਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਹਿਬ ਸਤਗੁਰ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ। (੨੬ ਪੋਹ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੨) “ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇ ਦੁਨਿਆ ਦਾ ਝੂਠਾ ਜਾਣੋ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਸਗਲਾ ਸਾਂਗ ਨਾ ਕੋਏ ਬਣਾਈਆ। ਸਭ ਨੇ ਕੂੰਚ ਕਰਨਾ ਆਹਿਸਤਾ ਆਹਿਸਤਾ, ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਭਜ਼ਜਣ ਵਾਹੋ ਦਾਹੀਆ। ਇਕ ਅਕਾਲ ਤੱਤੇ ਕਰ ਲਾਓ ਸਚਚਾ ਨਿਸ਼ਚਾ, ਜੋ ਨੇਹਚਲ ਧਾਮ ਦਾਏ ਪੁਚਾਈਆ। ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਦਾ ਮਨ੍ਨੇ ਇ਷ਟਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਇਕਕੋ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਖੋਲੇ ਦੁਢਾ, ਦ੃ਢਿ ਦਾਏ ਬਦਲਾਈਆ। ਝਾਗਡਾ ਮੁਕਾ ਕੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸ੍ਰ਷ਟਾ, ਸ਼੍ਰੇ਷ਟ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵਖਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੈਹਣਾ ਦੇਣਾ ਦਾਏ ਚੁਕਾਈਆ।” (੧੯-੨੬੭-੨੬੮)

੩) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਇਕਕੋ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ, ਦੂਜਾ ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਇਕਕੋ ਸਤ ਸਤਵਾਦੀ ਸਤ ਪੁਰਖ ਦੀ ਧਰਮਸਾਲਾ, ਸਚਚਖੰਡ ਦੁਵਾਰਾ ਏਕੱਕਾਰਾ ਆਪ ਸੁਹਾਈਆ।” (੨੫ ਮੱਘਰ ਸ਼ੈ੦ ਸਾਂ ੯)

੪) “ਫਲਗੁਣ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤ ਇਕਕੋ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ, ਅਕਲ ਕਲਧਾਰੀ ਇਕ ਅਖਵਾਈਆ। ਜੋ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਿਮਾਦਿ ਦੀਨ ਦਿਆਲ, ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਦਿ ਧੁਨ ਉਪਜਾਈਆ।” (੬ ਫਗਣ ਸ਼ੈ੦ ਸਾਂ ੯)

੫) “ਇਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧੁਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਚਰਨ, ਦੂ਷ਿਟ ਦਿਆ ਨਾਲ ਖੁਲ੍ਹਾਈਆ।” (੧੦ ਜੇਠ ਸ਼ੈ੦ ਸਾਂ ੨)

੬) “ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੋਹਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਦੀ ਸਿਕਖੀ ਬਣਾਈ ਸੁਚਚੀ, ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦਿਢਾਈਆ।” (੧ ਵਿਸਾਖ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੭) “ਸਾਚਾ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ, ਪੰਜ ਤਤ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ।” (੧ ਮਾਘਰ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੮) “ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੂਰਾ ਏਕਾ ਮਾਰਗ ਗਿਆ ਦਸ਼ਸ, ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇਕ ਮਨਾਈਆ। ਗੁਰਸਿਖ ਤੇਰਾ ਸੀਸ ਦੂਜੇ ਦਰ ਨਾ ਜਾਏ ਛਡੁ, ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਪਾਈਆ।” (੦੯-੧੪੧)

੯) ਗੋਬਿੰਦ ਲੇਖਾ ਵਿਚਚ ਸੰਸਾਰ, ਅਨੰਤ ਅਨੰਤ ਗਿਆ ਸੁਕਾਈਆ। ਊਚਾਂ ਨੀਚਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ,

ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਣਾਂ ਗਲੇ ਲਗਾਈਆ । ਹਿੰਦੂ ਮੁਸ਼ਲਿਮ ਸਿਕਖ ਈਸਾਈ ਨਾ ਕੋਏ ਵਿਚਾਰ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਏਕਾ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ, ਦੂਸਰ ਦੇਵ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ । (੨੮ ਹਾਫ਼ ੨੦੧੯ ਬਿ੦)

੧੦) “ਸਾਚਾ ਰਾਹ ਵਿਚਚ ਸੰਸਾਰ, ਸਤ ਸਤਵਾਦੀ ਆਪ ਚਲਾਈਆ । ਸਰਬ ਜੀਅਾਂ ਦਾ ਸਾਂਜ਼ਾ ਧਾਰ, ਏਕਾ ਰੂਪ ਕਟਾਈਆ । ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਕਰ ਖ਼ਵਾਰ, ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਮੋਹ ਤੁਝਾਈਆ । ਊਚ ਨੀਚ ਨਾ ਕੋਏ ਵਿਚਾਰ, ਏਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਝਾਈਆ । ਏਕਾ ਗੁਰ ਦਾ ਵਖਾਲ, ਸ਼ਬਦੀ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਓਂ ਧਰਾਈਆ । ਏਕਾ ਇ਷ਟ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ, ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗਿਆ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੧੪ ਮਾਘ ੨੦੧੮ ਬਿ੦)

੧੧) “ਸਾਚੀ ਸਿਖਾ ਸਿਖ ਸਮਝਾ, ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਦਿਆ ਕਮਾਂਧਦਾ । ਕਲਿਯੁਗ ਅੰਤਮ ਮਾਰਗ ਲਾ, ਸਾਚਾ ਮਾਰਗ ਆਪ ਲਗਾਂਧਦਾ । ਚਾਰ ਵਰਨਾਂ ਰੰਗ ਰੰਗਾ, ਏਕਾ ਰੰਗ ਚਢਾਂਧਦਾ । ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਇਕ ਸਮਝਾ, ਏਕਾ ਇ਷ਟ ਵਰਖਾਂਧਦਾ ।” (੨੧ ਮਈ ੨੦੧੬ ਬਿ੦)

੧੨) “ਨੇਹਕਲਕ ਲਾਏ ਅਵਤਾਰ, ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇ਷ਟ ਵਰਖਾਂਧਦਾ । ਦੂਜੇ ਦਰ ਨਾ ਬਣੇ ਕੋਈ ਭਿਖਾਰ, ਪੱਜ ਤੱਤ ਗੁਰ ਨਾ ਕੋਏ ਅਖਵਾਂਧਦਾ । ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ, ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਗਆ ਸਾਂਗ ਨਿਭਾਂਧਦਾ । ਕਾਥਾ ਦੇਸ ਲਾਏ ਅਵਤਾਰ, ਦਰ ਦਰਕੇਸ਼ ਖੇਲ ਖਲਾਂਧਦਾ ।” (੧ ਵਿਸਾਖ ੨੦੧੭ ਬਿ੦)

੧੩) “ਅਗੇ ਸਾਧਾਂ ਵਾਲੇ ਰੈਹਣੇ ਨਹੀਂ ਡੇਰੇ, ਬਿਨਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇ਷ਟ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ ।

੧੪) “ਅਗੇ ਸਭ ਦਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਹੋਣਾ ਇ਷ਟ, ਦੂਜਾ ਗੁਰ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ ।” (੧੯-੧੧੪)

੧੫) “ਸੋਧਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਏ ਅਨ੍ਜਾਣ, ਬੁਦ਼ਿ ਬਿਕੇਕ ਦਿਧਾਂ ਬਣਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਪਥਥਰਾਂ ਝੜ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨਨਿਆਂ ਭਗਵਾਨ, ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿਧਾਂ ਸਜ਼ਾਈਆ ।” (੫ ਜੇਠ ਸ਼ੈਂਕੂ ਸੌਂ ੧)

੧੬) ਸਦੀ ਚੌਥੀਵੀਂ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੇ ਭਗਤ ਚੰਗੇ ਕਿ ਸਾਕ, ਫੈਸਲਾ ਜਾਣਾ ਕਰਾਈਆ । ਆਂ ਗੁਰਭਾਈ ਚੰਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਾਤ, ਪਰਦਾ ਜਾਣਾ ਖੁਲਾਈਆ । ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬਾਰ ਚਾਚੇ ਚੰਗੇ ਕਿ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਬਾਪ, ਪਿਅੇ ਨੂੰ ਛੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਧੋਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋਕੇ ਰਹੇ ਕਰਾਈਆ । ਹੁਣ ਚਾਦਰ ਪੈਣ ਦਾ ਹਟਾ ਦੇਣਾ ਰਿਵਾਜ਼, ਇਕ ਖ਼ਸ਼ਮ ਨੂੰ ਛੜ੍ਹ ਕੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਲਗਾਈਆ । (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਕੂ ਸੌਂ ੪)

☆ ☆ सतगुर शब्द ☆ ☆

- १) “जिस शरीर दे अंदर परमात्मा दी शब्द दी धार आ जावे, उह आपणी जोत दा प्रकाश रख देवे, उस शरीर दा सत्कार हो सकदा है, लेकिन सतगुर शब्द है, शरीर सतगुर नहीं है।” (सतगुरां दुआरा कीते अरथां चों)
- २) “उह आपणे सतगुर शब्द नाल सलाह करदा है, होर किसे नाल नहीं करदा। जेहड़ा सतगुर शब्द कदे जम्मयाँ मरिआ ते नाश नहीं होया। दुनियां दे नाल परमात्मा दा कोई सलाह मशवरा नहीं।” (सतगुरां दुआरा कीते अरथां चों)
- ३) “सतगुर शब्द बेनज़ीर, नज़र किसे ना आईआ। सतगुर शब्द सच्च सतगुर तस्वीर, नूर नूराना डगमगाईआ।” (१३-५८५)
- ४) “शब्द गुरु नाता नाल देह, देह शब्द गुरु अखवाईआ। निरगुण सरगुण लगे नेह, दो जहान वज्जे वधाईआ। जिस वेले तन माटी हो जाए खेह, मढ़ी गोर विच्च समाईआ। सतगुर शब्द फेर वी भगतां उत्ते बरख आपणा मेंह, मेघ अमृत आप बरसाईआ। जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, देह शब्द जोत मिल के आपणी कार कमाईआ।” (१९-६४३)
- ५) “इक्को मनो पुरख समरथ्थ, अकाल पुरख वड़ी वडिआईआ। नाता तोड़ो पंज तत्त, पंज तत्त गुरु ना कोए अखवाईआ। शब्द गुरु हर घट रिहा वस, घर खोजो सज्जण भाईआ।” (१४-२०३)
- ६) “गोबिंद शब्द धार किहा मैनूं मन्निओ शब्द ग्रंथ, ग्रंथ गुरदेव नज़री आईआ। ओस मंज़ल नूं केहड़ा समझे विच्चो पंथ, पंथक वाले आपणी विद्या विच्च करन पढ़ाईआ। जिस मंज़ल नूं लख नहीं सके कोटन कोट पांधे पंडत, सो मंज़ल गोबिंद गया जणाईआ। पंजां तत्तां वाला गुरु ना मन्नयो क्योंकि पुरख अकाल लए अवतार अंत, निरगुण नूर जोत करे रुशनाईआ।” (२४ अस्सू शै० सं० ५)
- ७) “एसे कर के गुरु ग्रंथ दी गाथा दिती दस्स, दैह दिशा दित्ता समझाईआ। एस तों पढ़यां सुणयां मार्ग मिल्दा जिथ्थे मिले पुरख समरथ्थ, ओस मंज़ल चढ़ के गुरमुखो दर्शन लैणा पाईआ। जे ऐंवे खाली टेकी जाओ मथ्थ, मथ्थे टेक्यां हथ्थ कुछ ना आईआ।” (५ अस्सू शै० सं० ५)
- ८) “बिना शब्द तो प्रभ दा नहीं कोई जांनशीन, गुर अवतार पैगंबर देण गवाहीआ। सतगुर रूप ना नर ते ना मदीन, नारी पुरख नज़र कोए ना आईआ।” (१९-१८०)

९) “पुरख अकाल सच्चा सतगुरु नहीं कोई बकरी भेड़, वाड़े विच्च फड़ के जिथे कोई चाहे ओथे बंद कराईआ ।” (५ कत्तक शै० सं० ५)

१०) “गुरमुखो कोई प्रभू तुहाडे वरगा नहीं कठोर, जो दर आया नूं देवे दुरकाईआ । जे सच्च समझो तुहाडे अंदर वसां तुसां फेर वी नहीं जाणी लोड़, लोड़ां जगत पूर कराईआ ।”
(१९-१७)

* * ज्ञात पात दीन मज्हब आदि * *

१) “अवतार पैगंबर गुर कैहण खुशीआं वाली रात, भिन्डी नाल वडिआईआ । आओ सच्चखंड दी सच्च लओ सुग्रात, पल्ले सत सत बंधाईआ । बिना हथां तो उठाओ हाथ, हथेली हथेली नाल मिलाईआ । कौल इकरार करो झगड़ा छड्हुणा ज्ञात पात, दीन मज्हब ना बंड बंडाईआ । खेल तक्कणा कमलापात, जो पतिपरमेश्वर रिहा कराईआ ।” ल(२८ जे ठ शै० सं० ८)

२) “वाअदा करो झगड़ा मिट गया जात पात, दीन मज्हब वरन बरन शरअ बंड ना कोए बंडाईआ ।” (१७ हाड़ शै० सं० ८)

३) “दीन मज्हब ज्ञात पात ऊच नीच राओ रंक दीआं छड़ दिओ हदां, माया ममता मोह हँकार विभचार कुकरम भिष्टाचार अंदरों देणा कढाईआ ।” (२६ माघ शै० सं० ४)

४) “ऐका रुप हरि दरसाँयदा, निरगुण निरवैर पुरख अकाल । घट घट अंदर गोबिंद नज़री आँयदा, चार वरन ना कोई विचार । ऊच नीच अंदर आसण लाँयदा, पारब्रहम सच्ची सरकार । गुर गोबिंद नज़री आँयदा, चार वरन ना कोई विचार ।” (२१ कत्तक २०१७ बिं०)

५) “कलयुग अंतम वेख वखाएगा । कल कलकी निरगुण आएगा । नेहकलंक डंक वजाएगा । राओ रंक आप उठाएगा । संबल बंक इक सुहाएगा । जीव जंत सरब समझाएगा । चार वरन मेल मिलाएगा । शतरी ब्रह्मण शूद्र वैश कोई रहण ना पाएगा । सत संदेश इक सुणाएगा । पुरख अकाल इष्ट वखाएगा । दीन दयाल दया कमाएगा । पत डाली फल महकाएगा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, साची करनी आप कराएगा ।” (२६ सावण २०२० बि०)

६) “कलजुग अंत श्री भगवंत मेटणी अंधेरी रात, सतजुग साचा चंद चढ़ाईआ । झगड़ा चुकौणा ज्ञात पात, दीन मज्हब ना कोए वखाईआ । आत्म परमात्म जोड़ना नात, पारब्रह्म ब्रह्म मेला मेलणा चाई चाईआ । एका शब्द सभ नू देणी दात, काया मंदर अंदर आप टिकाईआ । तूं मेरा मैं तेरा होवे ज्ञात, दूसर अवर ना कोए पढ़ाईआ ।” (१ अस्सू शै० सं० १०)

७) “दृद्धआ कहे जन भगतो इक्को सिमरो पुरख अकाल, दूजा नज़र कोए ना आईआ । सच्चखंड दुवारा जिस दी सच्ची धरमसाल, शिवदुवाला मंदर मठ मसीत चरचाँ वंड ना कोए वखाईआ । निरगुण दीवा निराकार आपे बाल, बिन तेल बाती करे रुशनाईआ । दीन मज्हब ज्ञात पात दा नहीं सवाल, शरअ विच्च ना कोए लड़ाईआ । राओ रंक ना कोई शाह कंगाल, जिस्म ज़मीर ना कोए बदलाईआ ।” (२६ चेत शै० सं० ५)

८) “जन भगतो दीन मज्हब दी शरअ दी ज्ञात पात दी अज्ज तो कोई नहीं रैहणा विच्च हद्द, शरअ दा संगल देणा तुड़ाईआ ।” (२६ पोह शै० सं० ४)

९) “नारद कहे . . . मैं सच्च दस्सां जिन्नाँ चिर दीन दुनी ना दियो छड़ु, नाता कूड़ जगत तजाईआ । ओनाँ चिर समझओ असीं डिग्गे ढूँधी खड़ु, बाहर सके ना कोए कड़ाईआ ।” (२५ फग्गण शै० सं० ४)

१०) “साचा ढोला दस्सां आप, आपणे हथ्थ रक्खी वड्डुआईआ । पिछला छड़ो सारे जाप, अगली सुणो इक पढ़ाईआ । पिछली कोए ना करे बात, पुरख अबिनाशी रिहा समझाईआ । वक्खरी वक्खरी आपणी छड़ो ज्ञात, जोती जाता एका रंग वखाईआ ।” (१९ भादरो २०१९ बि०)

११) “जब भगवान को याद करता है तो ब्रह्म है । जब कोई चीज खरीदता है तो खत्तरी है । जब ज़िमीदारी का काम करता है तो वैश्य है । जब टट्टी बैठ कर आपणा आप साफ करता है तो शूद्र हो जाता है ।” (चिटिठां चो)

* * चुग्ली निन्दा * *

- ੧) “ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਦੀ ਚੁਗਲੀ ਨਿਨਦਾ ਨਾ ਕਰਨੀ ਭੂਲ, ਸਚਚ ਸੁਚਚ ਝੋਲੀ ਪਾਈਯਦਾ । ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਦਾ ਇਕੋ ਤਸੂਲ, ਗੁਰਸਿਖ ਅਸਲੀਧਤ ਰੂਪ ਕਟਾਈਯਦਾ । ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਬਚਨ ਕਰੇ ਕਬੂਲ, ਸੋ ਗੁਰਸਿਖ ਹਰਿ ਸਾਂਗ ਸੇਵ ਕਮਾਈਯਦਾ ।” (੧੩—੬੬੬)
- ੨) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਚ ਨਿਨਦਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਕਦੇ ਨਾ ਚੱਚਾ, ਜੋ ਨਿਨਦਕ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਢੂ ਕੇ ਦਿਓ ਵਖਾਈਆ । ਕਿਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਵਾਲੀ ਅਰਸ਼ਾ, ਅਰਸੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂਰ ਈਲਾਹੀਆ ।” (੨੯ ਜੇਠ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੭)
- ੩) “ਹਰਿ ਸਾਂਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਕਰੇ ਪਧਾਰ, ਸੁਹਿਬਤ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ । ਚੁਗਲੀ ਨਿਨਦਾ ਵਿਚਚੋਂ ਹੋ ਜਾਓ ਬਾਹਰ, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । (੧੭ ਹਾਫਲ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੭)
- ੪) “ਸੱਤ ਰੰਗ ਕੈਹਣ ਜਨ ਭਗਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਣਾ ਛੁੱਡੇ, ਹਥਥ ਦਿਓ ਉਠਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਣੀ ਮਚਛੀ ਢੁੱਡੇ, ਤਹ ਸੂਹਾਂ ਲਾਂ ਖੁਲਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚ ਫਿਰਨਾ ਜਗਗ, ਤਹ ਅਂਦਰੋਂ ਸੀਸ ਨਾ ਕੋਏ ਨਿਵਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਤ ਗਰ੍ਬ ਵਿਚਚ ਸਡਨਾ ਅਗ, ਤਹ ਅਕਰਖਾਂ ਲਾਂ ਬਦਲਾਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਬਣਨਾ ਕਗਗ, ਤਹ ਨਿਨਦਾ ਲਾਂ ਕਰਾਈਆ । ਏਹ ਕੇਲਾ ਜੇ ਅਜਜ, ਕਲ ਨੂੰ ਹਥਥ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ ।” (੧੭ ਹਾਫਲ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੪)
- ੫) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇਕਕੋ ਸਿਮਮਤ, ਇਕਕੋ ਰਾਹ ਵਖਾਈਆ । ਸੁਹਿਬਤ ਵਿਚਚ ਕਰੋ ਹਿਮਮਤ, ਹੌਸਲਾ ਹਕਕ ਵਡਿਆਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਬਣਿਓ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਨਦਕ, ਨਿਨਦਾ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਚਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈਆ ।” (੩ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੩)
- ੬) “ਗੁਰਮੁਖ ਤੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੀ ਹਿਮਮਤ, ਹੌਸਲਾ ਇਕ ਜਣਾਈਆ । ਤੇਰੇ ਨੇਡੇ ਨਾ ਆਵੇ ਕਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਇਲਲਤ, ਦੁਰਗਾਂਧੀ ਅਂਦਰੋਂ ਦੇਣੀ ਕਢਾਈਆ । ਕਿਸੇ ਦਾ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਨਦਕ, ਨਿਨਦਾ ਮੁਖ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।” (੬ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੧)
- ੭) “ਅਗੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਕਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਚੁਗਲੀ, ਨਿਨਦਾ ਵਾਲਾ ਮੁਖ ਨਾ ਕੋਏ ਵਖਾਈਆ ।” (੨ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੧)
- ੮) “ਕਿਨਾਰਾ ਮਿਲੇ ਕੋਈ ਨਾ ਨਿਨਦਕਾ, ਜੁਗ ਜੁਗ ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਧਾਰ ਚਲੀ ਆਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫਲ ਸ਼ੈਂਫਲ ਸੌਂ ੨)

੯) “ਜੇ ਨਿਨਦਕ ਬਣਨਾ ਫੇਰ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚਚ ਰੈਹਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਟ, ਸਚਚ ਜਗਾਹ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧ ਫਗਣ ਸ਼ੋਂ ਸੰਂ ੪)

੧੦) “ਲੜਨਾ ਰੁਸ਼ਣਾ ਝਗੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚੰਗੀ ਕਾਰ, ਸੂਰਖਾਂ ਵਾਲੀ ਮਤਲ ਗੁਵਾਈਆ । ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਚਚੀ ਸਰਕਾਰ, ਤੁਸੀਂ ਸਚਚੀ ਰੰਗਿਤ ਬਣ ਕੇ ਦਿਓ ਵਰਖਾਈਆ ।” (੨੫ ਫਗਣ ਸ਼ੋਂ ਸੰਂ ੪)

੧੧) “ਜੇਹੜੇ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਤਹੋ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਦਾ ਸਾਨਚਾ, ਤੇ ਨੂਰ ਇਕਕੋ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੈਹਣਾ ਅਚਛਾ, ਨਿਨਦਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਸਿਖ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੮ ਅਸ਼੍ਵੂ ਸ਼ੋਂ ਸੰਂ ੫)

੧੨) “ਜਨ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਰਹੇ ਨਾ ਚੁਗਲੀ ਨਿਨਦਾ, ਸਤ ਧਰਮ ਇਕ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੧੦ ਜੇਠ ਸ਼ੋਂ ਸੰਂ ੨)

੧੩) “ਧਨੰ ਧਨੰ ਧਨੰ ਗੁਰਦੇਵ, ਨਿਨਦਕਾਂ ਸਿਰ ਛਾਰ, ਕੋਟ ਜਨਮ ਘੋਗੜ ਦਾ ਪਾਯਾ ।” (੧੮ ਜੇਠ ੨੦੦੭ ਬਿਂਦੂ)

੧੪) ਪਾਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭ ਖੇਲ ਰਚਾਵਾ, ਭੋਗਾਵੇ ਘੋਗੜ ਜੂਨ ਨਿਨਦਕਾਂ ਮੁਖ ਵਿ਷ਟਾ ਪਾਯਾ । (੨੪ ਵੈਖਾਖ ੨੦੦੭ ਬਿਂਦੂ)

* * ਬਿਨਾ ਨਾਰ ਕਤਂ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਭੈਣ * *

੧) “ਪੰਜ ਪੋਹ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ ਨੈਣ, ਅੱਖਿਧਾਂ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਅਕਰਖਾਂ ਨਾਲ ਰਲਾਈਆ । ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਇਕਕੋ ਸਾਕ ਇਕਕੋ ਸਜ਼ਾਣ ਇਕਕੋ ਸੈਣ, ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਬਿਨਾ ਨਾਰ ਕਤਂ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਭੈਣ, ਨੇਤਰ ਅਕਰਖ ਨਾ ਕੋਏ ਬਦਲਾਈਆ । ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਸਚਚ ਦਾ ਵੈਹਣ, ਤੁਸਾਂ ਜਗਤ ਦੇਣਾ ਵਹਾਈਆ ।” (੫ ਪੋਹ ਸ਼ੋਂ ਸੰਂ ੯)

੨) “ਗੁਰਮੁਖ ਸੋ ਜੋ ਧੀ ਭੈਣ ਕੋਈ ਨਾ ਤਕਕੇ, ਜੋ ਤਕਕੇ ਤਿਸ ਮਿਲੇ ਨਾ ਕੋਏ ਥਾਈਆ ।” (੧੪-੨੫੮)

੩) “ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਸੰਗਤ ਜਾਣੇ ਭੈਣ ਬ੍ਰਾ, ਤਿਸ ਆਪਣਾ ਘੋੜਾ ਫੇਰ ਕਖਾਂਧਦਾ । ਜੋ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਣ ਦਾ ਰਕਖੇ ਚਾ, ਸਾਚਾ ਨਾਤਾ ਜੋੜ ਜੁੜਾਂਧਦਾ । ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ ਦੀ ਗੁਰ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਏ ਆਪ ਕਮਾ, ਸੇਵਾ ਸੇਵਕਦਾਰ ਆਪ ਹੋ ਜਾਂਧਦਾ ।” (੧੦-੮੪੦)

੪) “ਗੁਰਸਿਖ ਖਾਣਾ ਹਕਕ ਹਲਾਲ, ਦੂਸਰ ਵਸਤ ਨਾ ਨੈਣ ਤਠਾਯਾ । ਸੂਢ਼ ਸਬਾਈ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਜਾਣ, ਮਾਤ ਪਿਤ ਰੂਪ ਵਖਾਯਾ ।” (੧੨-੫੪੬ -੫੪੮)

੫) “ਗੋਬਿੰਦ ਆਖ ਸੁਣਾਂਧਦਾ, ਚਾਰ ਕੁਟੁ ਜੈਕਾਰ । ਜੋ ਵਰਨ ਬਰਨ ਰਖਾਂਧਦਾ, ਸੋ ਸੁਖ ਨਾ ਮੇਰੇ ਦਰਕਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਕੀਤਾ ਤਲਟਾਂਧਦਾ, ਤਿਸ ਪੁਛਿ ਨਾ ਕੋਈ ਸਚਚ ਦਰਬਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਮ੃ਤ ਸਿਨਚ ਰਸਨਾ ਝੂਠ ਲਗਾਂਧਦਾ, ਸੋ ਖਾਏ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਬਾਣਾ ਤਨ ਪਹਿਨਾਂਧਦਾ, ਸੋ ਤਕਕੇ ਨਾ ਦੂਸਰ ਨਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਕੇਸ ਸੀਸ ਟਿਕਾਂਧਦਾ, ਸੋ ਜਗਦੀਸ਼ ਕਰੇ ਪਧਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਅਖਵਾਂਧਦਾ, ਤਿਸ ਏਕਾ ਰੂਪ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸੰਸਾਰ । ਗੋਬਿੰਦ ਹਰ ਘਟ ਅੰਦਰ ਡੇਰਾ ਲਾਂਧਦਾ, ਕੋਈ ਘਟ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਸੁਤਾ ਨਾ ਪੈਰ ਪਸਾਰ । ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋ ਮੁਖ ਭੁਆਂਧਦਾ, ਤਿਸ ਅਗੇ ਮਨੇ ਨਾ ਹਹਿ ਨਿਰਿੰਕਾਰ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਲਜੁਗ ਖੇਲ ਕਰੇ ਅਪਾਰ ।” (੧੦-੬੧੩)

੬) “ਰਿਖੀ ਕਹੇ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚਚੋ ਬਾਹਰ ਕਛੂ ਕੁਛੂ, ਜੋ ਨੇਤ੍ਰ ਅਕਖ ਲਏ ਬਦਲਾਈਆ । ਭਗਤਾਂ ਵਿਚਚ ਭਗਤ ਮਿਲ ਕੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਮਾਂਣ ਸੁਖ, ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਭਗਤ ਵੈਰੀ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧੬ ਮਘਰ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੨)

੭) “ਧੀਰਜ ਜਤ ਰਿਹਾ ਸਿਖਾ, ਮਾਂ ਭੈਣ ਸਰਬ ਜਾਣਾਂਧਦਾ । ਏਕਾ ਨਾਰੀ ਕਤਂ ਲਏ ਹਢਾ, ਸੋ ਸਿਖ ਮੇਰਾ ਅਖਵਾਂਧਦਾ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਧਰ, ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਏਹ ਸਮਝਾਂਧਦਾ ।” (੧੬ ਭਾਦਰੋ ੨੦੧੫ ਬਿ੦)

* * दरवाजा * *

१) “सच्च संदेसा श्री भगवान्, भगवन् आप जणाईआ । दर औणा होए परवान, जो दर दरवाजे सीस झुकाईआ । लेखा पढ़े महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान्, नाता बिधाता जोड़ जुड़ाईआ । सज्जदा सीस झुक करे सलाम, धूड़ी टिक्का मस्तक लाईआ । दरवेश बरदा बणे गुलाम, गुरबत रहे ना राईआ । नेत्र नैण करे ध्यान, अक्ख पलक ना कोए वडिआईआ । नज़री आए श्री भगवान्, बेनज़ीर सच्चा शहनशाहीआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, धुर संदेसा आप सुणाईआ ।” (१४-८५)

२) “जन भगत सज्जा चरन अगे टिकौणगे । माण हंकार आपणे विच्चो कढौणगे । दोऐ जोड़ सीस झुकौणगे । पिछली भुल्ल बखशौणगे । सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान्, रसना जिह्वा गौणगे । सिध्धे चल के सच्च दुआरे दर्शन पौणगे । काम क्रोध लोभ मोह हँकार जन्म करम दे दुःख मिटौणगे । सज्जे खब्बे नेत्र ना कोई उठाल, नीवीं नज़र ध्यान लगौणगे । साहिब सतगुर हो दयाल, गल पल्लू वास्ता पौणगे । जिन मन होए शैतान, तिनां गुरमुख संग ना कोई रखौणगे । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान्, ना बणे अन्जाण, नीच करम कुकरमी दो जहानी धक्के खाणगे ।

दरवाजा कहे जो मेरे अंदर लंघेगा । निहों चरन प्रीती मंगेगा । बुरी नीती कोई ना रखेगा । सतगुर मार्ग इक्को दस्सेगा । हर हिरदे विच्च वसेगा । जो सतगुर प्रेम फसेगा । पिछ्ठे फेर कदे ना हटेगा । इक्को सोहँ ढोला रटेगा । राए धर्म कोलो बचेगा । सच्च दुआरे बह सजेगा । भगत दुआरे भगतां नाल फबेगा । मनमुखां परदा कोई ना कज्जे गा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, पुरख अकाल इक्को गज्जेगा ।

दरवाजा कहे सुणो ला कर कन्न, शब्दी शब्द खेल खलाँयदा । बधक प्यार कृष्ण चरन कँवल, नव दस वंड वंडाँयदा । कलजुग अंतम बेड़ा बन्न, साचा राह वरखाँयदा । धुरदरगाही इक धन्न, नाम निधान इक सुणाँयदा । मैनूं वेख फेर जाणा अंदर लंघ, मेरे वेहन्दां सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान्, सभ नूं चेते आँयदा । नेत्र हुन्दयां ना होणा अन्नू, अज्ञान अंधेर मिटाँयदा । मेरा कैहणा लैणा मन्न, मैं अगे पुरख अकाल मनाँयदा । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा इक्को वर, मेरी से वा इक्को लाँयदा ।” (७ चेत २०२० बि०)

३) “दरवाजा कहे मोहे दे ज्ञान, आपणा नाम द्रिढ़ाईआ । किस बिध तेरे भगतां करां पहिचाण, लख चुरासी विच्चो वेख वरखाईआ । निरगुण बोले गुण निधान, गुण आपणा दे समझाईआ । भगत भगवान खेल महान, महिमां अकथ्थ वडिडुआईआ । तेरे सन्मुख आ के सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान जो जन ढोला गाण, सो मञ्जल आपणी पार कराईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, सच्च सच्च समझाईआ ।

दरवाज़ा कहे प्रभ जे कोई तेरा ढोला झूठा गावे, रसना नाल सुणाईआ । मेरी पहिचाण विच्च ना आवे, धोखा करे विच्च लोकाईआ । श्री भगवान अग्गों समझावे, दे मत्त रिहा जणाईआ । साचा भगत दर आ के सीस झुकावे, धूड़ी मस्तक टिक्का लाईआ । सोहँ ढोला सच्चा गावे, अंतर ध्यान लगाईआ । सज्जा चरन फेर उठावे, नेत्र नैण शरमाईआ । बण निमाणा दर दर्शन पावे, घर साचे वज्जे वधाईआ । मनमुख ना कोई सीस झुकावे, धूड़ी टिक्का ना कोए लगाईआ । जोती जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, नेहकलंक नरायण नर, महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, सच्च ज्ञान इक्को दए जणाईआ ॥”

(८ चेत २०२० बिं)

● ● सत कर मन्नो गुरु सुणाया ● ●

०१) “बचन अमोड़े गुर का भाई । विच्च संसार रैहण ना पाई । संगत विच गुर अमृत बरखे, मंगे कैहर देह ते वरते । संगत नूँ एह राह बताया, सत कर मन्नो गुरु सुणाया । वरतावे कैहर ना मेटे कोए, महाराज शेर सिंघ दी जोत प्रगट होए ॥” (७ जेठ २००७ बिं)

०२) “सतगुर दा हुक्म मन्नणा सभ तो वड्डी फ़कीरी, इक्के फ़िकरे विच्च दो जहान दा लेखा दए मुकाईआ । शरअ दी गलों कटू देवे ज़ंजीरी, जगत संगल दए तुड़ाईआ ॥” (१५ माघ शै० सं० ११)

०३) “बचन जाए जे हार, जून घोगड़ प्रभ दे लिखाया । मद मास जे करे आहार, विष्टा मुख रखाया ॥” (५ जेठ २००७ बिं)

੦੪) “ਬਚਨ ਭੁਲਲੇ ਜਗਤ ਰੁਲਲੇ ਝੂਠੇ ਤੋਲ ਤੁਲਲੇ ਝੂਠੀ ਖੇਲ ਹੋਈ ਗੁਲਲੇ ਨਾ ਕੋਈ ਫਲੇ ਨਾ
ਕੋਈ ਫੁਲਲੇ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਆਪ ਮਿਟਾਏ ਪਹਲੇ ਬੁਲਲੇ ।” (੧੩ ਜੇਠ ੨੦੧੦
ਬਿ੦)

੦੫) “ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਪਾਗਲ, ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਗਿਆ ਭੁਲਾਈਆ । ਤਹ ਗੁਰਸਿਖ ਦਾ ਦਿਸ਼ੇ
ਕਾਤਿਲ, ਜੋ ਕੇਖ ਕੇ ਮੁਖ ਭੁਵਾਈਆ ।” (੨੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਨੀ ੧)

੦੬) “ਜੀਵਨ ਨਾਲੋ ਮਰਨਾ ਚੰਗਾ ਜੇਹੜਾ ਮੁਖ ਮੋਡੇ ਜਗਦੀਸ਼, ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਪ੍ਰੇਮ ਤੁਝਾਈਆ ।
ਏਹੋ ਹੁਕਮ ਏਹੋ ਪਧਾਰ ਏਹੋ ਕਲਮਾ ਏਹੋ ਹਦੀਸ, ਜੇਹੜੀ ਹਜ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਿੱਤੀ ਸਮਝਾਈਆ ।
ਤੁਸੀਂ ਇਕਕ ਦੇ ਇਕਕ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰੀਤ, ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ ।” (੨੨-੨੧੦)

੦੭) “ਗੁਰਸਿਖ ਚਲੇ ਗੁਰ ਕੇ ਭਾਏ । ਸਤਗੁਰ ਸਾਚਾ ਹੋਏ ਸਹਾਏ । ਸ਼ਬਦ ਅਮੋਡੁ ਕਰੇ
ਜੋ ਰਾਏ । ਸਤਗੁਰ ਸਾਚਾ ਦੇਵੇ ਦੇਹ ਛੁਡਾਏ ।” (੯ ਸਾਵਣ ੨੦੦੮ ਬਿ੦)

੦੮) “ਫੇਰ ਲੇਖ ਤਕਕਿਆ ਪਿਛਲੀ ਪਿਚਛੇ ਬਰਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗੁਸ਼ਟਾਖੀ, ਅਗੇ ਬਰਖਿਸ਼ ਨਾ ਕੋਏ
ਕਰਾਈਆ । ਸਚਚ ਦੀ ਸਚਚ ਕਰੇ ਇੱਨਸਾਫੀ, ਇੱਨਸਾਫ ਅਦਲ ਆਪਣੇ ਹਥ ਰਖਾਈਆ । ਜੇਹੜਾ ਮਨ
ਨ ਕੇ ਭੁਲ ਜਾਵੇ ਅਗੇ ਮਿਲੇ ਮੂਲ ਨਾ ਮਾਫੀ, ਦੋਬਾਰਾ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਚ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ ।
ਮੇਰਾ ਲੈਹਣਾ ਦੇਣਾ ਸਮਮਤ ਛੇ ਕਹੇ ਏਹੋ ਅੱਖੀਰ ਬਾਕੀ, ਜੋ ਬਕਾਯਦਾ ਦਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾਈਆ । ਅਗੇ
ਧਰਮ ਦੀ ਚਲਣੀ ਹਾਟੀ, ਸਚਚ ਦਾ ਸਚਚ ਵਣਜ ਵਖਾਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਖੇਲ
ਕਰੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ, ਭੇਵ ਅਭੇਦ ਆਪਣੇ ਵਿਚਚ ਛੁਪਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ
ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਨੇਹਕਲਕ ਨਰਾਧਣ ਨਰ, ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ,
ਸਭ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਰੇ ਆਸੀ, ਆਸਾ ਆਸਾ ਵਿਚਚ ਮਿਲਾਈਆ ।” (੨੨-੮੧੯ ੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਨੀ ੭)

੦੯) “ਜੇ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚਚ ਨਾ ਰਿਹਾ ਇਤਫਾਕ, ਫੇਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਮੈਂ
ਸਚਚ ਦਸਸਾਂ, ਫਰੀਦ ਕਹੇ, ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਬਚਨ ਭੁਲਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਮਾਫ, ਅਗੇ
ਹੋ ਨਾ ਕੋਏ ਛੁਝਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਚਛੇ ਨੀਂਹਾਂ ਹੇਠ ਦਬਾ ਕੇ ਬਚਚਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਖ, ਰਾਖੀ ਕਰਨ
ਵਾਲਾ ਰਕਿਖਿਆ ਕਰੇ ਚਾਈ ਚਾਈਆ । ਜੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਏਹਦੀ ਨਿਕਕੀ ਜਿਹੀ ਨਾ ਮਨ
ਨੀ ਬਾਤ, ਸਤ ਕਰ ਕੇ ਨਾ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ । ਫੇਰ ਸਮਝੋ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਤੱਤੇ ਨਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ,
ਖਾਹਿਸ਼ ਆਪਣੀ ਵਡੀ ਲੜੀ ਬਣਾਈਆ । ਫਰੀਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਮਾਤਲੋਕ ਵਿਚਚੋਂ ਜਾਵਾਂ ਤਦ ਭਗਤਾਂ
ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਦੇ ਕੇ ਇਤਫਾਕ, ਸਾਚਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਹੁਨਦਿਆਂ ਨਾ ਸਿਕਖੀ ਜਾਚ, ਫੇਰ
ਪਿਚਛੋਂ ਕੇਹੜਾ ਦੇਵੇ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੧੮-੩੭੭)

੧੦) “ਬਚਚਿਆ ਸਾਚੀ ਸਿਖ ਲਾਂ ਜਾਚ, ਨਿਕਕਿਆਂ ਕਡ੍ਹਿਆ ਦਏ ਪਢਾਈਆ। ਜੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਬਾਪ, ਭਾਈ ਭੈਣ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਦਾ ਸਜ਼ਜਣ ਤੇ ਸਭ ਦਾ ਸਾਕ, ਸੰਬਧੀ ਦਿਤਾ ਬਣਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖੋ ਤੁਹਾਡਾ ਬਣਾਈਆ ਇਤਫ਼ਾਕ, ਘਰ ਘਰ ਵਿਚਚੋਂ ਕੂੰਡਾ ਝਗੜਾ ਦੇਣਾ ਕਢਾਈਆ। ਸਤਾਰਾਂ ਹਾਫ਼ ਨੂੰ ਇਕਿਕਿਆਂ ਦੀ ਬਣਾ ਦੇਣੀ ਜਮਾਤ, ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਏ ਕਰਾਈਆ। ਜੋ ਨਿਭੂ ਤੇ ਪਕਕੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ, ਨਹੀਂ ਤੇ ਏਥੇ ਆਥੇ ਹੋਏ ਜੁਦਾਈਆ। ਕੇਖੋ ਹੁਣ ਕੀਹਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼, ਕੇਹੜੇ ਜਾਂਦੇ ਪਲਲ੍ਹ ਛੁਡਾਈਆ। ਬਚਨ ਸ਼ਬਦ ਹੁਕਮ ਅਖੀਰੀ ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਦੇਵੇ ਆਖ, ਦੁਹਰੌਣ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। ਜਾਂ ਅੜੀਜ਼ ਬਣੋ ਜਾਂ ਗੁਸ਼ਟਾਖ, ਅਥਥ ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕਦਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਜਾਂ ਜਨਮ ਕਰਮ ਭੋਗੋ ਜਾਂ ਕਰਾ ਲਾਂ ਮਾਫ਼, ਬਾਰੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਰਾਈਆ। ਨਵੇਂ ਸਮਮਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਿਖ ਲਾਂ ਜਾਚ, ਧਾਰਕ ਬਣ ਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ। ਨਾ ਤਹ ਪੂਰਨ ਰਿਹਾ ਨਾ ਤਹ ਪੂਰਨ ਵਾਲੀ ਬਾਤ, ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਬਣਿਆ ਨਾ ਨਾਰ ਕਮਯਾਤ, ਕੁਲਖਣੀ ਹੋ ਨਾ ਮੁਖ ਭੁਵਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਆਂਦੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਤਹੋ ਗੁਸਾਈਆ। ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਕਿਸੇ ਬਚਨ ਵਿਚਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਜਵਾਬ, ਜੁਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਹਲਾਂ ਬੇਨਨੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪਲਲਾ ਲਾਂ ਛੁਡਾਈਆ। ਹੁਣ ਰੈਹਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਅੰਦਰੋਂ ਆਹਲਾ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਕਹੋ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਚਚਾ ਕੈਹ ਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਫੌਲ ਕੇ ਸਭ ਦਾ ਕੇਖਣਾ ਤਾਕ, ਕਵਣ ਨੇਕ ਕਵਣ ਠਗ ਕਵਣ ਧਾਰ ਕਵਣ ਬਦੀ ਰਿਹਾ ਕਮਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖੋ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚ ਰੈਹਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਝਗੜਾ ਫਸਾਦ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਣੀ ਸਿਖਾਈਆ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ, ਸ਼ਬਦ ਅਗਮੀ ਦਏ ਆਵਾਜ਼, ਰਾਜ ਰਮਜ਼ ਨਾਲ ਖੁਲਾਈਆ। (੨੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੧)

੧੧) “ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਏ ਮੁਖ ਭੁਆਵਣਾ। ਨੇਹਕਲਕ ਕਲਕ ਨੌਅਂ ਲਗਾਵਣਾ।” (੧ ਸਾਵਣ ੨੦੦੯ ਬਿ੦)

੧੨) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਨਾ ਸਮਝੋ ਅਜਾਈ, ਬਿਨਾ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਕਾਰ ਨਾ ਕੋਏ ਭੁਗਤਾਈਆ।” (੨੩ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੭)

੧੩) “ਸਤਗੁਰ ਭੁਲਲਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਮੌਤ, ਜੀਵਨ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ।” (੧੯ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੪)

੧੪) “ਆਪਣਾ ਮਾਰ੍ਗ ਦਸ਼ਸ ਮਹੀਨ, ਰਾਹ ਇਕੋ ਦਿਤਾ ਕਖਾਈਆ। ਸਤਗੁਰ ਹੁਕਮ ਤੇ ਸਦਾ ਕਰੋ ਧਕੀਨ, ਭੁਲਲ ਵਿਚਚ ਭੁਲਲ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਈਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਡੀ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਾਲੀਮ, ਜਗਤ ਸਿਖਿਆ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਹਿਰਦੇ ਰਖੋ ਜ਼ਹਨ ਜ਼ਹੀਨ, ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ਦਏ ਸਮਝਾਈਆ। ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੋ ਗਮਗੀਨ, ਚਿੰਤਾ ਚਿਖਾ ਨਾ ਕੋਏ ਤਪਾਈਆ। ਪਧਾਰ ਮੁਹਵਤ ਵਿਚਚ ਰੈਹਣਾ

लीन, लिव अन्तर अन्तर लगाईआ । जोति जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, नेहकलंक नरायण नर, महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, लेखा पूरा करे सभ नर मदीन, मुद्दा आपणे हथथ रखाईआ ॥” (२२ ६१४)

१५) “साचा खेल गुरमुख मनमुख, हरि करते धार चलाईआ । दोहां विच्च इक्को सुख, श्री भगवान रोग सोग ना कोए सताईआ । जे सारे संत भगत बणा के गोदी लए चुक्क, लख चुरासी कायम रहण ना पाईआ । अंत नूँ सृष्टी जाए मुक्क, जूनी जून ना कोए भुवाईआ । एह प्रभ ने पैहलों सोची सोच, बिन भगतां नज़र किसे ना आईआ । बेशक सच्चखंड दवारे बैठा रहे ख़मोश, जन भगतां अठे पहर गीत गाए चाई चाईआ । गुर अवतार पीर पैग़ंबर इस दे विच्च सारे निर्देष, परम पुरख अकाल हुक्मे अंदर सारी खेल रचाईआ । जोति जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, करनी करता करतार कुदरत कादर वेखणहारा वेखे विग्से बेपरवाहीआ ॥” (१६ ५१३)

१६) “साचा हुक्म सुणो हरि संगत, सच्च सच्च समझाईआ । अगगे वेखणा नहीं कोई पंडत, किस्मत हथथ ना किसे फड़ाईआ । सीस निवाउणा नहीं किसे संत, जो विद्या ढोले गाईआ । आसा रक्खणी नहीं स्वर्ग जन्नत, बहिशत कम्म किसे ना आईआ । पिछला ढोला नहीं गौणा मन्नत, पूजा पाठ ना कोए जणाईआ । पुरख अकाल मनौणा इक्को कंत, जो गुर अवतार पैग़ंबरां रिहा पहुंचाईआ । जिस दी महिमां सदा अनंत, बेपरवाह बे परवाही विच्च समाईआ । सो सभ दी मेटे चिंत, दुखां डेरा ढाहीआ । जोति जोत सरुप हरि, आप आपणी किरपा कर, भेव अभेदा दए खुलाईआ ॥” (१ चेत शै० सं० ४)

१७) “जेहडे कैहदे सानूँ मिल्या नेत्र ज्ञान, बिन ज्ञान तों ज्ञान बणाईआ । धोखा करदे नाल श्री भगवान, जीवां जन्तां रहे भुलाईआ । उनां दा लेखा चुक्कणा आण, आनन फानन करे सफ़ाईआ । शूकर जून उनां नूँ करनी पए परवान, सिर सके ना कोए उठाईआ । एह वी खेल मेहरवान, जो मिहर कर के भगतां दी झोली पाईआ । गुरमुखो प्रभ नाल बणयो ना कोई बेईमान, अंदरो कूड़े ते बाहरों दिओ सफ़ाईआ । इस तो अगगे झूठी चलण नहीं दे णी कोई दुकान, ताले घर घर देणे लगाईआ । भुल्ल ना जाणा सुण के फ़रमाण, जेहडा भुल्ले ओसे नूँ मिले सज्जाईआ ॥” (५ जेठ शै० सं० १)

१८) “जेहडे रसना जेह्हा तेरे सिफ़त दी पढ़ के किताब, आपणा नाम रहे वडिआईआ । सृष्टी नूँ चढ़ादे जाण चप्पू जहाज, चप्पू आपणा नाम लगाईआ । अंत अखीरी ओहनां दा खोलू दे पाज, परदा रहण कोए ना पाईआ । बिन हरिनामे खाली करदे लाश, साढे नौ

ਕਕਤ ਸੁਹਾਈਆ । ਮਾਧਾ ਮਮਤਾ ਵਾਲੀ ਕੇਖ ਕੇ ਖਾਹਿਸਾ, ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਦਸ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਜਨਮ ਤੈਨੂ ਕਰ ਨਾ ਸਕਣ ਤਲਾਸਾ, ਲਭਭਯਾ ਹਥਥ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਕਟੌਣਾ ਮਾਸ, ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਬਣਾਈਆ । ਜਮ ਦੀ ਪੌਣੀ ਗਲ ਵਿਚਚ ਫਾਂਸ, ਰਾਏ ਧਰਮ ਹਥਥ ਫਡਾਈਆ । ਸਭ ਨੂੰ ਭੁਭਲ ਜਾਏ ਸੁਰਾਹੀ ਪੈਮਾਨਾ ਗਲਾਸ, ਗਲਾਫ ਤਨ ਦਾ ਦੇਣਾ ਬਦਲਾਈਆ । ਕੇਖੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਤੇ ਮੇਹਰ ਵਿਚਚ ਆ ਕੇ ਨਾ ਕਰੀਂ ਮਾਫ, ਗੁਸਤਾਖਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਭੁਗਤਾਈਆ । ਜੇ ਹੜਾ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਕਰ ਨਾ ਸਕਧਾ ਅਦਾਬ, ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਛਤਰ ਝੁਲਾਈਆ । ਭੁਨ੍ਹ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਕਬਾਬ, ਸਲਾਖਾਂ ਉਤੇ ਚਢਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮਿਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਊਠਾਈਆ ।” (੧੮-੫੭੧)

੧੯) “ਜੇ ਕੋਈ ਕਰੇ ਤੇਰੀ ਰੀਸ, ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚ ਦੇ ਭੁਵਾਈਆ । ਨਾ ਕੋਈ ਕਲਮਾ ਯਾਦ ਰਹੇ ਹਦੀਸ, ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੇਣਾ ਭੁਲਾਈਆ । ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਚਾਰ ਯੁਗ ਅਗਲੇ ਜਾਣ ਬੀਤ, ਫੇਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਚੁਰਾਸੀ ਚੁਰਾਸੀ ਜਾਮੇ ਜਾਮੇ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਵਿਚਚ ਕੀਟ, ਪਤਾਂਗਿਆਂ ਵਿਚਚ ਪਰ ਨਾ ਕੋਏ ਲਗਾਈਆ । ਸਾਫ ਬੁਢੀ ਰਹੇ ਕੋਈ ਨਾ ਅਤੀਤ, ਨੇਤ੍ਰਹੀਣ ਦੇਣੇ ਜਣਾਈਆ । ਦੁਖਾਂ ਵਿਚਚ ਮਾਰਦੇ ਰਹਣ ਚੀਕ, ਸਾਂਤਕ ਸਤ ਨਾ ਕੋਏ ਕਰਾਈਆ । ਸਤਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਵਾਪਰ ਕਲਜੁਗ ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹਣ ਤੁਝੀਕ, ਬਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਨ ਇਕਕੋ ਤੇਰੇ ਵਿਚਚ ਤੌਫੀਕ, ਤਾਰੀਫ ਆਪਣੀ ਦੇਣੀ ਸਮਯਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਜਣਾਈਆ ।” (੧੯ -੮੯੪)

੨੦) “ਜੋ ਪਢਦਾ ਰਿਹਾ ਨਾਲ ਮਸਲਾ, ਜਿਹਾ ਨਾਲ ਸੁਣਾਈਆ । ਤਸ ਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਯਾ ਅਸਲਾ, ਅਸਲੀਧਤ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ ਸਮਯਾਈਆ । ਤਹ ਖਰ ਦੀ ਜੂਨੇ ਪਏ ਨਸਲਾ, ਪੀਠ ਭਾਰ ਊਠਾਈਆ । ਸਾਚਾ ਮਿਲੇ ਕੋਈ ਨਾ ਵਸਲਾ, ਮਹਬੂਬ ਅੰਗ ਨਾ ਕੋਏ ਲਗਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰ ਆਪ ਸਮਯਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੨੧) “ਜੋ ਰਸਨਾ ਪਢ੍ਹ ਪਢ੍ਹ ਦਸ਼ਸਦੇ ਰਹੇ ਜਗਗ, ਅਮਲ ਆਪਣਾ ਨਾ ਕੋਏ ਕਮਾਈਆ । ਤਹ ਜੂਨਾਂ ਵਿਚਚੋਂ ਜੂਨ ਭੋਗਣ ਕਗਗ, ਕਾਗਾਂ ਵਿਚਚ ਤਹ ਕਾਗ ਜੋ ਵਿ਷ਟੇ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ । ਢੋਰਾਂ ਦੇ ਖਾਵਣ ਹਛੁ, ਚਮਮ ਦੂ਷ਿਟ ਚਰਮ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ । ਪਫ਼ਿਆ ਲਿਖਿਆ ਏਥੇ ਜਾਣਾ ਛਛੁ, ਬਿਨ ਸਤਗੁਰ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ਼ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੇਖਾ ਜਾਣੇ ਥਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੨੨) “ਜੋ ਰਸਨਾ ਪਢ੍ਹ ਪਢ੍ਹ ਦਸ਼ਸਦੇ ਰਹੇ ਗੀਤ, ਬਤੀ ਦੰਦ ਚਤਰਾਈਆ । ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਮੀਤ, ਭਰਮੇ ਭੁਲਲੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਈਆ । ਸੋ ਅੰਤਮ ਨੀਚਾਂ ਵਿਚਚੋਂ ਨੀਚ, ਕੁਕਰਮੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਸਾਚੇ ਦਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਭੀਖ, ਮਿਛਧਾ ਨਾਮ ਨਾ ਕੋਏ ਪਾਈਆ । ਧਰ ਭੁਨ੍ਹੇ ਤਪਰ

ਸੀਰਖ, ਕਬਾਬ ਸੋਹਣਾ ਦਏ ਬਣਾਈਆ । ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਐਨਾਂ ਦੀ ਨਿਕਲੇ ਚੀਕ, ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਜਾਣ ਕੁਰਲਾਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਾਹਿਬ ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀ ਆਪ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਿਸਦੀ ਸਦਾ ਤਡੀਕ, ਨਿਜ ਘਰ ਆਪਣਾ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ । ਬਾਕੀ ਸਭ ਦੀ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰੀਤ, ਲਗਗੀ ਤੋਡ੍ਹ ਨਾ ਕੋਏ ਨਿਭਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਡ
੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੨੩) “ਜੂਠ ਝੂਠ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਆ ਸਾਥ, ਠਗੀ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਕਮਾਈਆ । ਤਹ ਜਨਮ ਭੁਆਂਵਾਂ ਗੀਦ ਗਾਦ, ਘੋਗੜ ਰੂਪ ਵਟਾਈਆ । ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਫਿਰ ਪੁਚਛ ਨਾ ਸਕੇ ਕੋਏ ਹਿਸਾਬ, ਛੁਡਾਵਣ ਵਾਲਾ ਨੇਡੇ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੂਡ੍ਹ ਕੁਡਿਆਰ ਦੇ ਬਾਗੀਚੇ ਲਾਏ ਬਾਗ, ਤਿੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਡ ਦਿਆਂ ਤਖਡਾਈਆ । ਜੇਹੜੇ ਹਰਿ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਲੌਦੇ ਰਹੇ ਦਾਗ, ਨੇਤਰ ਲੋਚਨ ਨੈਣਾਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਤਕਾਈਆ । ਤਿੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੂਨ ਭੁਆਵਾਂ ਕਾਗ, ਵਿ਷ਟਾ ਮੁਖ ਵਿਚਚ ਟਿਕਾਈਆ । ਕੂਡੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸਵਾਦ, ਚਾਰੋਂ ਕੁੱਟ ਦੈਹ ਦਿਸਾ ਦਿਆਂ ਭੁਵਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੇਖਾ ਚੁਕਾਵੇ ਖਾਧਾ ਮਾਸ, ਨਾਡੀ ਨਾਡੀ ਦਏ ਤੁਡਾਈਆ । ਪੱਂਜ ਜੇਠ ਕਹੇ ਮੈਨੂ ਲਾਹ ਲੈਣ ਦਿਤ ਚਾਅ, ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਦਿਆ ਰਿਹਾ ਕਮਾਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧਾ ਸੂਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧੀ ਗਾਂ, ਗਾਹਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਵਾਂ ਬਣਾਈਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਮਾਤਾ ਦਿਆਂ ਬਣਾ, ਜੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਵਿਚਚ ਭੁਵਾਈਆ ।” ੧੮-੫੭੦-੫੭੨)

੨੪) “ਸੱਤ ਰੰਗ ਕੈਹਣ ਗੁਰਮੁਖੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸਚਚ ਪ੍ਰੀਤ, ਮੈਨੂ ਦਿਆਂ ਜਣਾਈਆ । ਤਹ ਰਹੇ ਨਾ ਸਾਂਗਤ ਬੀਚ, ਪਲਲੂ ਜਾਏ ਛੁਡਾਈਆ । ਸੋਹੌਂ ਰਸਨ ਨਾ ਗਾਏ ਸੁਹਾਗੀ ਗੀਤ, ਢੋਲਾ ਧੁਰਦਸਗਾਹੀਆ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਬਰਖੀਸ਼, ਤਹ ਮੁਖਡਾ ਲਾਓ ਭੁਵਾਈਆ । ਫਿਰ ਵੀ ਜਾਨਦਿਆਂ ਦੀ ਦੇਵੇ ਠੋਕ ਪੀਠ, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਕਹ ਕੇ ਦਏ ਸੁਣਾਈਆ । ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤਕਧਾ ਠੀਕ, ਠਾਕਰ ਨਾਲੋਂ ਹੋਈ ਜੁਦਾਈਆ ।” (੨੧-੨੧੪)

੨੫) “ਕਤਕ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਕੇਖਣਾ ਘੋਲ, ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਦੇਣੀ ਸਜ਼ਾਈਆ । ਸਤ ਸੁਹੇਲੇ ਸਚਚ ਕਰੋਲ, ਵਰ ਲਿਆਂ ਵਿਚਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਛੂਈਆ । ਗੁਰਮੁਖੇ, ਬਚਨ ਬਚਚਾਯਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਜਾਣਿਐ ਜਗਤ ਮਖੌਲ, ਮਸਖਵਾ ਰੂਪ ਨਾ ਕੋਏ ਬਣਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਦੇ ਪਰਦੇ ਦੇਣੇ ਫੋਲ, ਚਾਰ ਕੁੱਟ ਖੋਜ ਖੁਜਾਈਆ । ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚੋਂ ਰਖਣੇ ਤਹ ਨਰੋਲ, ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਵੈਰ ਨੂੰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ । ਬਾਕੀ ਧਰਤ ਮਾਤ ਧੌਲ ਦੀ ਸੁਆ ਕੇ ਗੋਦ, ਧੌਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਲੈਣੇ ਢਾਹੀਆ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਣੁ ਭਗਵਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਣਾ ਕੋਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁਲ ਲਿਆ ਬਣਾਈਆ ।” (੧ ਕਤਕ ਸ਼ੈ੦ ਸੱ੦ ੧)

੨੬) ਰਾਓ ਰਂਕ ਸਾਰੇ ਕਰੋ ਵਿਚਾਰ, ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾ ਆਪ ਜਣਾਂਧਦਾ । ਕੂਡੀ ਕਿਰਿਆ ਛੁੜ੍ਹੇ ਵਿਹਾਰ, ਸਚਚ ਸੁਚ ਇਕ ਵਖਾਂਧਦਾ । ਇਕ ਦਰ ਇਕ ਘਰ ਬੈਹ ਕੇ ਕਰੋ ਪਧਾਰ, ਵੜ੍ਹ ਛੋਟਾ ਨਜ਼ਰ

ਕੋਏ ਨਾ ਆਂਧਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਭੁਲ ਹੋ ਜਾਏ ਆਪਣੀ ਭੁਲ ਕਹੋ ਪੁਕਾਰ, ਪੜਦਾ ਊਪਰ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਂਧਦਾ। ਮਨਮੁਖ ਹੋ ਨਾ ਬਣੋ ਗਵਾਰ, ਜਗਤ ਖੁਵਾਰੀ ਚਾਰੋਂ ਕੁਟੁ ਆਪ ਜਣਾਂਧਦਾ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦਿਸ਼ਾ ਸਭ ਦੀ ਆਪ ਬਦਲਾਂਧਦਾ।

ਜੇ ਕੋਈ ਕੇਖੇ ਹਾਲ ਸਮਾਜਕ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈਆ। ਲੜਨ ਭਿੜਨ ਦੀ ਪੈ ਗੰਡਾ ਆਦਤ, ਦਿਵਸ ਰੈਣ ਕਰਨ ਲੜਾਈਆ। ਗੁਰੁਦੁਆਰੇ ਮੰਦਰ ਛੜ੍ਹ ਇਬਾਦਤ, ਸਿਆਸ਼ ਰਾਣੀ ਬੈਠੇ ਘਰ ਪਰਨਾਈਆ। ਆਪਾ ਚੀਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੇ ਸ਼ਨਾਖਤ, ਆਪਣਾ ਪੜਦਾ ਨਾ ਕੋਏ ਤਠਾਈਆ। ਜਿਧਰ ਕੇਖੋ ਕੂੜੀ ਲਾਅਨਤ, ਕਲਜੁਗ ਡੌਰੂ ਡੱਕ ਰਿਹਾ ਵਾਈਆ। ਸਤਗੁਰ ਸਭ ਨੂੰ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਮਮਾਨਤ, ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੱਕਾਰ ਹੋਏ ਨਾ ਕਦੇ ਹਲਕਾਈਆ। ਸਤਗੁਰ ਭੁਲਲਿਆਂ ਭਰੇ ਨਾ ਕੋਏ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਬਰੀਖਾਨਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਠਗਾਂ ਚੋਰਾਂ ਧਾਰਾਂ ਫੜਨ ਨੂੰ ਹਰਿ ਬਣਾਈ ਅਦਾਲਤ, ਪੁਲਿਸ ਜਗਦੀਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਸਿਖ ਹਰਿਜਨ ਹਰਿਭਗਤ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਾਰੇ ਕਰੋ ਰਫ਼ਾਕਤ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੋ ਸਰਬ ਲੋਕਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਤੱਤੇ ਕਦੇ ਨਾ ਆਵੇ ਆਫ਼ਤ, ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣ ਕੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਧਾਈਆ। ਆਪਣੇ ਸਜ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਕਰੋ ਮੁਖਾਤਬ, ਸਚਚ ਸਨੇਹਡਾ ਦਿਓ ਸੁਣਾਈਆ। ਆਪਣੇ ਝੱਥ ਦੇ ਬਣੋ ਤਾਲਬ, ਫੂਥਿ ਆਪਣੀ ਪੜਦਾ ਲਾਹੀਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਚਚ ਸਦੰਸਾ ਸੂਝ ਸਬਾਈ ਇਕਕੋ ਇਕ ਜਣਾਈਆ। (੨੭ ਭਾਦਰੋ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੨੭) “ਜਨ ਭਗਤੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਕੂਡ ਕੁਡਿਆਰਾ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਸ਼ਰਅ ਸਚਚ ਦੀ ਸਚਚ ਨਾਲੋ ਤੁਝਾਈਆ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਤਗੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਭੁਲਲਿਆਂ ਚੁਗਸੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਾਏ ਭੁਗਤਾਨ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਏ ਛੁਡਾਈਆ। (੨੩-੨੮੭)

੨੮) “ਗੁਰਸਿਖ ਮਨਨਾ ਗੁਰ ਕਾ ਕੈਹਣਾ, ਭੁਲ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਈਆ। ਸਾਧ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਚ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹਣਾ, ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ਵਖਾਈਆ। ਗੁਰ ਚਰਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਾਚਾ ਗਹਣਾ, ਜਗਤ ਸ਼ਿਂਗਾਰ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ।” (੧੦-੧੩੪)

੨੯) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਦ ਪ੍ਰੇਮ ਪਧਾਰ ਦਾ ਭੁਖਾ, ਨਿਤ ਨਵਿਤ ਰਾਹ ਰਿਹਾ ਵਖਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖੋ ਗੁਰਸਿਖੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਰ ਲਾਓ ਮਤਾ, ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਂਗੀ ਸਾਂਗ ਨਾ ਕੋਈ ਰਲਾਈਆ।” (੧੬-੩੫੬)

੩੦) “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਇਕ ਜੀਰੋ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਕ, ਤਨਾਂ ਚਿਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਬਣੇ ਕੋਈ ਨਾ ਸਿਕਖ, ਭਾਂਵੋਂ ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਸ਼ਸਤਰ ਸਿਮਰਤ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਗਏ ਲਿਖ, ਲਿਖਿਆਂ ਪਛਿਆਂ ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ।” (੨੧-੭੧)

੩੧) “ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਿਆਂ ਪੰਜ ਤਤ ਕਾਧਾ ਮਾਟੀ ਪੁਤਲਾ ਫੇਰ ਬਣਦਾ ਸਿਖ, ਸ਼ਿਸ਼ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਵਟਾਈਆ ।” (੧੯-੨੬੩)

੩੨) “ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਰੇ ਨਾ ਕੋਈ ਧੋਖਾ, ਸਚਚ ਸੁਚਚ ਇਕ ਸਮਯਾਈਆ । ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚੋਂ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਕੂੰਡੀ ਕਿਰਿਆ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਥੋਥਾ, ਹੋਛੀ ਮਤਤ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡਿਆਈਆ ।” (੧੫-੮੧)

੩੩) “ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਾ ਪਹਲੇ ਤੋਲ ਕੇ, ਫਿਰ ਬਣ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਚੇਰਾ । ਸਚਚ ਰਸਨਾ ਬਚਨ ਬੋਲ ਕੇ, ਗੁਰਸਿਖ ਭੁਲ ਨਾ ਜਾਏ ਮੇਰਾ । ਸਾਚਾ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭ ਖੋਲ ਕੇ, ਮਦ ਮਾਸ ਨਾ ਆਵੇ ਨੇਰਾ । ਪ੍ਰਭ ਮਾਰੇ ਜਗਤ ਵਰੋਲ ਕੇ, ਭੰਗ ਕਰੇ ਬਚਨ ਜਨ ਕੇਰਾ ।” (੧੫ ਚੇਤ ੨੦੦੮ ਬਿ੦)

੩੪) “ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਨਾਲ ਕਰੋ ਪਧਾਰਾ, ਸਾਚੀ ਰੀਤੀ ਇਕ ਚਲਾਂਧਾ ।” (੨੧ ਵਿਸਾਖ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੩੫) “ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜੋ ਮਾਧਾ ਰਹੇ ਲਪਟਾਏ । ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜੋ ਤ੃ਢਣਾ ਭੁਖ ਵਧਾਏ । ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜੋ ਜਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇਸਕਾ ਰੂਪ ਵਟਾਏ । ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਗੁਰ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਚ ਤੱਚਾ ਬਹ ਬਹ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਾਏ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਏਕਾ ਤਤ ਰਿਹਾ ਸਮਯਾਏ ।

ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜਿਸ ਆਤਮ ਅੰਤਰ ਨਾ ਇਕ ਧਿਆਨ । ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜਿਸ ਮਨ ਭਰਿਆ ਮਾਣ ਅਭਿਮਾਣ । ਗੁਰਸਿਖ ਤਹ ਨਾ ਆਖਿਏ, ਜੋ ਮਾਂਗੇ ਪੀਣ ਖਾਣ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਆਪੇ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਸਚਚ ਪਛਾਣ । (੧੦—੩੫)

੩੬) “ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਚਾ ਜਾਣਿਏ, ਜੋ ਭਾਣਾ ਮਨੇ ਕਰਤਾਰ । ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਚਾ ਜਾਣਿਏ, ਜੋ ਨਾਤਾ ਤੋਡੇ ਜਗਤ ਸੰਸਾਰ । ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਚਾ ਜਾਣਿਏ, ਗੁਰ ਚਰਨ ਧੂੰਡੀ ਕਰੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ । ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਚਾ ਜਾਣਿਏ, ਗੁਰ ਨਾਂਅਂ ਕਰੇ ਅਧਾਰ । ਗੁਰਸਿਖ ਸਚਚਾ ਜਾਣਿਏ, ਗੁਰ ਅਮੂਰ ਮਾਂਗੇ ਅਮਰ ਭੰਡਾਰ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਦੇਵਣਹਾਰ ।” (੧੦-੩੫)

੩੭) “ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕਹੇ ਮਾੜਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਪਧਾਰ ਵਿਚਚ ਇਕ ਦ੍ਰੂਜੇ ਨੂੰ ਲਾਂਗੇ ਸਮਯਾਈਆ । ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਇਕਕੋ ਲਾੜਾ, ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਅਗਮਮ ਅਥਾਹੀਆ ।” (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈ੦ ਸੌ੦ ੭)

੩੮) “ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਕਹਰ ਕਮਾਏ । ਅੱਕੜਾ ਘੋੜਾ ਲੰਕੜਾ ਮਸਾਣ ਬਣ ਜਾਏ । ਸ਼ਦੋਣ ਮਾਈ ਪੌਣ ਦਰ ਧਕਕੇ ਖਾਏ । ਕਿਂਗਰੇ ਕਿਂਗਰੇ ਗੁਰ ਮਰਦਾਂ ਵਜਾਏ । ਮਾਈ ਗੈਰਜਾਂ ਸਿਰ ਖੇਹ ਪਵਾਏ ।” (੧ ਵੈਸ਼ਾਖ ੨੦੦੭ ਬਿ੦)

੩੯) “ਏਕਾ ਧਾਮ ਏਕਟੁੰ ਬੈਹਣਾ, ਦੋਏ ਸੂਰਤੀ ਏਕਾ ਜੋਤ ਜਗਾਂਧਦਾ । ਗੁਰ ਸਾਂਗਤ ਗੁਰ ਮਨਣਾ ਕੈਹਣਾ, ਦੇ ਮਤ ਆਪ ਸਮਝਾਂਧਦਾ । ਕਲਜੁਗ ਮਾਧਾ ਵਿਚਚ ਨਾ ਵੈਹਣਾ, ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਰ ਕਰਾਂਧਦਾ ।”

੪੦) “ਗੁਰਸਿਖ ਨਾ ਦੁਪਡ਼ ਦੌੜਾ, ਪ੍ਰਭ ਏਕਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਯਾ । ਦੇਹੀ ਚਲੇ ਕੋਹੜਾ, ਸਾਧ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਚ ਜਿਸ ਜਨ ਹੁਕਾਰ ਰਖਾਯਾ । ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਨਾ ਨਿਭੇ ਤੋੜਾ, ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਅਧਵਿਚਚਕਾਰ ਰਖਾਯਾ । (੬ ਵੈਸ਼ਾਖ ੨੦੦੯ ਬਿ੦)

੪੧) “ਸਿਕਖੀ ਸੋ ਪਰਵਾਨ, ਜਿਨਾਂ ਸਿਖਿਆ ਸਤਗੁਰ ਭਾਈਆ । ਸੋ ਸਿਕਖੀ ਕੂੜ ਨਿਸਾਨ, ਦੁਰਮਤ ਮੈਲ ਨਾ ਸਕੇ ਧੁਆਈਆ । ਰਸਨਾ ਜਿਛਾ ਕਰਨ ਜਾਨ, ਹਿਰਦੇ ਹਰਿ ਨਾ ਕੋਏ ਵਸਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਅਨੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਆਣ, ਸੋ ਸਿਖ ਰੂਪ ਵਡ੍ਹਾਈਆ ।” (੧੩-੮੦੫)

੪੨) “ਸਿਖ ਨਾਲ ਸਿਖ ਲਾੜੇ ਹੋਏ ਗਵਾਰ, ਅਮ੃ਤ ਰਸ ਨਾ ਕੋਏ ਚਖਾਈਆ । ਜਗਤ ਦੁਹਾਗਣ ਨਾਰ ਵਿਭਚਾਰ, ਜੋ ਬੈਠੀ ਕਾਂਤ ਭੁਲਾਈਆ ।” (੦੯-੭੭)

੪੩) “ਜੇਹੜਾ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਦਿਸੇ ਨਾ ਸਿਕਖਾ, ਸਿਕਖ ਸਤਗੁਰ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਏ ਸਮਾਈਆ ।” (੨੪ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਡੂ ਸੱਡੂ ੭)

੪੪) “ਸਾਚੀ ਮਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਮਨਤ, ਏਕਾ ਏਕ ਦਿੜਾਯਾ ।” (੦੭-੩੮੫)

੪੫) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨਾ ਜਾਨ, ਦੂਜੀ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਏ ਪਢਾਈਆ ।” (੧੯-੧੮੩)

੪੬) “ਕੇਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਦਾ ਬਣਯੋ ਨਾ ਕਦੇ ਕਸਾਈ, ਏਹ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀ ਰੀਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਚਲੀ ਆਈਆ ।” (੨੬ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੂ ਸੱਡੂ ੧੦)

੪੭) “ਗੁਰਸਿਖ ਨਾ ਹੋਏ ਠਗ ਚੋਰ ਧਾਰ, ਦੂਜਾ ਧਨ ਨਾ ਕੋਏ ਚੁਰਾਯਾ ।”
(੦੭-੩੮੫)

੪੮) “ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਸਾਰ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਨਾ ਜਾਣਾ ਹਾਰ, ਜਿਤ ਹਾਰ ਹਰਿ ਆਪਣੇ ਹਥਥ ਰਖਾਈਆ ।”
(੧ ਕਤਤਕ ੨੦੧੮ ਬਿ੦)

੪੯) “ਗੁਰਸਿਖ ਸੋ ਜਿਸ ਕਰਮ ਵਿਚਾਰਧਾ ।” (੨੦ ਜੇਠ ੨੦੦੭ ਬਿ੦)

੫੦) “ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੋਂ ਜੇਹੜੇ ਕੇਹਲੇ, ਓਨਾਂ ਝਾਗੜੇ ਵਿਚਚ ਰਖਾਂਧਾ । ਅਚਰਜ
ਖੇਲ ਪਾਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭ ਖੇਲੇ, ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰ ਚਲਾਂਧਾ ।” (੧੪ ੧੭੦)

੫੧) “ਸਾਰੀ ਦੁਨਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜੀ ਸਿਕਖੀ ਚਾਂਗੀ, ਜੋ ਸਿਖਿਆ ਵਿਚਚ ਰਖਾਈਆ ।” (੧੯-
੨੯੩)

੫੨) “ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੂਰਾ ਕਹਿਏ ਸਾਂਤ, ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਸਰਨ ਸੇਵ ਕਮਾਂਧਾ ।” (੧੯-
੪੫੫)

੫੩) “ਗੁਰਸਿਖ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੇ ਭਾਣੇ ਚਲਲੇ । ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਚਚ ਵਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਭੂਪ ਹੈ,
ਕਲਾਂਜੁਗ ਬਿਲਲਾਏ ਸੂਲ ਨਾ ਹਲਲੇ । ਸਾਚਾ ਸਿਕਖ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਲ ਸਚਚਖਾਂਡ ਦਰ ਮਲਲੇ
।” (੧੩ ਚੇਤ ੨੦੦੮ ਬਿ੦)

੫੪) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਝੜ੍ਹ ਪਥਥਰ, ਪਾਹਨ ਸੀਸ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਵਾਈਆ ।”
(੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡ ਸਾਂ ੭)

੫੫) “ਸਚਚ ਦੁਵਾਰੇ ਦੇਵੇ ਸੋਝੀ, ਸਮਝ ਸਮਝ ਵਿਚਚੋਂ ਬਦਲਾਈਆ । ਉਸ ਦੇ ਹਥਥ ਵਿਚ ਸਭ
ਦੀ ਰੋਜੀ, ਰਾਜਕ ਰਿਜ਼ਕ ਰਹੀਮ ਨੂਰ ਅਲਾਹੀਆ । ਕੇਖਾਂ ਰੋਟੀ ਪਿਛੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਣਯੋ ਨਾ
ਦੋਖੀ, ਦੁਖਿਆਂ ਦਾ ਦੰਡ ਲੈਣਾ ਵੰਡਾਈਆ ।” (੧੦ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਡ ਸਾਂ ੪)

੫੬) “ਤੁਸੀਂ ਬੇਨੱਤੀਆਂ ਰੋੜ ਕਰੋ ਤੇ ਸਤਗੁਰ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅਗੇ ਇਕ ਅਰੜ, ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਸੁਣਾਈਆ। ਸਾਰਧਾਂ ਬੋਲਣਾ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਗਰਜ, ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਸੀਸ ਨਾ ਕਿਸੇ ਝੁਕਾਈਆ।”
(੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੫)

੫੭) “ਤੁਸਾਂ ਇਕ ਮਨਨਾ ਬਚਨ, ਬਿਨਾਂ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਤੋਂ ਸੀਸ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਵਾਈਆ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੫)

੫੮) “ਮੰਦਰ ਮਸ਼ਿਕ ਮਠ ਸ਼ਿਵਦਵਾਲੇ ਸੀਸ ਨਾ ਕਿਸੇ ਝੁਕਾਵਣਾ, ਕਾਧਾ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸਚਚਾ ਗੁਰੁਦਵਾਰ।”

੫੯) “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਥਥਰਾਂ ਇਛਾਂ ਕਾਗਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨਿਆਂ ਭਗਵਾਨ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿਆਂ ਸਜਾਈਆ।” (੧੮-੫੭੧)

੬੦) “ਸੀਸ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸੁਗੰਧ ਖਾਵਾਂ ਦੂਸਰ ਅਗੇ ਕਦੇ ਨਾ ਝੁਕੇ, ਜੇ ਲਥਥ ਜਾਵੇ ਸੀ ਨਾ ਕਦੇ ਸੁਣਾਈਆ।” (੨੨-੯੧੦)

੬੧) “ਸਤਗੁਰ ਦੀ ਇਕ ਗਲਲ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੇ ਨਾ ਤਹ ਢੁਬਕੇ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ, ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਤਹ ਇਕ ਗਲ ਏਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ, ਦੰਡਾਵਤ ਵਿਚ ਓਸੇ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ।” (੨੪-੭੯੫)

੬੨) “ਏਸ ਤੋਂ ਪਫ਼ਿਆਂ ਸੁਣਿਆਂ ਮਾਰ੍ਗ ਮਿਲਦਾ ਜਿਥੇ ਮਿਲੇ ਪੁਰਖ ਸਮਰਥ, ਓਸ ਮੰਜਲ ਚਢ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖੇ ਦਰਸਨ ਲੈਣਾ ਪਾਈਆ। ਜੇ ਐਂਵੇਂ ਖਾਲੀ ਟੇਕੀ ਜਾਓ ਮਥ, ਮਥੇ ਟੇਕਧਾਂ ਹਥ ਕੁਛ ਨਾ ਆਈਆ।” (੨੪ ਅਸ਼ੁ ਸ਼ੈਂਡ ਸਂ ੫)

੬੩) “ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਕਹਿਏ। ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਸੋਹੌਂ ਸ਼ਬਦ ਗੁਣ ਗਾਈਏ।” (੦੧-੧੩੮)

੬੪) “ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਵਣੀ ਵਣੀਆਈ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਰਲ ਮਿਲ ਬੈਹਣਾ ਭੈਣਾ ਭਾਈ, ਨਾ ਬਣਨਾ ਜੀਵ ਗੱਵਾਰ ਹੈ।” (੦੪ ੯੫)

६५) “धन्दयां विच्च गाओ जस, बन्दयां विच्चों बंदगी इक्को भाईआ। गन्दयां विच्चों पिच्छे जाओ हट्ट, पल्लू आपणा आप छुडाईआ। मन नीवां कर के जाओ छठ, छठयाँ लज्जआ कोए ना आईआ। माणस देही साचा सौदा दमड़े लओ वट्ट, काची माटी अंत कम्म किसे ना आईआ।” (१४-४१६)

६६) “प्रभू मिलण दा नहीं वेहल, तिस दा धन्दा कम्म किसे ना आया।” (१४-२५९)

६७) “संगत साची जाणिए, जिस अंतर हरि निवास। संगत साची जाणिए, जिस आत्म सच्च धरवास। संगत साची जाणिए, जिस प्रभ मिलण दी आस। संगत साची जाणिए, जिस देवे दरस पुरख अबिनाश। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, आपे खेले खेल तमाश।”

६८) “संगत साची जाणिए, आत्म अंतर रंग। संगत साची जाणिए, घर वेखे सेज पलँग। संगत साची जाणिए, घर सुणे नाद मरदंग। संगत साची जाणिए, आपणा दवारा आपे जाए लंघ। संगत साची जाणिए, अठु पहर रहे परमानंद। संगत साची जाणिए, जिस सतगुर सुणाए सुहागी छंद। संगत साची जाणिए, जिस अंत ना आए कंड। संगत साची जाणिए, जो वसे ऊपर ब्रह्मंड। संगत साची जाणिए, जित आत्म होए ना रंड। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, सद वसे संगत संग।” (१०-८२५)

६९) “हरि संगत मेला इक घर, घर साचे वज्जे वधाईआ। पुरख अबिनाशी मिले हरि, गृह मंदर फेरा पाईआ। इक दूजे नाल क्यो रहे लड़, मनमत करे लड़ाईआ। गुर शब्द डोरी लओ फड़, मनमती दिओ तजाईआ। साचे पौड़े जाओ चढ, सतगुर नानक गया समझाईआ। जीवन्दआं ही जाओ मर, मरनी इक्को इक दरसाईआ। आपणी सुरती शब्द डोरे लउ फड़, मन वासना उठ ना दैह दिश धाईआ। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, गुरमत इक वखाईआ।” (१४-१७०)

७०) “हरि संगत तेरा एका धर्म, एका रूप वखान्या।” (०७-४९-५०)

७१) “हरि संगत तेरा प्यार हरि पी पी रज्जणा, आपणी तृष्णा भुख मिटाईआ।” (०७-३१३)

੭੨) “ਸਰਗੁਣ ਸਾਂਗਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋਤ, ਨਿਰਵੈਰ ਨਿਰਵੈਰ ਆਪ ਰਖਾਈਆ । ਕਾਧਾ ਬਣਧਾ
ਕਿਲਾ ਕੋਟ, ਅੰਦਰ ਲੁਕਧਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ ।” (੧੦-੧੯੨-੧੯੩)

੭੩) “ਸਾਚਾ ਅਮੂਤ ਹਰਿ ਵਰਤਾਏ, ਅਮੂਤ ਬਰਖਾ ਲਾਈਆ । ਅਮੂਤ ਨੀਰ ਆਪ ਹੋ ਜਾਏ, ਗੁਰਮੁਖ
ਦੁਧਥਾ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ । ਗੁਰਮੁਖ ਦੁਧਥਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਏ, ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਨੀਰ ਦਿਸ ਨਾ ਆਈਆ । ਜੋਤੀ
ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਧਰ, ਹਾਡ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਏਕਾ ਰੰਗ ਰਂਗਾਈਆ ।”
(੦੭-੩੧੪)

੭੪) “ਗੁਰਾਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਪੈਂਗਾਬਰਾਂ ਦੀ ਜਗਹ ਘਰ ਘਰ ਆਪਣੇ ਬਚਚਿਆਂ ਦੀ ਮਨੌਣ ਡੈਹ ਪੈਣ ਬਰਸੀ,
ਸਾਧ ਸਾਂਗ ਤੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਜਾ ਕੇ ਪਕਵਾਨ ਲੈਣ ਖਾਈਆ । ਐਦੂ ਕਵੜੀ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਣੀ ਗਰਕੀ,
ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਜਗਹ ਮਲ ਮੂਤਰ ਵਾਲੇ ਬਚਚੇ ਘਰ ਵਿਚਚ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਲੈਣ ਬਣਾਈਆ । ਇਹ
ਖੇਲ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਤੇ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਕਲਾ ਹੋਣੀ ਚਢ੍ਹਦੀ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏਹ ਮਨਮਤ ਦੇਣੀ
ਟਿਕਾਈਆ ।” (੨੪ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੪)

੭੫) “ਗੁਰ ਸਾਂਗਤ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ, ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਆਪ ਸਮਯਾਂਧਦਾ । ਏਕਾ ਦਿਵਸ ਸਤਾਰਾਂ ਹਾਡਾ,
ਸ਼ਬਦੀ ਸ਼ਬਦ ਉਪਯਾਂਧਦਾ ।” (੮-੧੪੬)

੭੬) “ਗੁਰਸਿਖ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਥਥ ਜੋੜ ਕਰੋ ਨਾ ਮਿਨਤ, ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਡਿਆਈਆ । ਗੁਰ ਕਾ
ਸ਼ਬਦ ਭੁਲਲ ਕਰੋ ਨਾ ਝਲਲਤ, ਕੂੜੀ ਲਿਵ ਨਾ ਕੋਏ ਜਣਾਈਆ ।” (੧੪-੭੮੫)

੭੭) “ਆਪ ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਮਿਟਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਢੋਲੇ ਰਿਹਾ ਗਾਈਆ । ਸਿਧਥਾ ਸਾਖਾਤ ਮਿਲਿਆ ਆ
ਕੇ ਆਪ ਖੁਦਾ, ਪਰਮਾਤਮ ਆਤਮਾ ਜੋੜ ਜੁੜਾਈਆ । ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿ਷ਟ ਨੂੰ ਆਖੋ ਠੋਕ ਵਜਾ, ਆਧਾ
ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਜੇ ਕੋਈ ਆਖੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੁਦਾ, ਇਹ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਆ । ਕਿਧੋਂ ਤੁਸੀਂ ਓਸ ਤੋਂ ਹੋਏ
ਫਿਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਫਿਕਰਾ ਸਾਰੇ ਰਹੇ ਗਾਈਆ । ਅਗੇ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਜੁਦਾ, ਮਾਤ ਗਰ੍ਬ ਨਾ ਫੇਰ ਵਖਾਈਆ ।
੨੨ ਫਗਣ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੭੮) “ਹੋਕਾ ਦੇ ਦਿਤ ਥਾਂ ਥਾਂ, ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮ ਆ ਗਿਆ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਹੋ
ਜਾਓ ਜੇਹੜੇ ਖਾਂਦੇ ਸੂਰ ਗਾਂ, ਸਭ ਦੀ ਕਰਨੀ ਸਫ਼ਰਾਈਆ । ਮਾਤਲੋਕ ਵਿਚਚ ਤੁਝੁਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਵਿ਷ਟਾ
ਫੋਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਁ, ਹੱਸ ਰੂਪ ਗੁਰਮੁਖ ਲੈਣੇ ਬਣਾਈਆ । ਬਿਨਾ ਭਗਤ ਤੋਂ ਜਣੇਂਦੀ ਕਿਸੇ ਕਮਮ ਨਹੀਂ
ਔਣੀ ਮਾਂ, ਲਕਖ ਚੁਰਾਸੀ ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚਚ ਭੁਵਾਈਆ ।” (੫ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੨)

੭੯) “ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੀ ਲਾਹ ਕੇ ਲਜ਼ਯਾ, ਢੋਲਾ ਗਾਵੇ ਚਾਈ ਚਾਈਆ । ਜੇਹੜਾ ਮਿਲੇ ਓਹਨੁਂ ਕੈਹਣਾ
ਮੈਨੂੰ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਲਭਿਆ, ਪਰਦਾ ਓਹਲਾ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ ।” (੧ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂ ਸੱਤੋਂ ੫)

੮੦) “ਗੁਰ ਦਰ ਆਓ ਦਰਸ ਪਾਓ, ਘਰ ਜਾਓ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਕੇ । ਭੈਣਾਂ ਭਾਈਆ ਤਾਈ ਸੁਣਾਓ,
ਪਿਛਲੀ ਭੁਲਲ ਚਲ ਬਖ਼਼ਸ਼ਾਓ, ਨੇਹਕਲਕਿਂ ਕਲ ਆਯਾ ਜਾਮਾ ਪਾ ਕੇ । ਸੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਢੋਲ ਵਜਾਓ,
ਕਲਜੁਗ ਜੀਵਾਂ ਕਨਨ ਸੁਣਾਓ, ਆਪਣੀ ਰਸਨਾ ਖੇਲ ਕਰਾ ਕੇ । ਸ਼ਬਦ ਅਮ੃ਤ ਘੋਲ ਪਿਲਾਓ ।
ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਣ ਪਾਓ । ਆਪ ਤਰੇ ਕੁਟੰਬ ਤਾਰਧਾ ਅਵਰੇ ਹੋਰ ਤਰਾਓ । ਪੱਜ
ਜੇਠ ਪਏ ਠੰਡ, ਕਰੋ ਗਂਢ ਗੁਰ ਘਰ ਮਨਾਓ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਤਗੁਰ ਸਾਚਾ, ਕਰ ਦਰਸ
ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਓ ।” (੧ ਮਾਘ ੨੦੦੯ ਬਿ੦)

੮੧) “ਸਚਚ ਸਿੰਘਾਸਣ ਗੁਰਮੁਖ ਆਤਮ ਗੂਹ, ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਜਿਸ ਘਰ
ਸੁਵਾਮੀ ਠਾਕਰ ਹੋ ਕੇ ਬਹੇ, ਨਿਰਗੁਣ ਜੋਤੀ ਜਾਤਾ ਡਗਮਗਾਈਆ ।” (੨੦-੧੨੦)

੮੨) “ਤੀਜੀ ਧਾਰ ਖੇਲ ਅਪਾਰਾ, ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਾਈਆ । ਬਿਨਾਂ ਭਗਤ ਦੁਵਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭ
ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਣ ਰਹੇ ਨਾ ਵਿਚਚ ਸੱਸਾਰਾ, ਗੂਹ ਗੂਹ ਅਲਖ ਨਾ ਕੋਏ ਜਗਾਈਆ । ਏਹੋ ਖੇਲ ਸਚਚੀ
ਸਰਕਾਰਾ, ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਾਈਆ ।” (੨੬ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸੱਤੋਂ ੭ ਦਿਨੇ ਢਾਈ ਵਜੇ)

੮੩) “ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬਰ ਕੈਹਣ ਤੇਰੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੀ ਕੋਹੜੀ ਚੂਲ, ਪ੍ਰਭ ਸਹਿਜੇ ਦੇ ਸਮਝਾਈਆ ।
ਕਿਥੇ ਬਹੇਂ ਕਤਂ ਕਤੂਹਲ, ਕਤਂ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਰੈਹਣ ਦਾ ਮੇਰੇ ਬੈਹਣ
ਦਾ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੂਲ, ਜਿਥੇ ਕੇਖਣ ਕੋਏ ਨਾ ਜਾਈਆ ।” (੨੦-੨੭੫)

੮੪) “ਜਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਪਾਵਾ ਚਾਰ, ਚੌਖਟ ਰੂਪ ਵਖਾਈਆ । ਭਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਖੇਲ ਅਪਾਰ,
ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਹਥਥ ਵੱਡ ਵੱਡਾਈਆ । ਕਲਿਅਗ ਸਿੰਘਾਸਣ ਪਏ ਭਾਰ, ਬਲਹੀਣ ਦਏ ਦੁਹਾਈਆ ।
ਭਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਕਰੇ ਪਧਾਰ, ਘਰ ਖੁਸ਼ੀ ਇਕ ਵਖਾਈਆ । ਜਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਜਾਏ ਹਾਰ, ਆਪਣਾ ਮਾਣ
ਗਵਾਈਆ । ਭਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਹੋਏ ਤਜਿਧਾਰ, ਦੋ ਜਹਾਨ ਵਜੇ ਵਧਾਈਆ । ਜਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ
ਜਗਤ ਖੁਆਰ, ਜਗਤ ਕੂਕ ਕੂਕ ਸੁਣਾਈਆ । ਭਗਤ ਸਿੰਘਾਸਣ ਸੁਹਾਏ ਆਪ ਨਿਰਕਾਰ, ਨਿਰਗੁਣ
ਆਪਣਾ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਖੇਲ ਆਪਣਾ ਰਿਹਾ
ਜਣਾਈਆ ।” (੧੩ ਫਗਣ ੨੦੧੯ ਬਿ੦)

੮੫) “ਜਿਥਰ ਤਕਕੋ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਭਗਵਾਨ ਭਗਤ ਦੇ ਪਧਾਰ ਦੇ ਸਥਥਰ ਲਥਥਾ, ਦ੍ਰੂਜੀ ਸੇਜ ਨਾ ਕੋਏ ਹੰਡਾਈਆ । ਪ੍ਰਭੂ ਕਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ ਟੇਕਧਾਂ ਮਥਥਾ, ਨਕਕ ਜਿਮੀਂ ਉਤੇ ਰਗੜਾਈਆ । ਤਹ ਕਦੀ ਮਨਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜ਼ਬਾਨ ਵਾਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਥਾ, ਕਥਨੀ ਨਾਲ ਨਾ ਕੋਏ ਚਤਰਾਈਆ । ਤਹ ਕਦੀ ਰੀਝਿਆ ਨਹੀਂ ਦੀਨਾਂ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਬਣਾਯਾ ਜਥਥਾ, ਜਥਥਧਾਂ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਏ ਵੰਡਾਈਆ । ਤਹ ਕਦੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ ਨਪਿਧਾਂ ਘੁਵਟਧਾਂ ਹਥਥਾਂ, ਹਸਤ ਕੱਵਲਾਂ ਨਾਲ ਦਬਾਈਆ । ਤਹ ਕਦੇ ਹਥਥ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਕਰੋਡਾ ਰੂਪਈਆਂ ਲਕਖਾਂ, ਅਰਥਾਂ ਖ਼ਰਬਾਂ ਮਿਲਣ ਕਦੇ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਤਹ ਜਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਭਗਤੋਂ ਤੇ ਮਿਲੇ ਵਾਂਗ ਬਿਦਰ ਕੁਲਲੀ ਕਰਖਾਂ, ਗੜੀਬ ਨਿਮਾਣਿਆ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਧਾ ਕੁਲਲੀ ਵਿਚਚੋਂ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ ।” (੨੬ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ਚੌਂ ਚੌਂ)

੮੬) “ਸਾਚਾ ਨਾਮ “ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ” ਆਦਿ ਅਤੇ ਸਮਝ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਨੌਂ ਸੌਂ ਚੁਰਾਨਵੇਂ ਚੌਕੜੀ ਜੁਗ ਪਿਛਥੋਂ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਆਪੇ ਲਏ, ਆਪਣੇ ਹਥ ਰਕਖੇ ਵੱਡਿਆਈਆ ।”

੮੭) “ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਫ ਇਤਨਾ ਹੀ ਹੈ ਮਾਰ ਰੈਹਤ ਕਠਿਨ ਹੈ ਜੀ । ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਤਜੈਣਾ, ਜਗਤ ਦੇ ਮੇਹਣੇ ਝਲਲਣੇ, ਲੋਕ ਲਜ਼ਜਿਆ ਤਾਗਣੀ, ਆਤਮ ਸੁਰਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਜਗੈਣੀ ।” (ਚਿਟਿਠਿਆਂ ਚੌਂ)

੮੮) “ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਜੋ ਜਨ ਆਏ, ਨਾਮ ਲੈਣ ਦੀ ਆਸ ਰਖਾਏ । ਹੌਮੈ ਮਮਤਾ ਹਕਕਾਰ ਗੰਵਾਏ, ਨਿਰਧਨ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਝੁਕਾਏ । ਸਰਧਨ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭ ਸੋਹਾਂ ਦਾਨ ਝੋਲੀ ਪਾਏ । ਆਤਮ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਾਚਾ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਭ ਵਿਚਚ ਦੇਹ ਜਗਾਏ । ਹੌਮੈ ਮਮਤਾ ਹੋਵੇ ਨਾਸ, ਸੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇ ਰੁਸ਼ਨਾਏ । ਨਿਰੰਜਣ ਜੋਤ ਜਗਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪ੍ਰਗਟ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਹੋਏ । ਖੱਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮਾਤ ਪਤਾਲ ਅਕਾਸ਼, ਤੀਨ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੀ ਸੋਏ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇਰਾ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਂਖ ਮੇਟੇ ਦੋਏ ।” (੧੭ ਸਾਵਣ ੨੦੦੮ ਬਿ੦)

੮੯) “ਜਨ ਭਗਤੋ ਬੇਡਾ ਕਰ ਜਾਏ ਪਾਰ, ਜੋ ਚਲ ਆਏ ਸਰਨਾਈਆ । ਸੌਨਿੰਦਰਿਆਂ ਜਾਗਦਿਆਂ ਪੱਧ ਵਾਰ ਬੋਲਿਆ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਜੈਕਾਰ, ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਧਿਆਈਆ ।” (੧੮-੬੭੨)

੯੦) “ਸਾਚਾ ਢੋਲਾ ਦਸਸਾਂ ਆਪ, ਆਪਣੇ ਹਥ ਰਕਖੀ ਵੱਡਿਆਈਆ । ਪਿਛਲਾ ਛੜ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਜਾਪ, ਅਗਲੀ ਸੁਣੋ ਇਕ ਪਢਾਈਆ । ਪਿਛਲੀ ਕੋਏ ਨਾ ਕਰੇ ਬਾਤ, ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਰਿਹਾ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੧੨-੫੬੮)

੧੧) “ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਸੋਹਾਂ ਕਰ ਲਾਓ ਜਾਪ, ਪਿਛਲਾ ਲੇਖਾ ਰਹਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਲੇਖਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਏ ਸਾਫ, ਕਰਮਾਂ ਗੇਡ੍ਰ ਰੈਹਣ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਏਸ ਨਾਅਰੇ ਦਾ ਏਹੋ ਵੜ੍ਹਾ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਰਾਤ ਦਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹਿਸਾਬ ਥਾਓਂ ਥਾਈ ਰਿਹਾ ਚੁਕਾਈਆ । ਅਗੇ ਦੇਣਾ ਪਏ ਨਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ, ਪੁਚਛਣ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧੮-੨੬੫)

੧੨) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਨਯਾ ਮੈਨੂੰ ਐਂ ਜਾਪਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕੜਾਹ ਖਾਵਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜ, ਜੈਕਾਰੇ ਤੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਕੋਏ ਲਗਾਈਆ । ਏਹੋ ਤੁਹਾਡੀ ਭਗਤੀ ਏਹੋ ਤੁਹਾਡਾ ਜੋਗ, ਇਸ ਵਿਚਚ ਲੋਕ ਲਜ਼ਿਆ ਕੀ ਰਖਾਈਆ । ਜੇ ਭਗਤੀ ਤੁਸੀਂ ਗਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਸਲੋਕ, ਫਿਰ ਊਚੀ ਊਚੀ ਗੱਲਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਵੋ ਪਰਚਾਈਆ । ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਤਕਕਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਬੁਲਾਵਣ ਕੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਔਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜੋਸ਼, ਜੋਸੀਲਾਪਨ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਮੈਂ ਤੇ ਸਚਚ ਕਹਣ ਆਯਾ ਜੇਹੜਾ ਮੁਕਖਾਂ ਰੈਹਨਦਾ ਖਮੋਸ਼, ਆਂਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭ ਦਕਵੇ ਨਾ ਕੋਏ ਵਡ੍ਹਾਈਆ । ਗੁਰਸਿਖ ਨੂੰ ਜੈਕਾਰਾ ਨਾ ਬੋਲਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਮੌਤ, ਜੇਹੜੀ ਜਨਮ ਲਏ ਬਦਲਾਈਆ । ਏਹ ਕੋਈ ਬਨਾਵਟੀ ਨਹੀਂ ਸ਼ੌਕ, ਏਹ ਸ਼ੁਰੂ ਦੀ ਰਸ਼ਨ ਇਕ ਰਖਾਈਆ । ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬੋਲਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ, ਤਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪਲਲਾ ਲਾਓ ਛੁਡਾਈਆ ।” (੨੧- ੭੭੩-੭੭੪)

੧੩) “ਸੋਹਾਂ ਧਾਰ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ, ਅਕਖਰੀ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਏ ਵੱਡਾਈਆ । ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਖੇਲ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਿਮਾਦੀ, ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਚਲਾਈਆ । ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਸਦਾ ਅਨਾਦੀ, ਜਸ਼ਣ ਮਰਨ ਵਿਚਚ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ । ਏਹ ਹੁਕਮ ਸਦੇਸ਼ਾ ਬੋਧ ਅਗਾਧੀ, ਬੁਦ਼ਿ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਢਾਈਆ । ਜੇਹੜੀ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਏ ਅਰਾਧੀ, ਸੁਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਕੋਏ ਨਾ ਗਈਆ । ਜੋਤੀ ਧਾਰ ਜੋਤ ਵਿਸਮਾਦੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਲੇਖਾ ਆਪਣੇ ਹਥ ਰਖਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇਕਕ ਗੁਸਾਈਆ ।”

੧੪) “ਸੋਹਾਂ ਅਕਖਰੀ ਜਾਪ ਜਗਤ ਦਾ ਗੈਣਾ, ਸਿਫ਼ਤੀ ਢੋਲੇ ਗਈਆ । ਭਗਤਾਂ ਸੋਹਾਂ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਵਿਚਚ ਸਮੈਣਾ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਮਿਟਾਈਆ । ਘਰ ਪਰਮਾਤਮ ਇਕਕੋ ਬਹੌਣਾ, ਸੇਜ ਸੁਹੱਜਣੀ ਜੋ ਸੁਹਾਈਆ । ਬਿਨ ਅੱਖਿਆਂ ਦਰਸਨ ਪੈਣਾ, ਨਿਜ ਨੇਤ੍ਰ ਨੈਣ ਖੁਲਾਈਆ । ਬਿਨ ਸੀਸ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਣਾ, ਨਿਵ ਨਿਵ ਲਗਣਾ ਪਾਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ਸਚਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚਚ ਮਨੌਣਾ, ਪਧਾਰ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚਚ ਮਾਂ ਮਾਂਗਈਆ । ਜਿਸ ਨੇ ਦਸ਼ਮ ਦੁਵਾਰੀ ਪਰਦਾ ਲੌਹਣਾ, ਭੇਵ ਅਭੇਦ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਇਕਕੋ ਘਰ ਵਸੈਣਾ, ਸਦ ਵਜ਼ਦੀ ਰਹੇ ਵਧਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰੂ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਸਚਚ ਦਾ ਰੰਗ ਆਪ ਰੰਗਾਈਆ ।”
(੧੯ ਮਾਘ ਸ਼ੌਂ ਸੰ ੧੧)

੧੫) “ਤਹ ਪੈਗਬੰਦ ਕਾਹਦਾ ਤਹ ਪੀਰ ਕਾਹਦਾ ਤਹ ਪਿਓ ਕਾਹਦਾ ਤਹ ਪੁਤ ਕਾਹਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾ ਵਧੇ ਅਗਾ, ਸਚਚ ਵਿਚਚ ਸੁਚਚ ਨਾ ਕੋਏ ਸਮਾਈਆ ।” (੨੧-੫੪੯)

੧੬) “ਕੂੜੀ ਕਿਰਿਆ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਫਸ਼ੇ, ਪ੍ਰਭ ਭੁਲਲਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ । ਸਤਯੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪਰ ਕਲਜੁਗ ਸਿਲ ਪਾਥਰ ਪਾਣੀ ਮਿਟ੍ਟੀ ਕਲਮ ਸ਼ਾਹੀ ਟੇਕਦੇ ਰਹੇ ਮਥਥੇ, ਮਸ਼ਕ ਹਰਿ ਨਾ ਕੋਏ ਨਿਵਾਈਆ । ਕਲਜੁਗ ਅੰਤਮ ਮਿਲਦੇ ਧਕਕੇ, ਧਕਕਾ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਲਗਾਈਆ ।” (੧੪-੫੨੬)

੧੭) ਗੁਰ ਕਾ ਜਾਨ ਨਾ ਕੋਈ ਕੇਚੇ ਵਿਚ ਦੁਕਾਨ, ਨਾ ਹਵ੍ਹੋ ਹਵ੍ਹ ਫਿਰਾਯਾ । ਦੋ ਜਹਾਨ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਾ ਸਕੇ ਚੁਕਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਲਲ ਪੁਵਾਯਾ । ਧੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਧੁਰ ਦੀਬਾਣ, ਧੁਰ ਕਰਤਾ ਰਿਹਾ ਲਿਖਾਯਾ । (੦੭-੪੬੩ ੪੬੪)

੧੮) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਗੁਰਸਿਖੋ ਜਨ ਭਗਤੋ ਸਾਚੇ ਸਾਂਤੋ ਸਤਗੁਰ ਮੰਜਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹਦੂਦ, ਜਗਤ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਏ ਕਵਣਾਈਆ ।” (੧੯-੮੦੩)

੧੯) “ਇਕ ਵਸੇ ਹਰਿ ਹਰ ਥਾਓਂ, ਆਤਮ ਖੋਜੋ ਭਾਈ । ਦੂਸਰ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ੇ ਨਾ, ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਜੋਤ ਰਘੁਰਾਈ ।” (੧੯ ਹਾਫ਼ ੨੦੧੧ ਬਿ੦)

੧੦੦) “ਜੇਹੜੇ ਆਸਕ ਹੋ ਗਏ ਧੁਰ ਦੇ ਰਢ਼ ਦੇ, ਦੂਜਾ ਇਛਟ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨਾਈਆ । ਤ੍ਰੂਂ ਹੀ ਤ੍ਰੂਂ ਹੀ ਕਰਕੇ ਸਫ਼ਦੇ, ਅੰਤਰ ਆਤਮ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ ।” (੨੧-੪੯੯)

੧੦੧) “ਸੋਧਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਏ ਅਨਜਾਨ, ਬੁਦ੍ਧੀ ਬਿਕੇਕ ਦਿਆਂ ਬਣਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਪਥਥਰਾਂ ਇਉਂ ਕਾਗਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨਨਾਂ ਭਗਵਾਨ, ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਨਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿਆਂ ਸਜਾਈਆ ।” (੧੮-੫੭੧)

੧੦੨) “ਕਤਤਕ ਕਹੇ ਸਦੀ ਚੌਥਵੀਂ ਦੇ ਮਨੁਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇ ਢੋਰ, ਜੋ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਈਆ ।” (੧ ਕਤਤਕ ਸ਼ੈ੦ ਸੌ੦ ੫)

੧੦੩) “ਸੁਰਤੀ ਕਹੇ ਗੁਰਮੁਖੋ ਜੇ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਸਚਚਾ ਸਤਸਙਗ, ਸਾਂਗਤ ਰੂਪ ਵਟਾਈਆ । ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰ ਤਾਂ ਪੈਹਲੋਂ ਇਕ ਮਾਂ ਲਾਓ ਮਾਂ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਪਣੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ । ਚਰਨ ਧੂਢ਼ ਨਹਾਓ ਗੱਗ, ਦੁਰਮਤ ਮੈਲ ਧੁਕਾਈਆ । ਪ੍ਰੇਮ ਪਧਾਰ ਦਾ ਗਾਓ ਛੰਦ, ਤ੍ਰੂਂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਤਸ ਦਾ ਡਾਹੋ ਪਲਾਂਗ, ਸਾਥੀ ਸਾਚਾ ਲਾਓ ਬਣਾਈਆ । ਫਿਰ ਨੌ ਦੁਵਾਰੇ ਸਾਚੇ ਜਾਓ ਲੰਘ, ਅਧ੍ਧ ਵਿਚਚ ਨਾ ਕੋਏ ਅਟਕਾਈਆ । ਸੁਣਦੇ ਜਾਓ ਸੁਣਾਂਦੇ ਜਾਓ ਅਗਮੀ ਛੰਦ, ਜੋ

ਸੈਹਿੰਸਾ ਰਿਹਾ ਮੁਕਾਈਆ । ਅਂਧੇਰ ਗੁਬਾਰੇ ਅਗੇ ਕੇਖੋ ਨੂਰੀ ਚੰਦ, ਸੂਰਜ ਬਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਕੋਟਨ ਕੋਟ
ਨੂਰਾਂ ਦਾ ਨੂਰ ਨਜ਼ਾਰੀ ਆਈਆ ।” (੧੩ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੌਂ ੧)

੧੦੪) “ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਜੇ ਸੁਰਤੀ ਦਾ ਕਰਨਾ ਮਿਲਾਪ, ਸ਼ਬਦੀ ਜੋੜ ਜੁੜਾਈਆ । ਫੇਰੇ ਭੁਲਲ
ਜਾਓ ਆਪਾ ਆਪ, ਮਿਟੇ ਭਰਮ ਕੀ ਕਾਈਆ । ਛਣ੍ਣ ਦਿਓ ਕੂਡੇ ਸਾਕ, ਕਾਮ ਕ੍ਰਿਧ ਲੋਭ
ਮੋਹ ਹੱਕਾਰ ਨਾਤਾ ਲੈਣਾ ਤੁੜਾਈਆ । ਝਾਗੜਾ ਮੁਕਕ ਜਾਏ ਸਮਾਜ, ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਨਾ ਕੋਏ ਲਡਾਈਆ ।
ਮਨ ਮਨੁਆਂ ਤਤਾਰ ਲਾਂਡੇ ਆਪਣੇ ਘਾਟ, ਸਿਰ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ ਤਠਾਈਆ । ਬੁਦ਼ਿ ਬਿਬੇਕ ਨਾਲ ਇਕੋ
ਸਮਝ ਲਾਂਡੇ ਵਾਕ, ਬਹੁਤਾ ਪਢਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਗੁਰ ਅੰਦਰ ਆਤਮ
ਵਸ਼ਸਥਾ ਪਾਸ, ਜੋਤ ਸੂਰਪੀ ਜੋਤੀ ਡਗਮਗਾਈਆ । ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦ ਵਿਚੋਡਾ ਅਗੇ
ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ । ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਲੇਖੇ ਲਗੇ ਪਢੀ ਗਾਥ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਕੇ ਮੰਜ਼ਲ ਚਢ੍ਹ
ਕੇ ਸਚਚ ਦਵਾਰੇ ਖੱਡੇ ਕੇ ਨੌਂ ਦਵਾਰੇ ਲੇਖਾ ਦਏ ਮੁਕਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੂਰਪ ਹਰਿ, ਆਪ
ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕੇਖਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਘਰ, ਕਾਧਾ ਮੰਦਰ ਖੋਜ ਖੁਜਾਈਆ ।” (੧੩ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ
ਸੌਂ ੧)

੧੦੫) “ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਗੁਰਸਿਖ ਕਹਾਵੇ । ਸੇਵਾ ਸਿਕਖ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦੁਵਾਵੇ । ਸੇਵਕ ਜੋ ਸੇ
ਵਾ ਕਰੇ । ਸੁਕਕੇ ਕਾਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭ ਕਰੇ ਹਰੇ । ਬਚਚਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵੇ ਦਾਨ । ਸਚਚਾ ਸਤਗੁਰ ਜਾਣੀ
ਜਾਣ । (੧੮ ਮਘਾਰ ੨੦੦੬ ਬਿੱਠ)

੧੦੬) “ਘਰ ਤੋਟ ਕਦੇ ਨਾ ਆਵੰਡੀ, ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰਸਿਖ ਕਮਾਯਾ । ਫਿਰ ਜਨਮ ਕਦੀ ਨਾ ਪਾਵੰਡੀ,
ਅੰਤ ਕਾਲ ਵਿਚਚ ਜੋਤ ਮਿਲਾਯਾ ।” (੫ ਚੇਤ ੨੦੦੮ ਬਿੱਠ)

੧੦੭) “ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿਛੇ ਪਏ ਕੋਏ ਨਾ ਘਾਟਾ, ਘਾਟੇ ਪਿਛਲੇ ਪੂਰ ਕਰਾਈਆ ।” (੩ ਮਘਾਰ
ਸੌਂ ਸੌਂ ੯)

੧੦੮) “ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀ ਮੈਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚਚ ਲਥਥਦੀ, ਕਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਪੰਧ ਮੁਕਾਈਆ ।
ਕਲਜੁਗ ਅੰਤਮ ਇਹ ਭਗਤੀ ਰਕਖੀ ਹਕਕ ਦੀ, ਕਮਮ ਕਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰ ਕਰਾਈਆ ।” (੮ ਵੈਂਸਾਖ
ਸੌਂ ਸੌਂ ੮)

੧੦੯) “ਸਾਚੀ ਭਗਤੀ ਸਤਗੁਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰ, ਜਗਤ ਮਾਲਾ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ ।” (੧੮
ਫਗਣ ਸੌਂ ਸੌਂ ੮)

੧੧੦) “ਜੋ ਗੁਰਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕੰਡੇ ਤੁਲਦਾ, ਤਰਾਜੂ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਰਖਾਈਆ । ਆਸ ਵਾਸਤੇ ਸਦਾ ਸਚਚਰਖਣਡ ਦੁਵਾਰਾ ਖਲੁਲਦਾ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਏ ਅਟਕਾਈਆ ।” (੪ ਕਤਤਕ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੯)

੧੧੧) “ਹਰਿ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਾ ਅਗਮਮਾ ਫਲ, ਅਮ੃ਤਾਂ ਵਿਚਚੋ ਅਮ੃ਤ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਇਅਂ ਮਿਲੇ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ਅਟੂਲ, ਪਦਵੀ ਇਕੋ ਇਕ ਜਣਾਈਆ ।” (੨੫ ਪੋਹ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੧੧੨) “ਸਭ ਤੋ ਕਢੀ ਮਾਨਵ ਸੇਵਾ ਜਾਧਾਦ, ਜਗਤ ਜਹਾਨ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ ।” (੫ ਵੈਂਸਾਖ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੧)

੧੧੩) “ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀਆਂ ਜੁਸ਼ਮੇਵਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁਕਕਣਾ ਹੈ ਔਰ ਸਹਾਰਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਲੈਣਾ ਹੈ । ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਔਰ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਤੋਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਪੁਚਛਣੀ । ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਚ ਹੈ ਤਥਾਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ।” (ਸਤਗੁਰਾਂ ਦ੍ਰਾਰਾ ਕੀਤੇ ਬਚਨਾਂ ਚੋਂ)

੧੧੪) “ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮਨਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇ ਸਵਾਂਗ ਨੂੰ ਕੇਖ ਕੇ ਡੋਲੇ ਨਾ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਤਾਹਨੇ ਮੇਹਣੇ ਨੂੰ ਸਤ ਕਰ ਮਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਪਧਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚਚ ਕਮਲੇ ਰਮਲੇ ਤੇ ਝਲਲੇ ਹੋ ਜਾਇਏ, ਫੇਰ ਕੀ ਧੰਨਵਾਂ ਧੰਨਵਾਂ ਹੈ ਗੁਰਸਿਖ, ਏਹ ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੀ ਧਾਰ ਹੈ ।” (ਸਤਗੁਰਾਂ ਦ੍ਰਾਰਾ ਕੀਤੇ ਬਚਨਾਂ ਚੋਂ)

੧੧੫) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਕਕੋ ਜੁਗਤੀ, ਜੁਗ ਜੁਗ ਚਲੀ ਆਈਆ । ਜਿਸ ਦਾ ਸੀਸ ਝੁਕੇ ਨਾਲ ਫੁਰਤੀ, ਫੁਰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ ।” (੨੧ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੩)

੧੧੬) “ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨ ਸਾਚਾ ਦਸ਼ਦਾ ਇਕਕੋ ਰੋਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਰੋਜ਼ੇ ਵਿਚਚ ਜੂਠ ਝੂਠ ਰਸਨਾ ਕੋਏ ਨਾ ਲਾਂਘਦਾ ।” (੧੮-੭੮੦)

੧੧੭) “ਤਹ ਗੁਰਸਿਖ ਦਾ ਦਿਸ਼ੇ ਕਾਤਿਲ, ਜੋ ਕੇਖ ਕੇ ਮੁਖ ਭੁਵਾਈਆ ।” (੨੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੧)

੧੧੮) “ਜਨ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਮਂਗੋ, ਮਾਨਸ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਇਕਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਧਾਰ ਵਿਚਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੰਗੋ, ਫੇਰ ਰੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ ।” (੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ੫)

੧੧੯) “ਸੋ ਸਰੋਤਾ ਜਿਸ ਅੰਤਰ ਅੰਤਰ ਵੱਡ ਕੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਆਪ ਨਿਰਕਾਰ, ਨਿਰਤਰ ਮਨਤ੍ਰ ਏਕਾ ਦਾ ਜਾਣਾਈਆ । ਤਿਸ ਦਾ ਸੁਣਧਾ ਲੇਖੇ ਲਗੇ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਧਰੇ ਪਧਾਰ, ਬਿਨ ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਲੇਖਾ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ ਚੁਕਾਈਆ । ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਸਤਗੁਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹੇ ਪਰਗਟਾਈਆ ।” (੧੫ ਸਾਵਣ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ੨)

੧੨੦) “ਕਥਾ ਸੁਣਨੀ ਚਾਂਗੀ ਨਹੀਂ ਬੜੀ, ਬੜਾ ਸੋ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤੇ ਅਮਲ ਲਏ ਕਮਾਈਆ ।” (੪ ਮਧਘਰ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ੩)

੧੨੧) “ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਗੇ ਸਚਚ ਦਰਬਾਰ, ਸਚਚ ਸਿੰਘਾਸਣ ਆਸਣ ਲਾਂਧਦਾ । ਨੌਜਿਵਾਨ ਰੈਹਣ ਪਹਿਰੇਦਾਰ, ਨੌਜਿਵਾਨ ਸੇਵਾ ਲਾਂਧਦਾ । ਜੋ ਜਨ ਬੋਲੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ, ਫੱਡ ਬਾਂਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਛੂਅਂਧਦਾ ।” (੧੪-੭੨੪)

੧੨੨) “ਅਜਜ ਤੋਂ ਅਗਗੇ ਜੇਹੜਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਘਰ ਹੋਏ ਵਿਹਾਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਰੀਤ ਇਕ ਦਰਸਾਈਆ । ਤਹ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਚਚਾ ਹਥਥ ਫੱਡੇ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਸਤਤ ਰੰਗ ਨਜ਼ਰੀਆਂ ਆਈਆ । ਆਂਸ ਦਾ ਵਸ਼ਸਦਾ ਰਹੇ ਮਕਾਨਾ, ਸਤਜੁਗ ਸਾਰੇ ਲਭਭਣ ਚਾਈ ਚਾਈਆ ।” (੧੩ ਪੋਹ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੧੨੩) “ਪੂਜਾ ਧਾਨ ਜਿਸ ਜਨ ਖਾਧਾ । ਆਪ ਮਿਟਾਏ ਕੀਧਾ ਵਾਧਾ । ਨਰਕ ਨਿਵਾਸ ਰਖਾਏ ਨਾ ਜਾਣੇ ਸਾਧਨ ਸਾਧਾ । ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾਏ ਬੋਧ ਅਗਾਧਾ ।” (੧੯ ਚੇਤ ੨੦੧੦ ਬਿ੦)

੧੨੪) “ਮੈਂ ਚੌਹਨਦਾ ਤੇਰਥਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਂ ਕਦੇ ਸਵੇਂ ਨਾ ਅਧਧਾ, ਪੂਰਾ ਖੁਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਗਾਈਆ ।”

੧੨੫) “ਜੋ ਤੈਥ੍ਰਥਾਂ ਆਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਮਾਰਦੇ ਗਪਾਂ, ਗਪੋੜੀਆਂ ਰਹੇ ਸੁਣਾਈਆ । ਤਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚਚ ਪਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪਟਾ, ਪਟੇ ਵਾਲਾ ਕੁਤਾ ਦਾ ਗਵਾਹੀਆ ।”

੧੨੫) “ਸਾਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਆਖੀ, ਆਕਖਾਂ ਦੀ ਕਰਨ ਲਡਾਈਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਡੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਗੁਸ਼ਟਾਖੀ, ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸਜਾਈਆ।”

੧੨੬) “ਏਹ ਰਸਤਾ ਦਸ਼ਸਣਾ ਨਿਸ਼ਤਾ ਵਿਚਚ ਗਰੀਬੀ ਵਿਚਚ ਹਲੀਮੀ ਵਿਚਚ ਰਹੋ ਵਿਚਚ ਜਹਾਨ, ਵਡ੍ਹਿਆਈ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਜੇ ਅਕਖ ਨਾਲ ਤਕਕਣਾ ਤੇ ਤਕਕੋ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਜੇ ਮਨ ਨਾਲ ਨਸ਼ਸਣਾ ਤੇ ਪੁਜ਼ਹੋ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ, ਜੇ ਤਨ ਕੋਠੇ ਵਸ਼ਸਣਾ ਮਮਤਾ ਸ਼ਰਅ ਨਾ ਰਹੇ ਬੇਈਮਾਨ, ਫੇਰ ਅਰਜਨ ਤੂਂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਾਚਾ ਸਜ਼ਣਾ, ਖੁਸ਼ੀ ਪਧਾਰ ਦਾ ਦੇਵਾਂ ਧੂਢੀ ਮਜਨਾ, ਨਾਮ ਨੇਤ੍ਰ ਜਾਨ ਪਾਂਵਾਂ ਕਜ਼ਲਾ, ਨਿਜ ਨੈਣ ਚਕ਼੍ਖੁ ਸ਼ਿਵ ਨੇਤ੍ਰ ਇਕਕੋ ਦਿਓਂ ਖੁਲਾਈਆ।”

(੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਠੇ ੩)

੧੨੭) “ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਜੁਗ ਚੌਕੜੀ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬਾਂ ਦੇਵੇ ਨਾ ਕਦੇ ਜ਼ਬਾਨੀ, ਕਲਮ ਸ਼ਾਹੀ ਲੇਖਾ ਕਾਗਜ ਨਾਲ ਕੰਡ ਕਵਾਈਆ।” (੧੯-੮੫੯)

੧੨੮) “ਜਨ ਭਗਤੋ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗੋ, ਮਾਨਸ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਇਕਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਧਾਰ ਵਿਚਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੰਗੋ, ਫੇਰ ਰੰਗਣ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ।” (੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਠੇ ੫)

੧੨੯) “ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਹੇ ਮੈਂ ਓਹਨਾਂ ਜੋਗ ਹੋਵਾਂ, ਜੋ ਹੈਂਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਈਆ। ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਕਰਤਾ ਕਹੇ ਮੈਂ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚਚ ਰੋਵਾਂ, ਜੋ ਅੰਤਰ ਆਤਮ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ। ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮ ਸੇਜਾ ਸੋਵਾਂ, ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘਾਸਣ ਰਹੇ ਵਿਛਾਈਆ।” (੨੨ ਪੋਹ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੧੩੦) “ਤੂਂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਹ ਕੇ ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਚਾਹੋ ਲੈਣਾ ਸਫ਼, ਹਾਜ਼ਰ ਹਜੂਰ ਹੋ ਕੇ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਓ ਛੜ੍ਹ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਕੀ ਮੁੜ ਕੇ ਲਵਾਂ ਮਿਲਾਈਆ। ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚਚੋਂ ਲਵਾਂ ਲਭਭ, ਏਹ ਮੇਰੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਮੈਂ ਪਥਥਰਾਂ ਵਿਚ ਰੈਹਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਡ ਕੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ।” (੨੧ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਠੇ ੫)

੧੩੧) “ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਾਯਾ ਸਸਤਾ, ਕੌਡਿਆਂ ਉਤਾਂ ਹਵਾਂ ਵਿਕਾਈਆ। ਏਨਹਾਂ ਰਕਖੇ ਕੁਝੀ ਨਰਕਾ, ਬਾਹਰ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ ਕਵਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਫ਼ ਕੇ ਵਰਕਾ ਵਰਕਾ, ਫੇਰ ਸਤਗੁਰ ਦਿਤਾ ਭੁਲਾਈਆ। ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤ ਲਭਭੇ ਕੋਈ ਨਾ ਪਟਕਾ, ਖਾਲੀ ਹਥਥ ਦਏ ਵਰਖਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੈਹਣਾ ਦੇਣਾ ਰਿਹਾ ਸੁਕਾਈਆ।” (੧੮ ਹਾਡ ੨੦੨੧ ਬਿ੦)

੧੩੨) “ਪ੍ਰਭ ਵਸ਼ਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਸਵਾ ਗਿਠੋਂ, ਮੇਰੁਡਂਡ ਦਏ ਗੁਵਾਹੀਆ । ਕਲਜੁਗ ਵੇਲੇ ਅੰਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਜਿਟੂ, ਦ੍ਰੂਜੇ ਸਿਖਿਆ ਨਾ ਕੋਏ ਸਮਝਾਈਆ ।” (੨੧-੧੧੧੨)

੧੩੩) “ਕਾਥਾ ਮਦਰ ਅੰਦਰ ਦਿਸੇ ਕੋਏ ਨਾ ਸਤਜੁਗ ਸ਼ਬਦ ਸਦਦਾ, ਰਸਨਾ ਪਢ ਪਢ ਸਾਰੇ ਢੋਲੇ ਜਗਤ ਸੁਣਾਈਆ ।” (੨੨-੧੪੨)

੧੩੪) “ਮੈ ਆਸ ਦਾ ਜੋ ਅੰਦਰੋ ਮੇਰਾ ਸੱਗੀ, ਬਾਹਰੋ ਜਫਿਫਿਆਂ ਪੌਣ ਵਾਲਿਆਂ ਹਥਥ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੨)

੧੩੫) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨਾ ਜਾਨ, ਦ੍ਰੂਜੀ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਏ ਪਢਾਈਆ । ਇਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਵੇ ਧਿਆਨ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਸੋਹਣਾ ਮਦਰ ਸੋਹੇ ਮਕਾਨ, ਕਾਥਾ ਮਾਟੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਜਿਥੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ਕਰੇ ਕਿਧਾਮ, ਸਚਚ ਸਿੰਘਾਸਣ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ ।” (੧੯-੧੮੩)

੧੩੬) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਅਮ੃ਤ ਕਦੇ ਨਾ ਲਭਿਭਿਓ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚਚ ਬਾਟੀ, ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਏ ਚਰਖਾਈਆ । ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਸਿਰਫ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਨਣੀ ਆਖੀ, ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਓਹਦੀ ਵਡਿਆਈਆ ।” (੨੧ ਜੁਲਾਈ ੭੫੫)

੧੩੭) “ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨਾ ਜਾਨ, ਦ੍ਰੂਜੀ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਏ ਪਢਾਈਆ । ਇਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਵੇ ਧਿਆਨ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਸੋਹਣਾ ਮਦਰ ਸੋਹੇ ਮਕਾਨ, ਕਾਥਾ ਮਾਟੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਜਿਥੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ਕਰੇ ਕਿਧਾਮ, ਸਚਚ ਸਿੰਘਾਸਣ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ । ਠਾਕਰ ਸ਼ਵਾਮੀ ਮਿਲਣਾ ਹੋਵੇ ਅਸਾਨ, ਅਹਸਾਨ ਸਿਰ ਨਾ ਕੋਏ ਚਢਾਈਆ । ਜਨ ਭਗਤੇ ਕੋਟ ਜਨਮ ਭਾਂਵੇਂ ਲੌਦੇ ਰਹੇ ਦੀਵਾਨ, ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਲੇਖਾ ਮਾਤ ਨਾ ਕੋਏ ਮੁਕਾਈਆ । ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਚਛੇ ਭਾਂਵੇਂ ਹੋ ਜਾਓ ਬਦਨਾਮ, ਬਦੀ ਨੇਕੀ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਦਏ ਬਦਲਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਨਾ ਅੰਧੇਰੀ ਸ਼ਾਮ, ਸਤ ਸਚਚ ਚੰਦ ਕਰੇ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮਾਰਗ ਇਕੋ ਰਿਹਾ ਦਿਸਾਈਆ ।” (੧੮ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੧ ੧੯-੧੮੩)

੧੩੮) “ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਡ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਗਤ ਕਿਰਿਆ ਦੀ, ਤੁਸਾਂ ਸੋਹੱ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਇਕੋ ਗੌਣੀ ਤਰੜ, ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਦਿਤਾ ਸਮਝਾਈਆ । ਤਹ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪੇ ਕੰਡ ਕੇ ਦਰਦ, ਬੇਦਰੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਪਰਦਾ ਆਪ ਊਠਾਈਆ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੭ ਰਾਤ ਨੂੰ)

੧੩੯) “ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਿਹਾ ਗੋਬਿੰਦ ਬਚਚਾ, ਸੁਤ ਦੁਲਾਰੇ ਸੀਸ ਹਥਥ ਰਖਾਈਆ । ਆ ਕੇਖ ਤੇਰੇ ਹੁਨਦਿਆਂ ਖਾਧਾ ਜਾਏ ਕਟ੍ਟਾ ਤੇ ਵਚਛਾ, ਪੱਖੇਝ ਰੋਵਣ ਮਾਰਨ ਧਾਹੀਆ । ਗੋਬਿੰਦ, ਸਚਚ ਪੁਛੇ ਮੈਂ ਲੂੰ ਲੂੰ ਦੇ ਵਿਚਚ ਰਚਾ, ਘਟ ਘਟ ਰਿਹਾ ਸਮਾਈਆ । ਜਿਨਾਂ ਪਛੀਆਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾ, ਤਹ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਕੀ ਇਸਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਨਾਨਕ ਤਪਾ, ਤਾਰ ਸਿਤਾਰ ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੀ ਹਿਲਾਈਆ । ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਵਾਦਾ ਕੌਲ ਇਕਰਾਰ ਪਕਕਾ, ਸਤ ਸਚਚ ਦਿਆਂ ਸੁਣਾਈਆ । ਇਕ ਕੇਰਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵੀਂ ਜਗਤ ਦਾ ਕਰਕੇ ਅਚਛਾ, ਦੰਡਾਵਤ ਸੀਸ ਜਗਦੀਸ਼ ਝੁਕਾਈਆ । ਅਗੇ ਫੇਰ ਰੈਹਣ ਦੇਵਾਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਤਾ, ਹਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕਕ ਵਰਤਾਈਆ ।” (੧ ਕੈਸ਼ਾਖ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠੋ ੮)

੧੪੦) “ਭਗਤ ਕਹੇ ਕਬੀਰ, ਮੇਰੀ ਕਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੁਹਾਈਆ । ਮੈਂ ਛੁੱਕੇ ਕੇ ਸ਼ਰਅ ਜੱਜੀਰ, ਸਾਂਗਲ ਗਿਆ ਤੁਝਾਈਆ । ਜਲਵਾ ਤਕਕ ਬੇਨਜੀਰ, ਆਪਣੀ ਅਕਖ ਖੁਲਾਈਆ । ਦੁਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਜੇ ਜੰਡ ਕਰੀਰ, ਪਤਥਰਾਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ । ਮਕਬਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਨ ਕੇ ਪੀਰ, ਨਿਆਜ਼ਾਂ ਰਹੇ ਚੜਾਈਆ । ਅਕਖਵਰਾਂ ਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬੀਡ, ਓਸੇ ਨੂੰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ । ਮੱਜਲ ਚਢਿਆ ਨਾ ਕੋਏ ਅਖੀਰ, ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਕੰਡ ਵੰਡਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠੋ ੫)

੧੪੧) “ਓਹ ਪਿਤਾ ਨਾ ਮਨਣਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਪੈਂਗ਼ਬਰ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਖ਼ਾਕ ਦਾ ਫੇਰਾ, ਤਨ ਵਜੂਦ ਕੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਰੋਵਣ ਮਾਰਨ ਧਾਹੀਆ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠੋ ੭ ਰਾਤ ਨੂੰ)

੧੪੨) “ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇ ਅਜਜ ਚਾਅ ਨਾਲ ਲਾਡ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦਾ ਆਓ ਮੇਰੇ ਡੁੱਡੇ, ਬਚਚਿਆਂ ਗੋਦੀ ਵਿਚਚ ਟਿਕਾਈਆ । ਜਿਸ ਕੇਲੇ ਫੇਰ ਹਿਸਾਬ ਕਹੂੰ, ਲੇਖਾ ਕੇਖ ਕਰਖਾਈਆ । ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚਚੋਂ ਸਾਰੇ ਰੈਹਣ ਕਿ ਅਧੇ, ਕਿ ਦੁਗਣੇ ਲਏ ਬਣਾਈਆ । ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਏਂਵੇਂ ਡਰਦੇ ਚਰਨ ਨਾ ਜਾਯੋ ਦਬਕੇ, ਕਹੋ ਅਸੀਂ ਬਡੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈਆ ।” (੨੫ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਡ ਸੰਠੋ ੪)

੧੪੩) “ਬਿਨਾ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਗੁਰ ਦੀ ਸਾਰੇ ਕਰਦੇ ਬਦਨਾਮੀ, ਜੋ ਪਢ਼ ਕੇ ਸੁਣ ਕੇ ਰਸਤਾ ਜਾਣ ਭੁਲਾਈਆ । ਤਹ ਗੁਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਰਾਮੀ, ਨਾਦੀ ਸੁਤ ਨਾ ਕੋਈ ਅਖਵਾਈਆ । ਭਾਵੇਂ ਪੰਡਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਜ਼ਾਨੀ, ਇਸਨਾਨੀ ਸਾਰ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ ।” (੧੯-੧੨੬)

੧੪੪) “ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਧੁਰ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਕਨਨਾ, ਅੰਦਰ ਨਾ ਲਿਯਾ ਵਸਾਈਆ । ਤਨਾਂ ਧਰਮ ਰਾਏ ਪੀਡਨਾ ਜਿਓਂ ਕੇਲਣੇ ਵਿਚਚ ਗਨਨਾ, ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਦੋਵੇਂ ਦੇਣ ਗਵਾਹੀਆ ।” (੨੨ ੭੫੮)

੧੪੫) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਚਚ ਦਸ਼ਾਂ ਜੇਹੜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਪਦੇ, ਹਵਦਿ ਹਰਿ ਨਾ ਕੋਏ ਵਸਾਈਆ । ਤਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਅੰਤਮ ਹੋਣੇ ਕਖਕ ਦੇ, ਕੀਮਤ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਜਣਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਪੜਦਾ ਆਪ ਉਠਾਈਆ ।”

(੨੪ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੭)

੧੪੬) “ਸਾਰੇ ਸੋਚੋ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪੈਹਲੋਂ ਤੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਰੋਗੇ ਕੀ, ਜੇ ਸਤਗੁਰ ਨਾ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ ।”

(੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੪)

੧੪੭) “ਗੋਬਿੰਦ ਕਿਹਾ ਗੁਰਸਿਖੋ ਕੋਈ ਰਖਣਾ ਨਹੀਂ ਰੋਜ਼ਾ, ਵੰਡ ਕੇ ਖਾਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਰੀਤੀ ਦਿੱਤੀ ਬਣਾਈਆ ।” (੧ ਅਸ਼੍ਵੂ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੪)

੧੪੮) “ਨਾਮ ਬੁਦਿ ਵਿਚ ਘਸੀਟਿਆ, ਅਨਭਵ ਪੜਦਾ ਨਾ ਕੋਏ ਉਠਾਈਆ । ਅਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ, ਸਤਗੁਰ ਹੁਕਮ ਨਾ ਕੋਏ ਬਦਲਾਈਆ ।” (੧੯—੧੨੯)

੧੪੯) “ਜਨ ਭਗਤ ਕਹੇ ਮੈਂ ਦਸ਼ਣ ਆਯਾ ਕਹਾਣੀ, ਕਹਾਵਤ ਨਾਲ ਰਲਾਈਆ । ਜਨ ਭਗਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭੁਲਲਿਯੋ ਕਦੇ ਨਾ ਬਾਣੀ, ਪਾਰਤ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਚਢਾਈਆ । ਸਤ ਧਰਮ ਦੀ ਰਕਖਿਓ ਯਾਦ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਕੂਡ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਕੋਏ ਕਮਾਈਆ ।” (੧੯—੧੬੦)

੧੫੦) “ਅਜਜ ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਕਰੇ ਵਿਹਾਰਾ, ਸ਼ਾਦਿਆਨੇ ਰਿਹਾ ਖੜਕਾਈਆ । ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਆਹਿਆ ਸਮਝੀ ਜੋ ਗਿਆ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਵਾਰਾ, ਪ੍ਰਭੂ ਕਤਂ ਹੰਢਾਈਆ । ਤਹ ਸੁਹਾਗੀ ਕਾਹਦਾ, ਜੋ ਜਮ੍ਮੇ ਤੇ ਮਰ ਜਾਈਆ । ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਕੌਲ ਵਾਅਦਾ, ਲੇਖਾ ਸਰਬ ਚੁਕਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਦ ਆਪਣਾ ਖੇਲ ਵਰਖਾਈਆ ।” (੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੫)

੧੫੧) “ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਡ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਨਕਕ, ਜਗਤ ਲੋਕਲਾਜ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।” (੨੭ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੫)

੧੫੨) “ਜੀਵਾਂ ਜਨਤਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋ ਹੋ ਨਿਮਾਣ, ਨਿਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾਂ ਆਪ ਅਖਵਾਂਧਦਾ । ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਰ ਤੇ ਮਨ੍ਨੇ ਭਾਣਾ, ਸੋ ਸਤ ਮਾਤ ਅਖਵਾਂਧਦਾ ।” (੯-੪੯੫)

੧੫੩) “ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀ ਮੈਲ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਥਥ ਦੀ, ਕਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਪਂਧ ਮੁਕਾਈਆ । ਕਲਾਜੁਗ ਅਤੰਮ ਇਹ ਭਗਤੀ ਰਕਖੀ ਹਕਕ ਦੀ, ਕਮਮ ਕਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰ ਕਰਾਈਆ ।” (੮ ਵਿਸਾਰਖ ਸ਼ੈ੦ ਸੌ੦ ੮)

੧੫੪) “ਮੈਂ ਚੌਹਨਦਾ ਤੇਰਿਆਂ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਂ ਕਦੇ ਸਦੇ ਨਾ ਅਧਧਾ, ਪੂਰਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਗਾਈਆ ।”

੧੫੫) “ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਆਖੀ, ਅਕਖਵਾਂ ਦੀ ਕਰਨ ਲਡਾਈਆ । ਇਸ ਤੋਂ ਵਡੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਗੁਸ਼ਟਾਖੀ, ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸਜਾਈਆ ।”

੧੫੬) “ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਜਨ ਭਗਤੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿੜੇ ਨਾਲ ਕਰਿਓ ਨਾ ਕਦੇ ਬਦੀ, ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਚਿਛਾ ਦੇਣੀ ਗੁਵਾਈਆ ।”

੧੫੭) “ਸਭ ਨੇ ਧਰਮ ਪੁਜਾਰੀ ਬਣ ਕੇ ਬੁਦਿ ਦੇ ਬਣਨਾ ਪੱਤ, ਮਨ ਵੀ ਕਰੇ ਨਾ ਕੋਈ ਪਢਾਈਆ ।”

੧੫੮) “ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਕਖ ਨਾ ਹੋਏ ਬੇਈਮਾਨ, ਬੇਮੁਖ ਗੁਰ ਦਰ ਰਹਣ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਤਾਂ ਹੋਣ ਕੁਰਬਾਨ, ਗੁਰੂ ਕੁਰਬਾਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਉਤਾਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਰਾਈਆ ।”

੧੫੯) “ਕੂੜੀ ਸ਼ਰਅ ਦੇ ਤੋਡੁ ਕੇ ਸਾਂਗਲ, ਸਾਂਗ ਰੈਹਣਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ ।

੧੬੦) “ਜੂਠ ਝੂਠ ਦਾ ਸਾਰੇ ਕਰਨ ਤਾਗ, ਸਤ ਸਚਚ ਲੈਣ ਅਪਣਾਈਆ ।” (੧੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈ੦ ਸੌ੦ ੯)

੧੬੧) “ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਕਖ ਨਾ ਹੋਏ ਬੇਈਮਾਨ, ਬੇਮੁਖ ਗੁਰ ਦਰ ਰੈਹਣ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਤਾਂ ਹੋਣ ਕੁਰਬਾਨ, ਗੁਰੂ ਕੁਰਬਾਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਉਤਾਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਰਾਈਆ ।”

੧੬੨) “ਸਮਾਜਕ ਵਾਦੀ ਜੇ ਜਾਣ ਸਮਝਾ, ਝਗੜਾ ਕੋਈ ਰੈਹਣ ਨਾ ਪਾਈਆ । ਸਤਗੁਰ ਦੇਵੇ ਇਕ ਰਮੜ, ਇਸਾਰੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਈਆ । ਘਰ ਘਰ ਕੇਖੋ ਹਰਿ ਜੂ ਖ਼ਸਮ, ਆਤਮ ਸੇਜਾ ਬੈਠਾ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ । ਤਉ ਦੇ ਪਧਾਰ ਵਿਚਚ ਤਉ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਵਿਚਚ ਹੋ ਜਾਓ ਭਸਮ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਈਆ । ਜੋ ਏਥੇ ਆਏ ਖਾ ਕੇ ਜਾਓ ਕਸਮ, ਇਕ ਦ੍ਰਿੜੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋਏ ਲਡਾਈਆ । ਆਪਣਾ ਹਿਰਦਾ ਕਰੋ ਨਰਮ,

ਗਰਮਜੋਸੀ ਨਾ ਕੋਏ ਵਖਾਈਆ । ਕਾਧ ਕੇਖੋ ਵਡੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਫਰਮ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨ ਮਤ ਬੁਧ ਅਨੇ ਕ ਪੁਰਜੇ ਦਿੱਤੇ ਟਿਕਾਈਆ । ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੌਰੇ ਜਰਮ, ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕਰਮ ਕਰੋ ਚਾਈ ਚਾਈਆ । ਦੂਈ ਦਵੈਤ ਦਾ ਮੇਟੋ ਭਰਮ, ਊਚਾਂ ਨੀਚਾਂ ਸਮੜੀ ਭਾਈ ਭਾਈਆ । ਹੁਣ ਕੇਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਰਮ, ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਸਭ ਦਾ ਸ਼ਰਮ ਹਥਾ ਰਿਹਾ ਤੁਝਾਈਆ । ਜੇ ਕੋਈ ਸਮੜੇ ਸਾਚਾ ਧਰਮ ਪਧਾਰ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕਕੋ ਜਿਹਾ ਰਖਾਈਆ । ਅਤਮ ਲੇਖਾ ਚੁਕਕੇ ਮਰਨ ਡਰਨ, ਰਾਏ ਧਰਮ ਨਾ ਦਏ ਸਜ਼ਾਈਆ । ਸਚਚ ਦੁਆਰੇ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਨ, ਜੋ ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਇਕਕੋ ਮਾਰਗ ਸਰਬ ਦਸਾਈਆ ।” (੨੭ ਭਾਦ੍ਰੋ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੧੬੩) “ਪਾਥਰ ਪਾਹਨ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ, ਨੇਤ੍ਰ ਰੋ ਰੋ ਨੀਰ ਵਹਾਈਆ । ਬਿਨ ਤੁਧ ਚਰਨ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਣ, ਪ੍ਰਯਾ ਪਾਠ ਨਾ ਮੋਹੇ ਭਾਈਆ । ਤੇਰਾ ਦਰਸ ਮਾਂਗਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਦੇ ਦਰਸ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨਾ ਤ੃ਪਤ ਕਰਾਈਆ । ਮੇਰਾ ਨਾ ਕੁਛ ਪੀਣ ਨਾ ਕੁਛ ਖਾਣ, ਨਾ ਕੋਈ ਰਸਨਾ ਬੋਲੇ ਜ਼ਬਾਨ ਨਾ ਤੇਰਾ ਭੇਵ ਸਕਾਂ ਜਣਾਈਆ । ਤੂੰ ਪਰਦਾ ਪਾਧਾ ਕਿਧੋਂ ਜਹਾਨ, ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਵਸ਼ਾ ਮਾਤ ਲੋਕਾਈਆ । ਪਤਥਰ ਕਦੇ ਨਾ ਬਣਧਾ ਕਾਹਨ, ਪਤਥਰ ਕਦੇ ਨਾ ਬਣਧਾ ਭਗਵਾਨ, ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਤੋਹੇ ਭਾਈਆ । ਮੈਂ ਸੂਰਖ ਸੁਗਧ ਅੰਨਜਾਣ, ਮੇਰਾ ਨਕਕ ਸੂਹੁੰ ਹਥਥ ਘੜਨ ਤਰਖਾਨ, ਹਥਥ ਵਿਚ ਤਿਖੀ ਤੇਸੀ ਤਠਾਈਆ । ਫਿਰ ਚੁਕਕ ਕੇ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਟਿਕਾਣ, ਜਿਥੇ ਬਹਾਵਣ ਓਥੇ ਬੈਠਾ ਰਹਾਂ, ਤਠ ਤਠ ਦਿਸਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਜਾਈਆ । ਨਾ ਕੋਈ ਖਾਵਾਂ ਪੀਅਾਂ ਪਕਵਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਨਹਾਵਾਂ ਨਹਾਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਨੁਹਾਵੇ ਆਪਣੇ ਤਪਰੋਂ ਬਾਹਰ ਬਾਹਰ ਧਾਰ ਦਿਆਂ ਵਹਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੈਂ ਪਤਥਰ ਤੁਧ ਬਿਨ ਲਥਥਾ ਸਥਥਰ, ਮੇਰੀ ਸੇਜ ਨਾ ਕੋਏ ਸੁਹਾਈਆ । ਮੈਂ ਪਾਥਰ ਘੜਧਾ ਬੁਤਤ, ਜਗ ਮੰਦਰ ਆਪ ਟਿਕਾਧਾ । ਮੈਂ ਰਾਹ ਤਕਕਾਂ ਤੇਰਾ ਅਕਿਨਾਸੀ ਅਚੁਤ, ਦੂਸਰ ਸਕਾਂ ਕੀ ਰਾਹ ਵਖਾਧਾ । ਮੈਂ ਰਕਖਾਂ ਤੇਰੀ ਓਟ, ਮੇਰੀ ਓਟ ਕੋਈ ਕਿਆ ਰਖਾਧਾ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਿਰ ਮੇਰੇ ਹਥਥ ਟਿਕਾਧਾ ।” (੧੦ ੫੨੩ ੫੨੪)

੧੬੪) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਚਚ ਦਸਸਾਂ ਜੇਹੜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਪਦੇ, ਹਿਰਦੇ ਹਰਿ ਨਾ ਕੋਏ ਵਸਾਈਆ । ਤਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਅਤਮ ਹੋਣੇ ਕਖਕ ਦੇ, ਕੀਮਤ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਏ ਜਣਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਪੜਦਾ ਆਪ ਤਠਾਈਆ ।” (੨੪ ਮਾਘ ਈਂਠੋ ਸਂਠੋ ੭)

੧੬੫) “ਪੰਜ ਤਤ ਕਾਧ ਰੋਗ, ਦੁੱਖ ਦੁੱਖ ਸਤਾਈਆ । ਕਰਮ ਕਰਮਾਂ ਮਿਲਧਾ ਭੋਗ, ਭੋਗੀ ਭੋਗ ਭੋਗਾਈਆ । ਸਤੀ ਪੁਰਖ ਹੋਧਾ ਸੰਜੋਗ, ਜੋਡੀ ਜੋਡੇ ਜੁਝਾਈਆ । ਜੋ ਜਨ ਸਤਗੁਰ ਪੂਰੇ ਰਕਖੇ ਓਟ, ਤਿਸ ਜਨ ਜਗਤ ਦੁੱਖ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਓਂ ਚੁਗੇ ਚੋਗ, ਅਮ੃ਤ ਰਸ ਮੁਖ ਪਾਈਆ । ਰਸਨਾ ਗਾਏ ਇਕ ਸਲੋਕ ਸੋਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿ਷ਨੁ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ, ਅਗਿਨ ਤਤ ਦਏ ਮਿਟਾਈਆ । ਮਨ ਦਰੁਬਧਾ ਹੋਏ ਦੂਰ, ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਦਏ ਖਪਾਈਆ । ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਦਿਸ਼ੇ ਕੂਡੀ, ਕੂਡੀ

ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਿਟਾਈਆ । ਮਨ ਅੰਦਰ ਕਖਾਏ ਸਾਚਾ ਨੂਰ, ਮਨ ਜੋਤ ਨੂਰ ਰਸ਼ਨਾਈਆ । ਮਨ ਕਰੇ ਆਸਾ ਪੂਰ, ਮਨ ਮਨਸਾ ਦੇ ਤਪਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮਨ ਸਾਚੇ ਧੰਦੇ ਲਾਈਆ ।” (੧੦-੭੧੬)

੧੬੬) “ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਜੋਤੀ ਆਤਮਾ ਜੋਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹੈ । ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਤਨ ਨਹੀਂ ਵਜੁਦ ਨਹੀਂ ਮਾਟੀ ਖਾਕ ਨਹੀਂ, ਔਰ ਉਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ, ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਨੂੰ, ਨੇਹਕਲਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨੇਹਕਲਕਿ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ।” (ਅਰਥਾਂ ਚੌਂ)

੧੬੭) “ਰਿਦ੍ਵ ਸਿਦ੍ਧਿ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਚਮਤਕਾਰ, ਜੁਗਨੂੰਅਂ ਵਾਂਗੂ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ । ਮਨ ਮਤ ਬੁਦਿ ਦਾ ਖੇਲ ਸੰਸਾਰ, ਰੁਚੀ ਜਗਤ ਰਚਨਾ ਵਿਚਚ ਲਗਾਈਆ । ਥੋੜੀ ਥੋੜੀ ਅਗਿ ਚੰਗਿਆਡੀ ਨਿਕਲੇ ਬਾਹਰ, ਸ਼ੋਲਾ ਤਡ ਕੇ ਮੁੜ ਭਸਮ ਰੂਪ ਕਟਾਈਆ । ਏਹ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਪੇਟ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਤਤ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ । ਭਗਤ ਸੰਤ ਏਸ ਤੋਂ ਵਸਣ ਬਾਹਰ, ਜਿਥੇ ਖੇਲ ਅਪਾਰ, ਇਕਕੇ ਮਿਲੇ ਸਾਂਝਾ ਧਾਰ, ਨੂਰ ਖੁਦਾਈ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ, ਪਾਰਭਰਮ ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂਰੋ ਨੂਰ ਨੂਰ ਤਜਿਧਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਸਖਿਆਂ ਮਾਂਗਲਾਚਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਿਆਂ ਹੋਵੇ ਦੀਦਾਰ, ਦਰਸ ਦਰਸ ਵਿਚਚ ਮਿਲਾਈਆ । ਨਿਕਕੇ ਨਿਕਕੇ ਚਮਤਕਾਰ, ਨਹੀਂ ਏਹ ਕੂਡੀ ਚਮਕ, ਚਾਨਣ ਸਚਚ ਨਾ ਕੋਏ ਰਸ਼ਨਾਈਆ । ਓਹ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਹਮਕ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਜੋੜ ਨਾ ਕੋਏ ਜੁਡਾਈਆ । ਸਚਚੇ ਸੰਤ ਆਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁਨਦੇ ਸਹਮਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਲੈਣਾ ਪਾਈਆ । ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਤੇ ਕਰਦਾ ਰਹਮਤ, ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਅਕਖ ਖੁਲਾਈਆ । ਆਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਕਾਰ ਹੱਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੈਹਨਦੀ ਜਹਮਤ, ਜਗਤ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਗਵਾਈਆ । ਹਰਿਜਨੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਚਚ ਇਸਾਰੇ ਦੀ ਵਜ਼ਦੀ ਸੈਨਤ, ਸਮਝ ਵਿਚਚੋਂ ਸਮਝ ਦਿੱਤੀ ਬਦਲਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਜਗਤ ਚਮਕ ਚਾਂਦਨੀ ਨਾ ਕੋਏ ਰਸ਼ਨਾਈਆ ।” (੧੮-੫੧੬)

੧੬੮) “ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਸਾਚਾ ਰਸ, ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਣ ਆਪ ਭਰਾਈਆ । ਜੁਗ ਚੌਕੜੀ ਮੈਂ ਆਵਾਂ ਭਗਤਾਂ ਹਥਥ, ਦੂਸਰ ਛੋਹ ਨਾ ਸਕੇ ਰਾਈਆ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਹ ਕੇ ਪੈਹਲਿਂ ਗਾਵਣ ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਜਸ, ਨਿਜ ਨੇਤ੍ਰ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ । ਦੋਏ ਜੋੜ ਆਪਣੀ ਅਗੇ ਰਕਖਣ ਆਸ, ਆਸਾ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਮਿਲਾਈਆ । ਨਿਵਣ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨ ਹੋ ਕੇ ਦਾਸ, ਦਾਸੀ ਰੂਪ ਕਟਾਈਆ । ਰਸਨਾ ਗੈਣ ਪਕਣ ਸਵਾਸ, ਨੇਤ੍ਰ ਨੈਣ ਨੈਣ ਸ਼ਰਮਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਦ ਵੇ ਖਣਹਾਰ ਆਪ ਹੋ ਜਾਈਆ ।” (੨੯ ਹਾਫ਼ ੨੦੨੦ ਬਿ੦)

੧੬੯) “ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਏ ਨਾ ਕੋਏ ਬੇਈਮਾਨ, ਤੇਰਾ ਨਾਂਓਂ ਹਵੁ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਯਾ ।” (੧੨-੫੪੬-੫੪੮)

੧੭੦) “ਜਨ ਭਗਤ ਦੁਖ ਭੁਖ ਚਿੰਤਾ ਗੜੀ ਗਰੀਬੀ ਤਾਹਨੇ ਮੇਹਣੇ ਸੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚਚ ਰਤੇ ਰੈਹਨਦੇ ਹਨ ।” (ਚਿਟਿਠਾਂ ਚੌਂ)

੧੭੧) “ਲਖ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚੋਂ ਕਛੂ ਕੇ ਅਰਕ, ਹਰਿਜਨ ਸਾਚੇ ਬਾਹਰ ਕਢ੍ਹਾਈਆ । ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿਜਨ ਹਰਿਭਗਤ ਕਲਜੁਗ ਵੈਣ ਵਿਚਚ ਚਲੋ ਮਟਕ ਮਟਕ, ਚਾਲ ਇਕਕੋ ਇਕ ਜਣਾਈਆ । ਸਚਚੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਹੋ ਨਧੜਕ, ਧੜਕਣ ਪਿਛਲੀ ਦਾਏ ਗਵਾਈਆ । ਏਥੇ ਆਥੇ ਕਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਚਢ਼ਤ, ਚਢ਼ਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਦਾਏ ਵਰਖਾਈਆ । ਜਿਸ ਦੇ ਪਿਚਛੇ ਭੁਖੇ ਮਰਦੇ ਰਹੇ ਰਕਖ ਰਕਖ ਬਰਤ, ਸੋ ਦਿਵਸ ਰੈਣ ਅਠੇ ਪੈਹਰ ਅਮ੃ਤ ਜਾਮ ਪਿਆਈਆ । ਸੂਝਟ ਸ਼ਬਾਈ ਕਰੇ ਹਰਖ, ਗੁਰਮੁਖ ਖੁਸ਼ੀ ਲਏ ਪਰਨਾਈਆ ।” (੧੩-੫੯੩)

੧੭੨) “ਅਮ੃ਤ ਕਹੇ ਹੋਈ ਸਾਚੀ ਵਰਖਾ, ਬਾਣੀ ਅਮ੃ਤ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ ।” (੧੮-੪੩੦)

੧੭੩) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਏਹ ਸਿਖਿਆ ਲੈਣੀ ਗੁਰਮੁਖੋ ਗੁਰਸਿਖ ਦਾ ਬਣੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ, ਵੈਰੀ ਬਣ ਕੇ ਵੈਰ ਨਾ ਕੋਏ ਕਮਾਈਆ । ਜੇਹੜਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੂਹੋਂ ਗਾਏ ਸੋਹਾਂ ਗੀਤ, ਤਹ ਪਿਅੋ ਦਾਦੇ ਦਾ ਵੈਰੀ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਵੀ ਹਥਥ ਲਾਓ ਮਿਲਾਈਆ । ਕਿਧੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਹਿਬ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵੀਚ, ਵਿਚਚੋਲਾ ਇਕ ਵਰਖਾਈਆ । ਗੁਰਸਿਖ ਕਿਸੇ ਗੁਰਸਿਖ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਨਾ ਕੋਏ ਨੀਚ, ਚੂਢਾ ਚੁਮਿਆਰ ਰਸਨਾ ਬੋਲ ਨਾ ਕੋਏ ਸੁਣਾਈਆ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲੌਣ ਪਿਚਛੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਾ ਦਿਤਾ ਜੁਝਾਰ ਤੇ ਅਜੀਤ, ਅੜਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਨਾਈਆ । ਅਜ ਤਕਕ ਏਹ ਬਦਲ ਨਾ ਸਕੀ ਰੀਤ, ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ । ਝਾਗੜਾ ਮਿਟਿਆ ਨਾ ਹਸਤ ਕੀਟ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲੋਖਾ ਵੇਖੋ ਥਾਓਂ ਥਾਈਆਂ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੪)

੧੭੪) “ਅਗੇ ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਲੋੜ ਰਹਣੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਲਾਲ ਦੀ, ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਿਧਧਾ ਨਾਤਾ ਦੇਣਾ ਬਣਾਈਆ ।” (੨੩ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੪)

੧੭੫) “ਮਾਨਵ ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬੰਦਾ, ਬੰਦਗੀ ਇਕੋ ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ ।” (੨੬ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੪)

੧੭੬) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਤੁਹਾਡੀ ਛੱਡੀ ਸਤਾਈ ਦੀ ਸੁਲਲਖਣੀ ਰਾਤ, ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ । ਅਗੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਭਾਤ, ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਈ ਚਾਈਆ । ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਆਪ, ਰਹਮਤ ਸਚਚ ਕਮਾਈਆ । ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਭਗਤ ਦੁਵਾਰਿਆਂ ਨਿਕਲਾਂਦੇ ਪੱਧ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਿਆਂ ਸੋਹਾਂ ਦਾ ਜਾਪ, ਭੁਲਲਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡ ਸੱਡ ੪)

੧੭੭) “ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੇ ਮੇਰਾ ਡਬਾ ਕਰਦਾ ਡਿਬ ਡਿਬ, ਡੌਰੂ ਰਿਹਾ ਵਜਾਈਆ । ਅਜ਼ਜ ਤੋ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣ ਲਾਓ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਸਰਨ ਆਏ ਬੀਬੀਆਂ ਬਚਚਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋ ਲਾਹ ਕੇ ਆਯਾ ਕਰੋ ਗਿੜ੍ਹ, ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਧੋਧਿਆਂ ਚਰਨ ਸੀਸ ਨਾ ਕੋਏ ਨਿਵਾਈਆ ।” (੨੫ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੭੮) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਪ੍ਰਾਂ ਪ੍ਰਾਂ ਨਹੀਂ ਪਤਥਰ ਵਟਾ, ਪਤਥਰਾਂ ਸੀਸ ਨਾ ਕੋਏ ਨਿਵਾਈਆ । ਕਿਧਰੇ ਚਢੀਣਾ ਨਹੀਂ ਪੈਸਾ ਟਕਾ, ਟਿਕਟਿਕੀ ਇਕਕੋ ਨਾਲ ਲਗਾਈਆ ।” (੧੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੭੯) “ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਅਗੇ ਨੂੰ ਪਿਆ ਨੂੰ ਧਕਿਕਾਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਿਛਲੇ ਕੋਠੇ, ਜਿਥੇ ਮਚ਼ਹਰ ਮਕਿਖਿਆਂ ਦੇਣ ਸਤਾਈਆ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੦) “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਣੀ ਅਕਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਚਾਢਨ ਦੀ ਸੁਰਤੀ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਲਤੇ ਤੇ ਮੈਂ ਘਰ ਘਰ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੧) “ਮਨਜੀਤ ਕਹੇ ······ ਜੇਹੜੇ ਤੇਰੇ ਹੋ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣ ਛੜ੍ਹ, ਤਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਜ਼ਾਈਆ । ਕਿਸੇ ਕਸ਼ਮ ਨਹੀਂ ਔਣਾ ਮਾਸ ਹੜ੍ਹ, ਨਾਡੀ ਨਾਡੀ ਦਿਆਂ ਤਪਾਈਆ ।” (੧੮ ਸਾਵਣ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੨) “ਕੇਖਿਆ ਢੁਲ ਨਾ ਜਾਧੋ ਜੇ ਗੁਰੀਬੀ ਵਿਚਚ ਆਕਣ ਤਾਂਗੀਆਂ, ਭੁਕਖ ਨਾਲ ਭੁਕਖਾ ਨਾ ਕੋਏ ਮਰ ਜਾਈਆ ।” (੨੫ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੩) “ਕਿਸੇ ਗੁਰਸਿਖ ਤੋਂ ਨਾ ਬੁਟਾਏਅੇ ਆਪਣੇ ਪਾਓਂ, ਗੁਰੂਆਂ ਵਾਲੀ ਰੀਤ ਨਾ ਕੋਏ ਚਲਾਈਆ । ਜੇ ਮਾਂਗਣੀ ਤੇ ਇਕਕੋ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਛਾਓਂ, ਜੋ ਸ਼ੈਹਨਸ਼ਾਹ ਮਾਲਕ ਸ਼ੈਹਨਸ਼ਾਹੀਯਾ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਚੀ ਬਣਤ ਰਿਹਾ ਬਣਾਈਆ ।” (੧੮ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੪) “ਅਕਖਰਾਂ ਨੂੰ ਚਢਾਵੇ ਕੋਈ ਨਾ ਟਕੇ, ਟਕਿਆਂ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਕੋਏ ਰਖਾਈਆ ।” (੩੦ ਵਿਸਾਰਖ ਸ਼ੈਂ ਸ਼ੈਂ ੪ ਸ਼ੈਂ ੪)

੧੮੫) “ਓ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਲਾਂ ਅਜ਼ਜ ਤੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਧਾਰੇ ਦੇ ਨਹੀਂ ਜੇ ਬਾਲ, ਮਾਪੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਦਿਆਂ ਬਚਚੇ ਸਤਗੁਰ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ। ਜੇ ਲਿਖਣ ਵਾਸਤੇ ਕਲਮ ਦਵਾਤ ਨਹੀਂ ਤੇ ਬਾਹਵਾਂ ਦਿਆਂ ਤਠਾਲ, ਸਾਰੇ ਕਹੋ ਤੇਰੀ ਵਸਤ ਤੇਰੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੪)

੧੮੬) “ਅਜ਼ਜ ਤੋ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵਣ ਓਹ ਲਿਖ ਕੇ ਰਖਣਾ ਤੇ ਆ ਕੇ ਦੇਣਾ ਦਸ਼ਾ, ਤੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲੈਣਾ ਪਾਈਆ। ਕੇਖਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਨਾਸ਼ ਨਾਸ਼, ਰਾਤਾਂ ਸੁਤਿਆਂ ਲਕਾਂ ਤਠਾਈਆ। ਪਰ ਯਾਦ ਕਰ ਲਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚਚ ਪਧਾਰ ਵਿਚਚ ਸਤਕਾਰ ਵਿਚਚ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚਚ ਅਗਿਨ ਵਿਚਚ ਨਾ ਜਾਯੋ ਮਚਚ, ਹਸਦ ਵਿਚਚ ਕੋਏ ਨਾ ਆਈਆ। ਬਾਹਰ ਦਾ ਖੇਲ ਕਾਥਾ ਕਚਚ, ਕਾਚੀ ਕਾਂਗ ਭਨਨ ਕਖਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਧੂਰ ਦਾ ਹਰਿ, ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਅਗਮਮ ਅਥਾਹੀਆ।” (੧੮ ਹਾਡ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੬)

੧੮੭) “ਸ਼ਕਰ ਕਹੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਇਸਾਰਾ, ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਹੋ ਕੇ ਦਸ਼ਸਣ ਆਈਆ। ਪੈਹਲੇ ਕਰਾਂ ਦੋਏ ਹਥਥ ਜੋੜੀ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰਾ, ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰਨੀ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਆਂ ਸਿਖਾਈਆ। ਫੇਰ ਨੇਤ੍ਰ ਸੀਟ ਅਨੱਤਰ ਕਰਾਂ ਦੀਦਾਰਾ, ਸੂਰਤ ਸਤਗੁਰ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਫਿਰ ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਅੰਗੇ ਬੋਲੇ ਜੈਕਾਰਾ, ਆਨਾਂ ਚਿਰ ਦੂਜਾ ਮੁਖਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਕੋਏ ਸੁਣਾਈਆ। ਫਿਰ ਕੇਖਾਂ ਕਿਸ ਬਿਧ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ, ਊਣਾ ਰਹਣ ਕੋਏ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਸਭ ਦਾ ਇਕਕੋ ਹੋਰੇ ਪਧਾਰਾ, ਇਕਕੋ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਸੁਣਾਈਆ। ਵਕਖਰੀ ਵਕਖਰੀ ਬੋਲੀ ਨਾ ਹੋਰੇ ਜਿਵੇਂ ਲੜਦੀਆਂ ਹੋਣ ਗਟਾਰੀਂ, ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਸੁਣਾਈਆ। ਏਹ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਭੁਲਲ ਕੇ ਦੋਬਾਰਾ, ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਣਾਈਆ। ਜਿਸ ਘਰ ਵਿਚਚ ਹੋਰੇ ਏਹ ਵਿਹਾਰਾ, ਤਹ ਆਂਸ ਵੇਲੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਝੁਕ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਚਰਨਾਂ ਤੱਤੇ ਟਿਕਾਈਆ। ਸ਼ਕਰ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੁਲਾਰਾ, ਮੈਂ ਭਜਾ ਆਧਾ ਵਿਚਚ ਸੰਸਾਰਾ, ਜਨ ਭਗਤੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਅਂ ਜਣਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚਚ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਚਚ ਦੀ ਰੀਤੀ ਸਚਚ ਨਾਲ ਚਲਾਈਆ।” (੨੧ ਫਗਣ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੪)

੧੮੮) “ਜੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਓ ਤੇ ਇਕ ਨਾਲ ਪਕਕੀ, ਜੋ ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਦਾ ਮੇਲਾ ਮੇਲੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਈਆ। ਜਦ ਧਰਮ ਕਮਾਓ ਤੇ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੇ ਜਤੀ, ਦੂਸਰ ਅਕਖ ਨਾ ਕੋਏ ਤਕਾਈਆ।” (੨੭ ਪੋਹ ਸ਼ੈਂਡੋ ਸੱਡੋ ੫)

੧੮੯) “ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਸਾਚਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾਉਣਾ, ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਆਪ ਲਿਖਾਉਂਧਾ। ਰੋਗ ਸੋਗ ਜਗਤ ਮਿਟਾਉਣਾ, ਦਰਦ ਦੁਂਖ ਵੱਡ ਵਡਾਉਂਧਾ। ਪਵਣ ਮਸਾਣ ਨੇੜੀ ਨਾ ਔਣਾ, ਜਿਨ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਖ਼ਬੀਸ ਨਾ ਕੋਏ ਸਤਾਉਂਧਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਦੀਦ ਨਾ ਕੋਏ ਮਨੌਣਾ, ਚਿਰਾਗ ਆਗ ਨਾ ਕੋਏ ਬਲਾਉਂਧਾ। ਜੋਤ ਜੋਤ ਨਾ ਕੋਏ ਜਗੌਣਾ,

देवी देव आप समझाँयदा । एका शब्द डंडा हथ्थ उठौणा, कूँड़ी किरिया बेख बखाँयदा । शब्द सुहागी छंदा एका गौणा, एका राग अलाँयदा । सिर बांह सरहाणे दे दे सौणा, भै भयानक ना कोए जगाँयदा । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, हरि संगत तेरा दुँख, आपणी झोली आपे पाँयदा ।” (१ भादरो २०१६ बिं०)

१९०) “साचे प्यार विच्च मार्ग दस्से नारी नर, नर नरायण भेव खुलाईआ । सति धर्म दी करनी लओ कर, कूँड़ी किरिआ कम्म किसे ना आईआ । सुरती शब्द लओ फड़, शब्द सुरत विच्च समाईआ । जीवत जीव जगत वासना विच्चो जावो मर, मर जीवत रूप वटाईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, सच्च संदेशा इक द्रिढ़ाईआ ।” (३ पोह शै० सं० ३)

१९१) “तुसीं आत्मा परमात्मा दी धार ते इक्को तुहाडा रूप ते इक्को तुहाडा नांओं, दूजी रेख ना कोए बखाईआ । जगत वासना कर के कोई ना बणयो काओं, हँस गुरमुख नज़री आईआ । वेख्यो प्रभू दे प्यार दा भुल्लयो कदी ना राहो, रहबर सतगुर शब्द लैणा बणाईआ ।” (१७ हाड़ शै० सं० ९)

१९२) “उह बेखो ईसा पुकारे बिना चरच, चरचा आपणी रिहा सुणाईआ । सदी बीसवीं दे भगतो भगत दुवारे आौण वास्ते कदी महसूस ना करिओ खर्च, पैसा धेला कम्म किसे ना आईआ । समझिओ ना होया हरज, हरजाने सभ दे पूरे दए कराईआ ।” (२७ पोह शै० सं० ६)

१९३) “सच्च पुच्छो ते अगे सज्जण रैह जाणे सच्चे यार, कूँड़िओं नालो यराने लैणे तुड़ाईआ । एह वी सतारां हाड़ तक्क उधार, अगे कसम खा के करां जुदाईआ । भावे नौ खंड पृथमी विच्चो गुरमुख रहि जाण दो चार, बहुतयां दी लोड़ रहे ना राईआ । ओह मेरा नैण शिंगार, मैं शमां दयां जगाईआ । वेखिओ भुल्ल के कूँड़ा ना करयो इतबार, यकीन नाल दिआं द्रिढ़ाईआ । कोई लोड़ नहीं कागां दी रहे डार, गुरमुख हँस लैणे परगटाईआ । जेहड़ा गुरसिख गुरसिख नाल करे खार, गुस्से विच्च लड़ाईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, अगला लेखा दए मुकाईआ ।” (१ जेठ शै० सं० १)

१९४) “जन भगतो भगतां नाल करना प्यार, मुहब्बत मुहब्बत विच्चो प्रगटाईआ । इक्को घर इक्को तुहाडा घर बार, इको गृह नज़री आईआ । इको मालक इक्को अगम्म एकँकार,

इक इकल्ला अगम्म अथाहीआ । इकको दे तुसीं सुत दुलार, पिता पुरख अकाल इकक अखवाईआ । अगे नूँ झगड़े छड़ दिओ संसार, झगड़यां विच्च हथ्थ किछ ना आईआ ॥” (२९ जेठ शै सं० ७)

१९५) गुरमुखो नाले मरियादा सिखो, भुल्लयां सभ नूँ मिले सज्जाईआ । ” (३ माघ शै० सं० ३)

१९६) “जन भगतो भगतां नाल मिल के कदी ना आयो विच तैश, तमा देणी मिटाईआ ॥” (२६ पोह शै० सं० १)

१९७) “गुरमुख साची सिखिया सच्च विचार, श्री भगवान आप जणाईआ । सांझा सभ नाल करो प्यार, दूर्द दवैत ना कोए रखाईआ । हृदय सीतल सत शांत करो वसाल, गहिर गंभीर रूप वटाईआ । जे कोई चंगा मंदा बोली कड्हे गाल, तिस आखो वाहवा मेरे भाईआ । तेरे ऊपर जिस बेले मेरा साहिब होए दयाल, तेरी होछी मत्त दए गवाईआ । उठ के बेख आपणी काया मंदर अंदर धरमसाल, तेरा सतगुर तैथ्थों बैठा मुख छुपाईआ । कूड़ी किरिआ होयो क्यों बेहाल, बेहबल हो के मारे धाहीआ । पारब्रहम दा ब्रहम सरूप तूँ निकका छोटा लाल, मूर्ख तैनूँ आपणी सुरत समझ ना आईआ । मन वासना पाया जाल, त्रैगुण घेरा रही पाईआ । उठ बेख सभ दे सिर ते कूके काल, जिस पिअो दादा रैहण दित्ता कोई ना राईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, गुरमुखां साची सिखिया इक समझाईआ ।” (९ अस्सू २०२० बिं०)

१९८) “बेख्यो भगतां विच्च रह के कदे ना करयो शेखी, निमाणे हो के झट्ट लंधाईआ । धर्म दी धार जुग चौकड़ी किसे दे कोल कदे नहीं बेची, चोरां ठगां हथ्थ ना कदे फड़ाईआ ॥” (१७ हाढ़ शै० सं० ५)

१९९) “तेरे नांओं दा इकको एका, इकक एकँकार तेरी वड वड्हिआईआ । तेरा हुक्म देश परदेशा, शब्द शब्दी नाल जणाईआ । जिनां तेरे नाम वेचण दा फड़या पेश, तिनां नूँ पे शे वाली वेसवा फेर बणाईआ । मस्तक लिखदे विकार हमेशा, छेती दरस करन कोए ना आईआ । मरन तों पहले साढे तिन्न साल हड्हां विच्च पै गया रेशा, तड़फ तड़फ के आपणा आप गंवांया । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, धुर दा हुक्म देणा वरताईआ ।” (१८—५७३)

२००) “नारद कहे मैं वी सुणिआ छंद, नीवां हो के सीस झुकाईआ । संदेशा देवां जन भगतो जिस वेले साहिब सतगुर बैठे उत्ते पलंग, सिंधासण उत्ते आसण लाईआ । हरि संगत मुख विच्चो बचन करे ना कोए बत्ती दंद, रसना जिहा जगत ना कोए हिलाईआ । भगत दुवारे भगतां दे अंदर मन दा होण नहीं देणा जंग, कल्पणा जगत ना कोए रखाईआ । जो बोले सेवादार उस नूं खड़ा कर देणगे इक टंग, बैठ के दरस मूल ना पाईआ । पिछ्छे दी पिछ्छे गई हन्ढ, अगे हुक्म वरते बेपरवाहीआ ।” (२७ माघ शै० सं० ७)

२०१) “सारे मिल के सभ दा करो सुधार, सुध बुध बिबेक इक्को रंग वर्खाईआ । दीन मज्हब दी कोई ना करिओ खार, ऊच नीच भरम ना कोए भुलाईआ । साच्चां भगतां दा सदा सच्चा दरबार, एथथे ओथथे दो जहानां सोभा पाईआ । अष्टभुज आदि शक्ति देवे वर कूड़ी किरिआ अंदरो कट्ठे बाहर, निर्मल निरवैर निराकार आपणा रंग रंगाईआ । जोती जोत सूरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, देवणहारा साचा वर, धुर फ़रमाणा श्री भगवाना वाली दो जहानां लोकमात मार ज्ञात, जन भगतां झोली पाईआ ।” (१२ अस्सू शै० सं० ३)

२०२) “जन भगतो सारे इक दूजे नाल करो प्यार, दवैत रहण कोए ना पाईआ । रीती नीती बदल दिओ संसार, संगठन आपणा दिओ वर्खाईआ ।” (१२ अस्सू शै० सं० ३)

२०३) “सच संदेशा नर नरेशा देणा साचे भगतां बिना कान, काया मंदर अंदर घर साचे आप परगटाईआ । ओसे हुक्म अंदर साचे संत जीव जंत सारिआं इकट्ठे कर मिलाण, शतरी ब्रह्मण शूद्र वैश इक्को घर बहाईआ । सेवा करनी एहो प्रभू दी भगती महान, भगती विच्चों शक्ति विच्चों साख्यात आपणा रूप दरसाईआ ।” (१२ अस्सू शै० सं० ३)

२०४) श्री भगवान कहे सुण भगत मेरे मातलोक नन्ने बच्चे, बचपन तेरा दिआं बदलाईआ । अंदरो हो जाओ सारे सच्चे, कूड़ कुड़िआरा बाहर कट्ठाईआ । (१२ अस्सू शै० सं० ३)

२०५) “हरि संगत ना मंगो छुट्टी, छुट्टी नूं खुशी विच्च लओ बदलाईआ ।” (२० हाड़ शै० सं० १)

२०६) “धृगकार धृगकार धृगकार । बेमुख निन्दक चुगल दुराचार । काया होई नष्ट, अठे पहर रहे बुखार । महाराज शेर सिंघ विष्णु भगवान, बेमुखां मारन आया पंचम जेठ डाहढी मार ।” (७ जेठ २०११ बिं०)

੨੦੭) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਬੇਡਾ ਕਰ ਜਾਏ ਪਾਰ, ਜੋ ਚਲ ਆਏ ਸਰਨਾਈਆ । ਸੌਨਦਿਆਂ ਜਾਗਦਿਆਂ ਪੱਜ
ਵਾਰ ਬੋਲਿਆ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਜੈਕਾਰ, ਸੋਹੱ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿਣੁ ਭਗਵਾਨ ਧਾਈਆ ।”
(੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸੱਥੋ ੧)

੨੦੮) “ਜਨ ਭਗਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭੁਲਿਆਂ ਕਦੇ ਨਾ ਬਾਣੀ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਚਢਾਈਆ ।
ਸਤ ਧਰਮ ਦੀ ਰਖਿਆ ਯਾਦ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਕੂਝ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਕੋਏ ਕਮਾਈਆ ।” (੬ ਮਾਘ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸੱਥੋ ੧)

੨੦੯) “ਗੁਰਮੁਖੋ ਸਤਗੁਰ ਘਰ ਦੇ ਬਣਿਆ ਕਦੇ ਨਾ ਚੋਰ, ਚੋਰੀ ਸਤਗੁਰ ਨਾਲ ਨਾ ਕੋਏ ਕਮਾਈਆ ।
ਸਚਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਨਣੀ ਡੋਰ, ਨਾਤਾ ਧੁਰ ਦਾ ਲੈਣਾ ਰਖਾਈਆ ।” (੫ ਜੇਠ ਸ਼ੈਂਸ਼ੋ ਸੱਥੋ ੫)

੨੧੦) “ਜੇ ਭਗਤ ਬਣਿਆ ਤੇ ਬਣਿਆ ਚਾਈ ਚਾਈ, ਲੋਕ ਲਜ਼ਜ਼ਿਆ ਦੇਣੀ ਤਜਾਈਆ । ਜੇ ਸਤਾਂ
ਬਣਿਆ ਤੇ ਖਡੀਆਂ ਕਰਿਓ ਬਾਹੀਂ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਬਲ ਧਰਾਈਆ । ਜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਿਆ ਤੇ ਹੁਕਮ
ਮਨਣਾ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀ, ਦੂਜਾ ਭੈ ਨਾ ਕੋਏ ਵਰਖਾਈਆ । ਜੇ ਸਿਕਖ ਬਣਿਆ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਛਾਵਰ
ਦੇਣਾ ਕਰਾਈ, ਤਨ ਵਜੂਦ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਜੇ ਮਨਮੁਖ ਹੋਣਾ ਛੱਡੀ ਪੋਹ ਨੂੰ ਪਲਲੇ
ਆਧੋ ਛੁਡਾਈ, ਅਗੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਲੋਡ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ । ਤੁਹਾਡੀ ਜੇਬ ਦੀ ਪਰਚੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਵਣ
ਵਾਲੀ ਗਵਾਹੀ, ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਹਥਥ ਲੈਣੀ ਫਡਾਈਆ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ
ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਧੁਰ ਦਾ ਹਰਿ, ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਇਕਕ ਅਖਵਾਈਆ ।” (੨੧-੫੧੮, ੫੧੯)

